PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO CZĘŚCI OSIEDLA DOJLIDY GÓRNE W BIAŁYMSTOKU W REJONIE ULIC SKOWRONKOWEJ I NIEZAPOMINAJKI

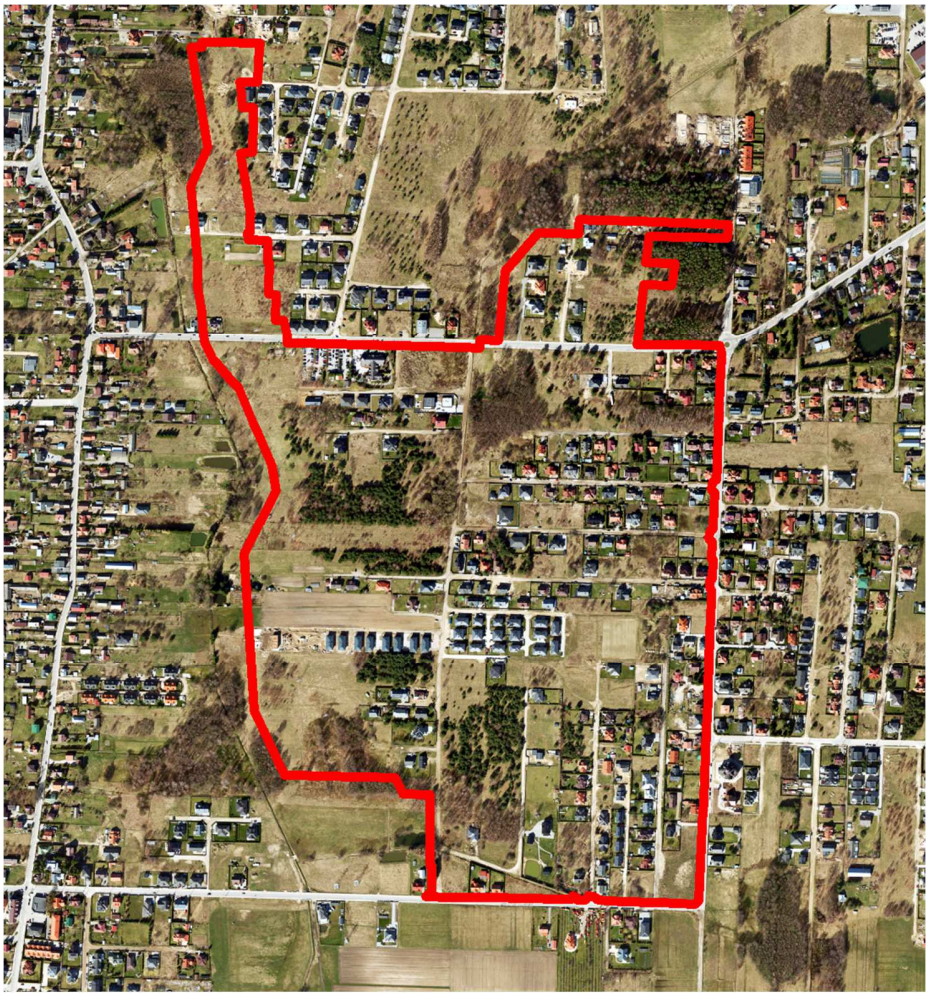

opracowanie:

mgr inż. Kamila Misiewicz

Kamila Misiewicz

mgr inż. Elżbieta Drożdżal

Elżbieta Drożdżal

Białystok, 19 listopada 2026 r.

Urząd Miejski w Białymstoku

Departament Urbanistyki

Referat Prac Studialnych

SPIS TREŚCI

1. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI 4

1.1. Zawartość projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i jego główne cele 4

1.2. Powiązania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z innymi dokumentami 7

1.2.1. Ekofizjografia Białegostoku 7

1.2.2. Plan ogólny miasta Białegostoku 10

1.2.3. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego 11

1.2.4. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego 13

1.2.5. Program ochrony środowiska dla miasta Białegostoku na lata 2025–2030 z perspektywą na lata 2031-2034 14

1.2.6. Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2023-2028 15

1.2.7. Plan Adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030 16

1.2.8.Program ochrony powietrza dla aglomeracji białostockiej 17

1.2.9. Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego 17

1.2.10. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły 18

1.2.11. Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych 19

2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY 20

3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA 21

4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO 22

5. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU 22

5.1. Aktualny stan środowiska przyrodniczego 22

5.2. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu planu 35

6. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM 36

7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY 37

8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE

Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA PLANU 42

9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE PROJEKTU PLANU, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO 48

10. PRZEDSTAWIENIE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU.....51

10.1. Ustalenia projektu planu ograniczające lub eliminujące negatywny wpływ na środowisko i zdrowie ludzi 52

10.2. Ocena skuteczności wprowadzonych rozwiązań ograniczających lub eliminujących negatywne oddziaływanie ustaleń projektu planu na środowisko, w tym na zdrowie i życie ludzi 55

11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY (BIORĄC POD UWAGĘ CELE I GEOGRAFICZNY ZASIĘG PROJEKTU PLANU ORAZ CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU) 60

12. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....61

WYKORZYSTANE MATERIAŁY 68

SPIS RYSUNKÓW.....71

SPIS TABEL 71

SPIS ZDJĘĆ…….....72

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW 72

Oświadczenie kierującego zespołem wykonawców prognozy oddziaływania na środowisko o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670, z późn. zm.) ……...73

1. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

1.1. Zawartość projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego i jego główne cele

Zawartość miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określa art. 15 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538, z późn.zm.) oraz rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 17 grudnia 2021 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. poz. 2404).

Rysunek 1 Zakres obejmujący projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku w rejonie ulic Skowronkowej i Niezapominajki

Teren przedmiotowego projektu planu (rys. 1) poddawanego strategicznej ocenie oddziaływania na środowisko dotyczy obszaru objętego uchwałą Nr XIX/306/25 Rady Miasta Białystok z dnia 24 listopada 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części Osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku w rejonie ulic Skowronkowej i Niezpominajki.

Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane na podstawie art. 46 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670,z późn. zm.). Przedmiotowy projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wyznacza ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

Projekt planu obejmuje obszar o powierzchni około 58,28 ha położony pomiędzy ulicami: Milową, Brzoskwiniową oraz w rejonie ulic: Bazyliowej, Tulipanowej, Żurawinowej i Stoczni Gdańskiej. Opracowanie obejmuje obszar częściowo zagospodarowany, głównie zabudową mieszkaniową jednorodzinną wolno stojącą oraz zabudową usługową. Na tym obszarze nie występują obszary i budynki podlegające ochronie konserwatorskiej.

Na fragmentach obszaru wskazanego do sporządzenia planu obowiązują ustalenia:

- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku (rejon ul. Św. Jana Chrzciciela i Motylej) - etap I, uchwalonego uchwałą Nr IV/62/18 Rady Miasta Białystok z dnia 17 grudnia 2018 r.,
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku w rejonie ulic Milowej i Holowniczej uchwalonego uchwałą NR LXXVI/1057/23 Rady Miasta Białystok z dnia 27 listopada 2023 r.,
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku (obszar systemu przyrodniczego miasta), uchwalonego uchwałą Nr XXX/342/12 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 25 czerwca 2012 r.

Przewiduje się kontynuację rozwiązań przyjętych w planach obowiązujących.

Osiedle Dojlidy Górne, położone w zewnętrznej strukturze miasta, charakteryzuje się dużą powierzchnią terenów otwartych o wysokich walorach krajobrazowych oraz zabudową mieszkaniową o niskiej intensywności. Potrzeba sporządzenia planu wynika z konieczności określenia zasad kształtowania zabudowy, przede wszystkim mieszkaniowej jednorodzinnej o charakterze ekstensywnym, z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczych i ekofizjograficznych, w tym obszarów okresowo podmokłych i wysokiego poziomu wód gruntowych. Konieczne jest również wyznaczenie ciągów komunikacyjnych w celu kształtowania ciągłości struktury miejskiej.

Główne założenia projektu planu to kontynuacja funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej wolno stojącej i bliźniaczej o ekstensywnym charakterze i niskiej intensywności (tereny o symbolach MNW) oraz zabudowy usługowej (tereny o symbolach UR oraz MNW-U). W projekcie planu uwzględniono działki zabudowane budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi w formie szeregowej oraz działki, na które zostały już wydane decyzje o warunkach zabudowy na taką formę zabudowy. W projekcie planu wyznaczono teren usług kultu religijnego 1UR, na którym zlokalizowany jest obiekt sakralny - kościół pw. św. Jana Chrzciciela.

Przewidziane funkcje terenów w omawianym projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego:

- tereny oznaczone na rysunku planu symbolami: od **1MNW** do **31MNW**: podstawowa klasa przeznaczenia to **teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej,** zaś uzupełniające klasy przeznaczenia terenu to: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej bliźniaczej (nie dotyczy części terenów z zespołami zieleni wysokiej), teren komunikacji drogowej wewnętrznej, garażu, parkingu, infrastruktury technicznej i zieleni urządzonej,
- teren oznaczony symbolem **1MNS**: podstawowa klasa przeznaczenia to: **teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej szeregowej lub grupowej**, zaś uzupełniające klasy przeznaczenia terenu to: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub bliźniaczej, komunikacji drogowej wewnętrznej, garażu, parkingu, infrastruktury technicznej i zieleni urządzonej,
- tereny oznaczone na rysunku planu symbolami: od **1MNW-U** do **13MNW-U**: podstawowa klasa przeznaczenia to **teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub usług,** zaś uzupełniające klasy przeznaczenia terenu to: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej bliźniaczej (nie dotyczy części terenów z zespołami zieleni wysokiej), komunikacji drogowej wewnętrznej, garażu, parkingu, infrastruktury technicznej i zieleni urządzonej,
- teren oznaczony symbolem **1UR**: podstawowa klasa przeznaczenia to: **teren usług kultu religijnego**, zaś uzupełniające klasy przeznaczenia terenu to: teren usług handlu detalicznego, usług rzemieślniczych, usług gastronomii, usług zdrowia i pomocy społecznej, usług nauki, usług edukacji, usług kultury i rozrywki, usług biurowych i administracji, komunikacji drogowej wewnętrznej, parkingu, infrastruktury technicznej i zieleni urządzonej;
- teren oznaczony symbolem **1WS-ZP**: podstawowa klasa przeznaczenia to: **teren zieleni urządzonej lub wód powierzchniowych śródlądowych**, zaś uzupełniające klasy przeznaczenia terenu to: teren komunikacji pieszej i infrastruktury technicznej,
- teren oznaczony symbolem **1ZP i 2ZP**: podstawowa klasa przeznaczenia to: **teren zieleni urządzonej**, zaś uzupełniające klasy przeznaczenia terenu to: teren komunikacji pieszej i infrastruktury technicznej,
- na terenie oznaczonym na rysunku planu symbolem **1KDZ** ustala się następujące klasy przeznaczenia: podstawowe - **teren drogi zbiorczej** oraz uzupełniające – teren infrastruktury technicznej i zielni urządzonej,
- na terenie oznaczonym na rysunku planu symbolem **1KDL** ustala się następujące klasy przeznaczenia: podstawowe – **teren drogi lokalnej** oraz uzupełniające – teren infrastruktury technicznej i zieleni urządzonej,
- na terenach oznaczonych na rysunku planu symbolami od **1KDD** do **16KDD** ustala się następujące klasy przeznaczenia: podstawowe – **teren drogi dojazdowej** oraz uzupełniające – teren infrastruktury technicznej i zieleni urządzonej,
- na terenach oznaczonych na rysunku planu symbolami od **1KR** do **18KR** ustala się następujące klasy przeznaczenia: podstawowe – **teren komunikacji drogowej wewnętrznej** oraz uzupełniające – teren infrastruktury technicznej i zieleni urządzonej.

Na całym obszarze objętym planem wyklucza się następujące klasy przeznaczenia terenu:

1) teren usług rzemieślniczych takich jak:
   a) warsztaty: samochodowe, blacharsko-lakiernicze, mechaniczne, wulkanizacyjne, z wyjątkiem istniejącego na terenie 13MNW-U,
   b) warsztaty: stolarskie (w tym wyrób trumien), ślusarskie, kamieniarskie (w tym wyrób nagrobków),

c) komisy samochodowe;
2) teren usług handlu wielkopowierzchniowego;
3) teren usług kultu religijnego takich jak:
a) domy (kaplice) pogrzebowe – z wyjątkiem terenu 1UR;
b) krematoria;
4) teren obsługi produktów naftowych;
5) teren gospodarowania odpadami;
6) teren magazynu gazu.

Na całym terenie zakazuje się tymczasowych obiektów budowlanych – z zastrzeżeniem ustaleń szczegółowych oraz obiektów wymienionych w § 13 ust. 2 pkt 2 (dot. projektu uchwały).

Istnieje możliwość realizacji inwestycji gminnych zawartych w omawianym projekcie planu miejscowego ze środków własnych Gminy Białystok z wykorzystaniem funduszy Unii Europejskiej oraz środków zewnętrznych, jednak trudne jest to do dokładniejszego sprecyzowania na obecnym etapie.

1.2. Powiązania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego z innymi dokumentami

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku w rejonie ulic Skowronkowej i Niezapominajki jest powiązany z poniższymi dokumentami:

1.2.1. Ekofizjografia Białegostoku

Wnioski z opracowania ekofizjograficznego (2011 r.) dotyczącego omawianego terenu:

- Według mapy: Przydatność terenu do funkcji użytkowych (rys. 2) prawie cały analizowany teren ma średnio korzystne warunki fizjograficzne do zabudowy. Fragmenty przebiegającej morfologicznej doliny rzecznej to tereny o niekorzystnych warunkach fizjograficznych do zabudowy. Warunki gruntowo-wodne terenu są ściśle związane z budową geologiczną i hydrograficzną. Na całym analizowanym obszarze poziom wody gruntowej od powierzchni terenu wynosi od 1 do 2 m p.p.t, tylko na niewielkim fragmencie na północy poziom ten jest niższy i wynosi od 2 do 4 m p.p.t. Poziom wód gruntowych może ulegać okresowym wahaniom w zależności od pory roku oraz ilości opadów atmosferycznych.
- Do obszarów ograniczonego zainwestowania budowlanego należą fragmenty dolin rzecznych, dla których preferuje się urządzanie zieleni miejskiej i terenowych obiektów sportowo-rekreacyjnych. Tereny z naturalnymi ekosystemami, podmokle dolin rzecznych również powinny być wykorzystane w charakterze zieleni urządzonej.
- Dla drobno powierzchniowych terenów leśnych oraz terenów z zaawansowaną sukcesją leśną proponuje się aktualny sposób użytkowania lub ich wykorzystania w charakterze urządzonej zieleni wysokiej. Ze względu na walor ekologiczny tych terenów wskazane jest utrzymanie ich obecnej funkcji, jednak w wypadku zainwestowania budowalnego powinny one stanowić bazę nowych obszarów zieleni urządzonej.
- Zieleń osiedlowa, komunikacyjna pełni funkcję uzupełniającą system przyrodniczy. Zaś dla fragmentów użytków rolnych preferuje się aktualną formę użytkowania.

- Szczególne znaczenie w krajobrazie miejskim mają pasma i skupiska zieleni drzewiastej i krzewiastej, które łączą tereny zabudowane z otaczającą przyrodą, dzięki czemu pomagają one włączyć sztuczne elementy do krajobrazu.
- Przy dobrym zagospodarowaniu skupiska drzew, pasy drzew i pojedyncze drzewa spełniają następujące funkcje:
  - współdziałają w poprawie warunków mikroklimatycznych,
  - przejmują funkcje czynników strukturotwórczych w „architekturze" krajobrazu terenów równinnych o małej lesistości,
  - są bardzo ważnym elementem potencjału rekreacyjnego w mieście,
  - są rezerwuarem potencjalnie użytkowych gatunków roślin i zwierząt.
- Konieczne jest podjęcie szybkich i intensywnych działań w celu zapewnienia trwałości ekosystemów naturalnych na terenie miasta i utrzymanie jeszcze relatywnie wysokiej różnorodności biologicznej.
- Ochrona terenów biologicznie czynnych jest równoznaczna z zachowaniem powierzchni o zdolnościach retencyjnych i opóźniających spływ wód opadowych oraz roztopowych.
- Obecnie w największym stopniu zagrożona jest roślinność na terenach dolin rzecznych. Rozwój urbanizacji stwarza potrzebę pozyskiwania nowych terenów pod budownictwo różnego typu. W wyniku tego procesu pojawiają się naciski skierowane na zabudowę wszystkich otwartych przestrzeni, jakie pozostały jeszcze w mieście. Jest to podyktowane istniejącą w tych miejscach lub w ich pobliżu infrastrukturą techniczna, która czyni inwestycje budowlane tańszymi. Pomimo, iż tereny są niedogodne do zabudowy z powodu nienośnych gruntów, obecności płytkiej wody gruntowej i możliwości zalewu powierzchniowego, to ich główna zaleta wiąże się z położeniem i atrakcyjnymi cenami gruntów.
- Naturalne i półnaturalne ekosystemy w dolinach rzecznych podlegają ciągłej, przyśpieszonej w ostatnim dziesięcioleciu, degradacji w związku ze wzmożoną presją urbanistyczną na te tereny. Tereny te należy wykorzystywać na cele rekreacyjne, uszczuplanie tych obszarów np. poprzez zasypywanie dolin, grozi utratą potencjalnych terenów zieleni urządzonej w przyszłości.
- Korytarze ekologiczne, które stanowi większość dolin rzecznych i cieków w obrębie miasta, pełnią rolę obszarów pośredniczących w wymianie elementów środowiska biotycznego i abiotycznego z obiektami przyrodniczymi znajdującymi się poza granicami miasta, często o wyższej randze w hierarchii jednostek krajobrazowych. Należy do nich dolina rzeki Supraśl która łączy obszar Puszczy Knyszyńskiej z doliną Narwi. W skali lokalnej najważniejszy jest ciąg ekologiczny doliny Białej, za pośrednictwem którego realizują się związki pomiędzy Puszczą Knyszyńską, Stawami Dojlidzkimi i Doliną Narwi. Odgałęzienia tego systemu pozwalają na wzajemne powiązania większych kompleksów leśnych i terenów otwartych na terenie miasta i poza nim. Te naturalne związki mają ogromne znaczenie dla podtrzymania i permanentnego odnawiania populacji zwierząt i roślin na terenie miasta. W ostatnich latach pojawia się jednak coraz więcej ograniczeń w drożności korytarzy ekologicznych: powierzchnie zabudowane zacieśniają lub grodzą doliny, upośledzając ich podstawowe funkcje komunikacyjne, związane z możliwością przemieszczania się fauny i flory.

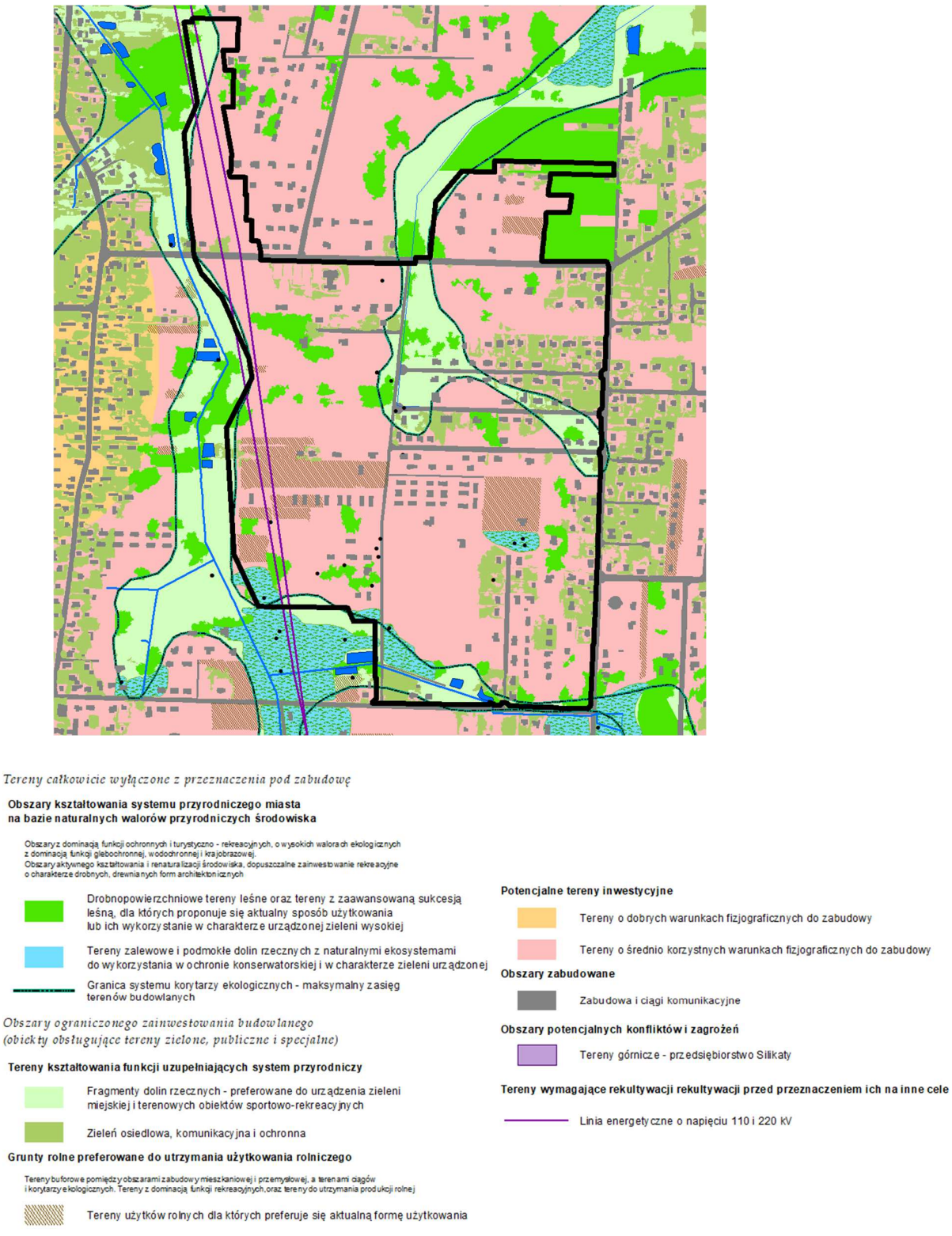

Rysunek 2 Przydatność terenu do funkcji użytkowych
źródło: Ekofizjografia Białegostoku (Kwiatkowski i Gajko 2012)

1.2.2. Plan ogólny miasta Białegostoku

Ustalenia *Planu ogólnego miasta Białegostoku* są wiążące przy sporządzaniu planów miejscowych. Stanowi on akt prawa miejscowego.

W planie ogólnym miasta Białegostoku uchwalonego uchwałą Nr XXVII/453/26 Rady Miasta Białystok z dnia 25 czerwca 2026 r. (Dz. U. z 2026 r. poz. 2703) na obszarze, na którym opracowywany jest projekt planu wyznaczono następujące strefy planistyczne:
- strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ),
- strefa usługowa (SU),
- strefa zieleni i rekreacji (SN),
- strefa komunikacyjna (SK).

Strefa zieleni i rekreacji (SN) została wyznaczona na terenach współtworzących obszary systemu przyrodniczego miasta o dużych wartościach przyrodniczych, krajobrazowych, rekreacyjnych i estetycznych, w tym wchodzących w skład: ogólnodostępnych terenów zieleni i rekreacji (m.in. parki, zieleń osiedlowa, ogrody zoologiczne, tereny rekreacyjno-sportowe, plaże), zieleni towarzyszącej zabudowie (ogrody przydomowe), rodzinnych ogrodów działkowych, wód powierzchniowych, niewielkich lasów i zadrzewień. To strefa cenna pod względem przyrodniczym na terenie miasta, pełniąca funkcje korytarza ekologicznego, funkcję aerosanitarną, retencyjną, biologiczną, klimatyczną, rekreacyjną. Strefa ta o zalecanym podwyższonym udziale powierzchni biologicznie czynnej utrzymuje powiązania ekologiczne na terenie miasta Białegostoku oraz w obszarze funkcjonalnym miasta.

Utrzymanie terenów wyłączonych spod zabudowy, z dużym udziałem zieleni, wpływa korzystnie na termikę otoczenia, wentylację miasta, poprawia jakość i regenerację powietrza, zwiększa zdolność retencyjną zlewni, zabezpiecza przed podtopieniami terenów zabudowanych oraz zabezpiecza przed skutkami nagłych powodzi.

Dla każdej ze stref planistycznych został określony profil funkcjonalny oraz parametry i wskaźniki zabudowy i zagospodarowania, stanowiące gminne standardy urbanistyczne, w tym: maksymalną nadziemną intensywność zabudowy, maksymalną wysokość zabudowy, maksymalny udział powierzchni zabudowy i minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej. I tak w projekcie planu:

- dla strefy zieleni i rekreacji (SN):
  - profil funkcjonalny to: teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu,
  - minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej – 90%,
- dla strefy wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ):
  - profil funkcjonalny to: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód,
  - maksymalny udział powierzchni zabudowy – 30% lub na niektórych terenach 40%
  - maksymalna wysokość zabudowy – 10 m
  - maksymalna nadziemna intensywność zabudowy – 0,6 lub na niektórych terenach 0,8
  - minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej – 40% lub na niektórych terenach 30%,

- dla strefy usługowej (SU):

- profil funkcjonalny to: teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód,
- maksymalny udział powierzchni zabudowy – 40%,
- maksymalna wysokość zabudowy – 12 m,
- maksymalna nadziemna intensywność zabudowy – 1,2
- minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej – 30%,

- dla strefy komunikacyjnej (SK):

- profil funkcjonalny to: teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacyjnej, teren drogi zbiorczej, teren zieleni urządzonej, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód.

Na wyznaczonych w planie ogólnym strefach wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (430SJ, 449SJ, 452SJ, 456SJ, 467SJ, 472SJ, 476SJ, 480SJ i 495SJ) przewiduje się odpowiednio przeznaczenie pod tereny zabudowy jednorodzinnej lub usług (oznaczone symbolami od 1MNW-U do 13MNW-U), tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (oznaczone symbolami od 1MNW do 31MNW), teren drogi lokalnej (1KDL ul. Stoczni Gdańskiej), komunikację drogową dojazdową (oznaczone symbolami od 1KDD do 16KDD) oraz tereny komunikacji drogowej wewnętrznej (oznaczone symbolami od 1KR – 10KR, 14KR i 15KR) oraz teren zieleni urządzonej (1ZP).

Strefę usługową (715SU) przeznaczono pod teren usług kultu religijnego (1UR).

Strefę zieleni i rekreacji (567SN) przeznaczono odpowiednio pod teren wód śródlądowych lub zieleni urządzonej (1WS-ZP), teren zieleni urządzonej (2ZP), komunikację drogową dojazdową (fragment terenu 14KDD ul. Oleandrów) oraz tereny komunikacji drogowej wewnętrznej (oznaczone symbolami od 16KR do 18KR).

Na obszarze objętym projektem planu występuje także strefa komunikacyjna (62SK), którą przewidziano jako teren drogi zbiorczej (1KDZ ul. Skowronkowa) oraz dróg wewnętrznych (11KR, 12KR i 13KR).

Wyznaczone w projekcie planu tereny są zgodne z profilami funkcjonalnymi odpowiadających im stref, a przyjęte wskaźniki i parametry w zakresie intensywności i powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do poszczególnych terenów są zgodne z ustaleniami planu ogólnego miasta Białegostoku w tym zakresie.

1.2.3. Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Przedmiotowy obszar nie jest objęty planem miejscowym, jedynie na fragmencie obowiązują ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku (obszar systemu przyrodniczego miasta) uchwalonego uchwałą Nr XXX/342/12 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 25 czerwca 2012 r., oraz na niewielkich fragmentach ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku (rejon ul. Św. Jana Chrzciciela i Motylej) – etap I uchwalonego uchwałą Nr IV/62/18 Rady Miasta Białystok z dnia 17 grudnia 2018 r. oraz ustalenia

miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku w rejonie ulic Milowej i Holowniczej uchwalonego uchwałą Nr LXXVI/1057/23 Rady Miasta Białystok z dnia 27 listopada 2023 r.

Jeśli chodzi o miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku (obszar systemu przyrodniczego miasta), to pokrywa się on z przechodzącą przez środek projektu planu ulicą Skowronkową 3KD-Z oraz ze znajdującym się na południu terenem o symbolu 2.6ZP,WS przeznaczonym pod zieleń urządzoną i wody powierzchniowe śródlądowe. Ponadto projekt planu sąsiaduje z powyższej uchwały
- od strony zachodniej z terenem o symbolu 2.5ZP,WS przeznaczonym pod zieleń urządzoną i wody powierzchniowe śródlądowe,
- od południa z fragmentem ulicy Brzoskwiniowej 7KD-L,
- od północy z terenem o symbolu 1.4ZP,ZL,WS przeznaczonym pod zieleń urządzoną, lasy i wody powierzchniowe śródlądowe oraz terenem o symbolu 3.2ZP,ZL przeznaczonym pod zieleń urządzoną i lasy.

Od południa pokrywa się z fragmentami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku w rejonie ulic Milowej i Holowniczej, a dokładnie z fragmentem ulicy 1KD-Z oraz terenem o symbolu 3.2MN przeznaczonym pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi oraz zielenią urządzoną. Sąsiaduje natomiast z terenem o symbolu 3.1MN przeznaczonym również pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi oraz zielenią urządzoną.

Od strony północnej częściowo pokrywa się z następującymi terenami z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku (rejon ul. Św. Jana Chrzciciela i Motylej) – etap I:
- częściowo z terenem o symbolu 1.7MN,U przeznaczonym pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i usługową wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi oraz zielenią urządzoną,
- częściowo z terenami o symbolach: 2.8MN, 2.9MN, 2.11MN, 2.14MN i 2.16MN przeznaczonymi pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi oraz zielenią urządzoną,
- z fragmentami dróg: 9KD-D, 12KD-D oraz 33KDW.

Od strony północno-wschodniej na niewielkim fragmencie styka się z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku w rejonie ulic Zabłudowskiej i Stoczni Gdańskiej uchwalonym uchwała NR XLIII/619/21 Rady Miasta Białystok z dnia 20 września 2021 r. Sąsiaduje z ulicą Stoczni Gdańskiej 2KD-L za którą rozciąga się teren o symbolu 4.2MN przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną wraz z obiektami i urządzeniami towarzyszącymi oraz zielenią urządzoną.

Od strony wschodniej sąsiaduje również z miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku w rejonie ulic Wigierskiej i Kolonii Dojlidy. Za ulica Milową (1KDL) sąsiaduje z:
- terenami zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej (1MNW, 2MNW, 4MNW, 21MNW, 23MNW),
- terenem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub usług (1MNW-U),
- terenem usług kultu religijnego (1UR).

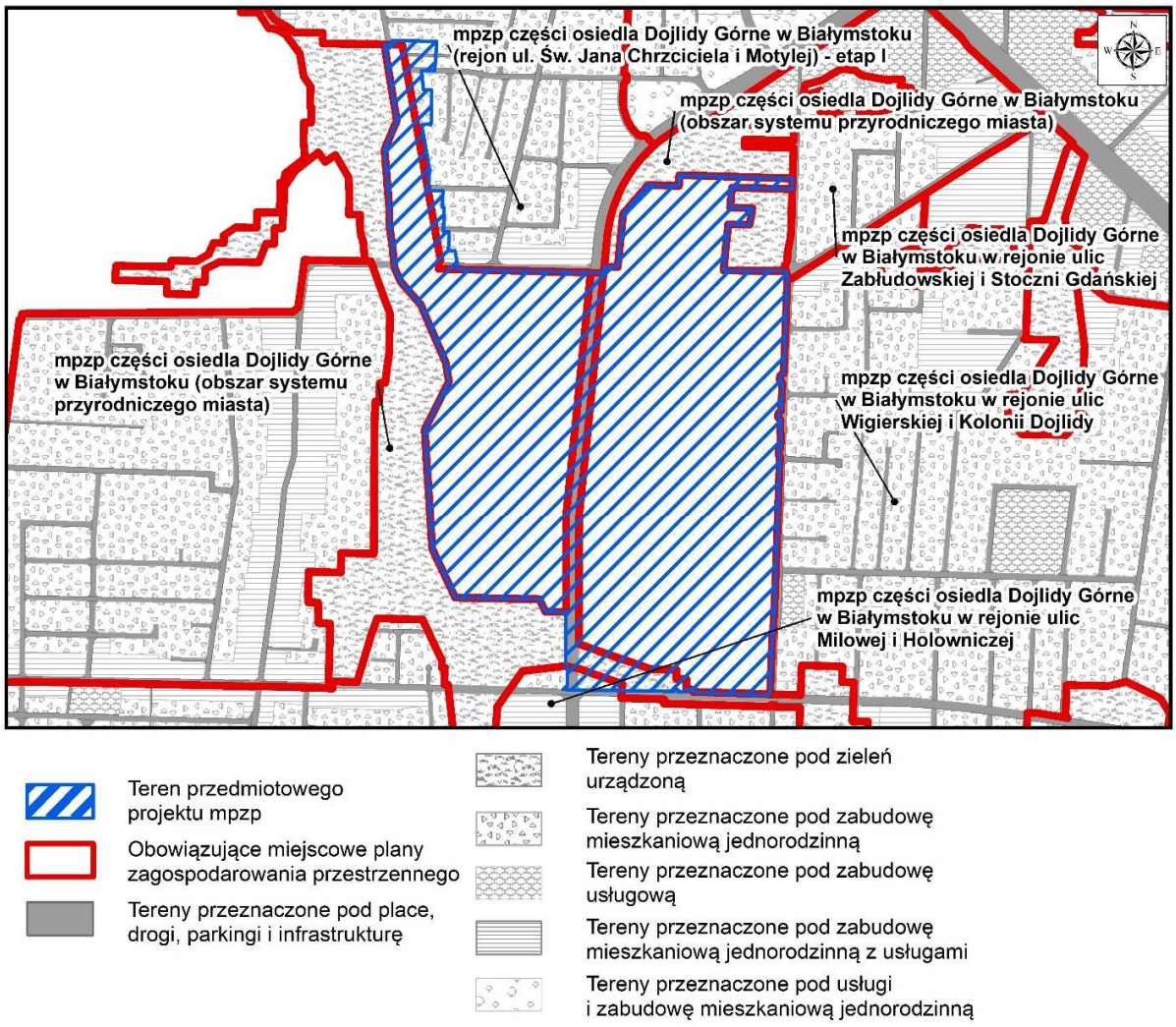

Rysunek 3 Położenie projektu mpzp na tle obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w Białymstoku

1.2.4. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podlaskiego

Celem strategicznym polityki przestrzennej zagospodarowania województwa podlaskiego jest: „Zrównoważone zagospodarowanie przestrzeni województwa podlaskiego, sprzyjające rozwojowi społeczno-gospodarczemu, spójności społecznej i terytorialnej, konkurencyjności oraz wykorzystaniu potencjału przyrodniczego, kulturowego i położenia przygranicznego".

Zapewnienie realizacji celu strategicznego wymaga skupienia działań podmiotów publicznych na wybranych elementach zagospodarowania i wyodrębnionych terytoriach poprzez cele cząstkowe, do których należą:

- Cel 1. Zwiększenie konkurencyjności miejskich obszarów funkcjonalnych ośrodków – wojewódzkiego Białegostoku, subregionalnych Łomży i Suwałk oraz powiatowych w zakresie jakości: infrastruktury funkcji ponadlokalnych publicznych, potencjału

gospodarczego, powiązań funkcjonalnych zewnętrznych i struktur przestrzennych zagospodarowania,
- Cel 2. Wzmocnienie spójności województwa w procesie zrównoważonego terytorialnie rozwoju i modernizacji zagospodarowania przestrzennego obszarów wiejskich z wykorzystaniem ich potencjału wewnętrznego, specjalizacji regionalnej i położenia przygranicznego,
- Cel 3. Poprawa dostępności terytorialnej zewnętrznej i wewnętrznej województwa podlaskiego, poprzez rozwój infrastruktury transportowej, ze zmniejszeniem kosztów środowiskowych, oraz telekomunikacyjnej i teleinformatycznej,
- Cel 4. Osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego województwa, w tym sieci ekologicznej, walorów dziedzictwa kulturowego i krajobrazowych oraz racjonalne użytkowanie ich zasobów,
- Cel 5. Zwiększenie odporności struktury przestrzennej województwa na zagrożenia bezpieczeństwa energetycznego, naturalne i awariami przemysłowymi oraz zdolności obronnych i ochronnych.

Zasady ogólne polityki przestrzennej województwa podlaskiego mają charakter stały i dotyczą wszelkich form działalności w przestrzeni:
1) Ustrojowa zasada zrównoważonego rozwoju, wynikają z niej następujące zasady planowania publicznego:
   - zasada racjonalności ekonomicznej,
   - zasada preferencji regeneracji,
   - zasada przezorności ekologicznej,
   - zasada kompensacji ekologicznej,
2) Funkcjonowanie zintegrowanego systemu rozwoju zapewniają:
   - zasada hierarchiczności celów,
   - zasada dynamicznego strefowania,
   - zasada partycypacji społecznej,
   - zasada harmonijnego wpisania dziedzictwa kulturowego w struktury przestrzenne,
   - zasada odchodzenia od monofunkcyjności przeznaczenia terenu,
   - zasada poprawy funkcjonowania struktur i układów przestrzennych,
   - zasada tworzenia rezerw terenowych.

1.2.5. Program ochrony środowiska dla miasta Białegostoku na lata 2025–2030 z perspektywą na lata 2031-2034

Program ochrony środowiska dla miasta Białegostoku na lata 2025-2030 z perspektywą na lata 2031-2034 jest dokumentem planowania strategicznego, zawierającym cele i kierunki polityki w zakresie ochrony środowiska prowadzonej przez miasto Białystok. Dla obszarów wymagających interwencji wyznaczono cele, kierunki oraz zadania, które służyć mają poprawie stanu środowiska, co przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 1 Cele *Programu ochrony środowiska dla miasta Białegostoku* powiązane z projektem planu miejscowego

Obszar interwencji	Cel
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza wraz ze wzrostem efektywności energetycznej
Klimat akustyczny	Zapewnienie dobrego klimatu akustycznego na terenie miasta
Pola elektromagnetyczne	Ochrona przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym
Gospodarowanie wodami	Gospodarowanie wodami dla ochrony przed: powodzią, suszą i deficytem wody Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu jednolitych wód powierzchniowych i podziemnych występujących w granicach miasta
Gospodarka wodno-ściekowa	Rozwój infrastruktury wodno-ściekowej celem poprawy jakości wód w granicach miasta
Zasoby geologiczne	Racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż
Gleby	Ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania gleb
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Efektywna gospodarka odpadami komunalnymi
Zasoby przyrodnicze	Zwiększenie powierzchni, modernizacja i ochrona przed degradacją miejskich terenów zieleni Ochrona obiektów i obszarów o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych Ochrona różnorodności biologicznej
Zagrożenia poważnymi awariami i nadzwyczajne zagrożenia środowiska	Minimalizacja skutków zdarzeń o znamionach poważnej awarii lub nadzwyczajnych zagrożeń środowiska

1.2.6. Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Podlaskiego na lata 2023-2028

Kompleksowy system gospodarowania odpadami komunalnymi w województwie podlaskim obejmuje przede wszystkim prowadzenie selektywnego zbierania odpadów komunalnych „u źródła" przez właścicieli nieruchomości, przetwarzanie odpadów komunalnych zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, w tym z wykorzystaniem sortowni odpadów selektywnie zebranych, kompostowni do zagospodarowania odpadów zielonych i innych bioodpadów, instalacji komunalnych do mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów i innych instalacji do przetwarzania, unieszkodliwiania odpadów oraz odzysku surowców, jak również wytwarzania paliwa alternatywnego. Odpady tzw. resztkowe trafiają do instalacja do termicznego przekształcania odpadów komunalnych i odpadów pochodzących z przetworzenia odpadów komunalnych w Białymstoku (ZUOK Białystok) - spalarni oraz do instalacji komunalnych do składowania odpadów.

Cele główne w zakresie gospodarki odpadami w województwie podlaskim na lata 2023 – 2028 są następujące:

- Ograniczenie wytwarzania odpadów wraz z podniesieniem świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz właściwego postępowania z odpadami
- Zwiększenie udziału odzysku, w szczególności ilości odpadów przekazywanych do recyklingu oraz zmniejszenie ilości odpadów kierowanych na składowiska odpadów
- Wzmocnienie ukierunkowania gospodarowania odpadami na gospodarkę o obiegu zamkniętym
- Wyeliminowanie nieprawidłowo prowadzonego zagospodarowania odpadów, w tym praktyk nielegalnego gromadzenia odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych.

Zapisy projektu planu miejscowego nie wpływają negatywnie na dążenie do osiągnięcia celów *Planu Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2023-2028*.

1.2.7. Plan Adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030

Celem nadrzędnym *Planu adaptacji miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030* (MPA) jest podniesienie potencjału adaptacyjnego miasta Białystok zapewniającego wdrażanie zrównoważonego rozwoju i osiągniecie wysokiej jakości życia. Cele strategiczne *Planu adaptacji* powiązane z analizowanym projektem planu to:

- Adaptacja do zagrożeń termicznych
- Adaptacja do zagrożeń związanych z opadem i powodziami/podtopieniami
- Uwzględnienie zmian klimatu w planowaniu przestrzennym.

Największymi zagrożeniami klimatycznymi dla Miasta Białystok są wzrostowe trendy zarówno opadów (sumy i ich intensywności powodujące wezbrania i nagłe powodzie lokalne typu flash flood), upałów (w tym temperatur maksymalnych i liczby fal upałów) jak i susz (w szczególności długość okresów bezopadowych). Pomimo tendencji spadkowej nie należy również lekceważyć przymrozków, które mogą powodować istotne skutki wiosną w okresie kwitnienia roślin oraz oblodzenia groźne o każdej porze roku. Zjawiska te mogą stanowić poważne zagrożenie dla prawidłowego funkcjonowania miasta oraz zdrowia i życia jego mieszkańców.

Jednym ze sposobów przeciwdziałania skutkom zmian klimatu jest odpowiednie kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej, w tym terenów zieleni, które regulują klimat lokalny, retencjonują wodę łagodząc zarówno skutki suszy jak i powodzi. Odpowiednia, z punktu widzenia adaptacji do zmian klimatu, struktura przestrzenna to wyższy komfort życia mieszkańców, wzrost poziomu bezpieczeństwa oraz mniejsze straty materialne związane z występowaniem ekstremalnych zjawisk klimatycznych.

Według analiz przeprowadzonych w MPA, biorąc pod uwagę zagrożenia klimatyczne (np. powódź, upały, susze, chłody, przymrozki, opady, cyrkulacje), nie stwierdzono na omawianym terenie objętym opracowaniem konieczności wdrożenia działań w sektorach: gospodarka przestrzenna, gospodarka wodna, transport, zdrowie publiczne.

Cel MPA jest zgodny z głównym celem *Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030* (SPA2020), czyli zapewnieniem zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Wynikiem działań dotyczących polityki przestrzennej uwzględniającej konsekwencje zmian klimatycznych dla miast powinna być m.in. adaptacja instalacji sanitarnych i sieci kanalizacyjnych do zwiększonych opadów nawalnych,

mała retencja miejska oraz zwiększenie obszarów terenów zieleni i wodnych w mieście, wymiana szczelnych powierzchni gruntu na przepuszczalne.

1.2.8. Program ochrony powietrza dla aglomeracji białostockiej

Program ochrony powietrza dla aglomeracji białostockiej opracowywany został dla strefy - aglomeracja białostocka (kod strefy PL2001) w związku z przekroczeniem poziomów dopuszczalnych pyłu zawieszonego PM10, pyłu zawieszonego PM2,5 oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu w powietrzu w 2011 i 2012 r.

Głównym celem sporządzenia i wdrożenia *Programu ochrony powietrza* jest przywrócenie naruszonych standardów jakości powietrza, a przez to poprawa warunków życia mieszkańców, podwyższenie standardów cywilizacyjnych oraz lepsza jakość życia w aglomeracji.

Działania kierunkowe, czyli mające wpływ na obniżenie emisji pyłu zawieszonego PM10 i PM2,5 oraz B(a)P w zakresie planowania przestrzennego poprzez uwzględnianie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ustaleń umożliwiających ograniczenie emisji pyłu zawieszonego PM10, PM2,5 oraz benzo(a)pirenu, polegają na:

- zachowaniu ciągłości korytarzy ekologicznych,
- kształtowaniu zabudowy w sposób umożliwiający swobodny przepływ mas powietrza na terenach regeneracji i przewietrzania,
- stosowaniu odpowiednich wskaźników powierzchni biologicznie czynnej towarzyszącej zabudowie,
- tworzeniu publicznych terenów zieleni urządzonej, w tym parków, skwerów,
- wprowadzaniu zieleni izolacyjnej do ciągów komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu,
- dopuszczeniu stosowania paliw stałych na terenach, na których nie ma możliwości uzyskania warunków podłączenia do ogólnomiejskiej sieci ciepłowniczej lub gazowej, lub na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w przypadku stosowania źródeł ciepła o mocy nie większej niż 30 kW,
- preferowaniu zaopatrzenia w ciepło z miejskiej sieci ciepłowniczej (w obszarach, gdzie jest to technicznie możliwe),
- rozbudowie sieci ulic, która pozwoli ograniczyć wewnątrzmiejski ruch tranzytowy przez obszar śródmieścia,
- tworzeniu stref ruchu pieszego i uspokojonego na obszarze śródmieścia,
- uwzględnieniu konieczności budowy ścieżek rowerowych lub ciągów pieszo-rowerowych wzdłuż nowo budowanych dróg.

1.2.9. Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego

Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego to dokument, którego celem jest zarządzanie i kontrola hałasu w celu ochrony ludzi i środowiska przed negatywnymi skutkami uciążliwych dźwięków. Program obejmuje identyfikację i ocenę źródeł hałasu, opracowanie strategii jego redukcji, wdrażanie odpowiednich działań i zaleceń, a także określenie ogólnych zasad monitorowania i raportowania postępów z jego realizacji.

Na terenie Białegostoku nie ustanowiono obszarów cichych oraz stref przemysłowych w rozumieniu zapisów ustawy POŚ.

Programem objęto wszystkie źródła hałasu zobrazowane w opracowaniu strategicznej mapy hałasu – drogi o ruchu ponad 1000 poj., linie kolejowe, lotnisko w Krywlanach.

W ustaleniach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz w indywidualnych decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu należy przeciwdziałać powstawaniu konfliktów przestrzennych, wynikających z narażenia na oddziaływanie hałasu terenów, które zalicza się do chronionych przed hałasem w rozumieniu ustawy Prawo ochrony środowiska, poprzez niedopuszczanie do zagospodarowania takich terenów w obszarach o niekorzystnym klimacie akustycznym.

Stosowanie w planowaniu przestrzennym zasady strefowania tzn. wprowadzania określonego typu zabudowy i zagospodarowania terenu w zależności od występującego lub potencjalnego poziomu hałasu, może zawczasu ograniczyć uciążliwość związaną z ponadnormatywnym hałasem. Należy dążyć do właściwego strefowania akustycznego. Polega ono na tym, aby w odpowiednim układzie przestrzennym sąsiadowały ze sobą obszary o konkretnych funkcjach.

Podstawowe założenia strefowania, to:
- oddalanie zabudowy wymagającej ochrony akustycznej od źródeł hałasu oraz zmienność parametrów tej zabudowy (intensywności, wysokości itp.),
- ekranowanie źródeł hałasu zabudową niewymagającą ochrony akustycznej,
- wprowadzanie zwartej zieleni izolacyjnej i kształtowanie rzeźby terenu,
- wprowadzanie ekranów akustycznych w pasach drogowych (tylko w ostateczności).

1.2.10. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły

Najważniejszym przesłaniem Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW) jest ochrona zasobów wodnych dla przyszłych pokoleń. Wprowadza ona zintegrowaną politykę wodną mającą na celu zapewnienie ludziom dostępu do czystej wody pitnej po rozsądnej cenie, która umożliwi rozwój gospodarczy i społeczny przy równoczesnym poszanowaniu potrzeb środowiska. Głównym celem RDW jest osiągnięcie dobrego stanu wszystkich części wód.

Zgodnie z przepisami RDW planowanie gospodarowania wodami odbywa się w podziale na obszary dorzeczy. Plany gospodarowania wodami (PGW) są narzędziem planistycznym, które ma usprawnić proces osiągania celów środowiskowych. Stanowić one będą fundament podejmowania decyzji mających wpływ na stan zasobów wodnych oraz zasady gospodarowania wodami w przyszłości. PGW będą miały wpływ nie tylko na kształtowanie gospodarki wodnej, ale także na inne sektory gospodarki, w tym: przemysł, rolnictwo, leśnictwo, gospodarkę komunalną, transport, rybołówstwo czy turystykę. To dokument który obejmuje działania zmierzające do spełnienia celów RDW w zakresie osiągnięcia i utrzymania dobrego stanu wód, a w szczególności ekosystemów wodnych i od wód zależnych.

Cele środowiskowe dla części wód zostały oparte głównie na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizyko-chemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny wód powierzchniowych oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód, wg rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych.

Dla jednolitych części wód, będących obecnie w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału. Dla naturalnych

części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego, dla silnie zmienionych i sztucznych części wód – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. Ponadto, w obydwu przypadkach, w celu osiągnięcia dobrego stanu/potencjału konieczne będzie dodatkowo utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.

Zgodnie z podziałem topograficznym zlewni na terenie miasta cały omawiany obszar leży w zlewni Białej, a dokładniej część północno-wschodnia z przebiegającym ciekiem w zlewni Cieku spod Zagórek, natomiast pozostała część, również z przebiegającym fragmentem cieku w zlewni Cieku spod Dojlid Górnych. Spływ wód opadowych w przypowierzchniowych warstwach piaszczystych odbywa się zgodnie ze spadkiem terenu w kierunku przepływającego cieku spod Dojlid Górnych znajdującego się za zachodnią granicą projektu planu, oraz cieku spod Zagórek, którego fragment znajduje się w północno- środkowej części projektu planu.

Przepływającą poza granicami projektu planu rzekę Białą należy postrzegać przez pryzmat Ramowej Dyrektywy Wodnej, która dla wszystkich wód na obszarze Unii Europejskiej wyznaczyła cele środowiskowe. Biała została zakwalifikowana jako silnie zmieniona część wód (SZCW); oznacza to, że charakter JCWP został znacznie zmieniony na skutek fizycznego oddziaływania człowieka. W praktyce oznacza to konieczność dbania o dobre parametry fizyko-chemiczne wód rzeki Białej oraz poprawę jej warunków hydromorfologicznych, tj. kształt koryta lub drożność, które upodobniają go do rzeki naturalnej.

Według *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* rzeka Biała jest uważana za potok nizinny piaszczysty (wg typologii JCWP) o kodzie PLRW2000172616899. Celem środowiskowym dla niej jest uzyskanie dobrego potencjału ekologicznego oraz dobrego stanu chemicznego. W *Planie* tym z 2011 r. zauważono, że jest zagrożone dla rzeki Białej osiągnięcie ww. celów środowiskowych dla JCWP, dlatego też w aktualizacji w 2016 r. ze względu na występującą presję komunalną i niską emisję w zlewni JCWP przedłużono termin osiągnięcia jej dobrego stanu do 2027 r.

Analizowany teren znajduje się w obszarze JCWPd o kodzie PLGW200052, z monitoringu określono dobry stan ilościowy i dobry stan chemiczny (zgodnie z oceną stanu na 2019 r.). Celem środowiskowym dla ww. JCWPd jest dalsze utrzymanie dobrego stanu ilościowego i chemicznego; ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych wg aktualizacji *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* jest niezagrożona.

1.2.11. Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych

Celem *Krajowego programu oczyszczania ścieków komunalnych* przez realizację ujętych w nim inwestycji, jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co za tym idzie ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami. AKPOŚK została opracowana zgodnie z art. 5 ust. 2 dyrektywy 91/271/EWG, który zobowiązuje do stosowania podwyższonego usuwania biogenów na wszystkich oczyszczalniach ścieków w aglomeracjach powyżej 10 000 RLM.

Białystok został uznany za aglomerację priorytetową dla wypełnienia wymogów Traktatu Akcesyjnego. Aglomeracja (wg Prawa wodnego) oznacza teren, na którym zaludnienie lub działalność gospodarcza są wystarczająco skoncentrowane, aby ścieki komunalne były zbierane i przekazywane do oczyszczalni ścieków komunalnych.

Część obszaru aglomeracji nie obsługiwana systemem kanalizacyjnym powinna mieć wg *KPOŚK* zapewnione odprowadzenie i oczyszczanie ścieków przy wykorzystaniu systemów indywidualnych na odpowiednim poziomie ochrony środowiska.

Kolejne aktualizacje *KPOŚK* (w 2005 r., 2010 r., 2011 r., 2016 r., 2017 r. i 2022 r.) dotyczyły głównie weryfikacji wykazu aglomeracji oraz planowanych inwestycji w zakresie ich wyposażenia w systemy kanalizacji zbiorczej oraz oczyszczalnie ścieków.

Wnioski z *Prognozy oddziaływania na środowisko* wskazują, że realizacja celów *KPOŚK* jest przyjazna środowisku ze względu na zamierzenia i bezpośrednią realizację wymagań ochrony środowiska, poprzez np. zwiększenie dostępności usług kanalizacyjnych (m.in. rozbudowa sieci kanalizacyjnej) i poprawę warunków sanitarnych ludności.

2. INFORMACJE O METODACH ZASTOSOWANYCH PRZY SPORZĄDZANIU PROGNOZY

Prognozę oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku w rejonie ulic Skowronkowej i Niezapominajki wykonano na podstawie art. 17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538, z późn. zm.) oraz art. 46 pkt 1 i art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670, z późn. zm.).

Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie do projektu planu został uzgodniony na podstawie art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Białymstoku (znak: WPN.411.1.70.2025.MS2 z dnia 28.01.2026 r.) oraz Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Białymstoku (znak: NZ.0522.73.2025 z dnia 31.12.2025 r.).

Zakres terytorialny opracowania obejmuje teren projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w granicach określonych uchwałą Nr XIX/306/25 Rady Miasta Białystok z dnia 24 listopada 2025 r. i tereny sąsiednie w obszarze, na którym mogłaby skutkować realizacja ustaleń tego planu.

Stan środowiska omawianego terenu i zagrożenia wynikające z realizacji ustaleń projektu planu przedstawiono w formie graficznej (załącznik 1 i załącznik 2) oraz opisowej, zawartej w niniejszym opracowaniu.

Celem opracowania „prognozy oddziaływania na środowisko" jest identyfikacja i przewidywanie oddziaływania zamierzeń o implikacjach środowiskowych na zdrowie ludzi oraz na środowisko biogeofizyczne, a co za tym idzie zinterpretowanie i skuteczne przekazanie informacji o tych oddziaływaniach. Prognoza zawiera możliwie wyczerpujące opisanie środowiska w jego złożoności oraz przewidywania jego zmian spowodowanych oddziaływaniem wprowadzonych doń nowych czynników. W trakcie prognozowania uwzględnia się wszystkie poziomy powiązań między przyczynami i skutkami. Oprócz zależności przyczynowo-skutkowych uwzględnia się powiązania łącznie z wtórnymi przyczynami i skutkami oraz proponuje działania zaradcze i korekcyjne. Zadaniem prognozy jest ocena całościowa

i obiektywna przedmiotowego terenu.

Do oceny interakcji między człowiekiem a środowiskiem, w prognozie oddziaływania na środowisko zastosowano głównie metodę analityczno-porównawczą. Dla zbadania stanu środowiska wykorzystano materiały archiwalne uzupełnione i zaktualizowane na podstawie bezpośrednich badań terenowych.

3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Aby kontrolować praktyczne skutki zmian zachodzących w zagospodarowaniu przestrzennym Białegostoku, zarówno z punktu widzenia ich zgodności z ustaleniami zawartymi w projekcie planu, jak i ich potencjalnego wpływu na środowisko przyrodnicze oraz implementacji zaleceń i sugestii zawartych w niniejszej prognozie, niezbędne jest prowadzenie systemu monitorowania planu, czyli sprawdzania postępów z jego realizacji. Monitoring powinien umożliwić korygowanie działań, które nie przynoszą planowanych efektów i rezultatów, reagowanie na zmiany sytuacji w mieście.

Monitoring skutków realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku w rejonie ulic Skowronkowej i Niezapominajki prowadzony będzie w ramach analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym dokonywanej zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przez Prezydenta Miasta. Wyniki analizy Prezydent Miasta przekazuje co najmniej raz w kadencji Radzie Gminy.

Analiza zmian w zagospodarowaniu przestrzennym zostanie poszerzona o ocenę skutków realizacji ustaleń wszystkich obowiązujących planów miejscowych z dokładnym przeanalizowaniem przyjętego zagospodarowania m.in. na tle morfologicznej doliny rzecznej, Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 218, terenów szczególnego zagrożenia powodzią, istniejących obszarów objętych prawną formą ochrony przyrody i terenów proponowanych do jej ustanowienia, gruntów rolnych i leśnych, terenów zieleni urządzonej, w szczególności ogrodów działkowych oraz ogólnodostępnych parków. Ponadto wykazane zostaną zmiany w infrastrukturze komunikacyjnej i technicznej ważne z punktu widzenia realizacji planów na jakość życia mieszkańców oraz poprawy jakości środowiska i adaptacji miasta do zmian klimatu. Do ww. analizy zostaną wykorzystane ortofotomapy Białegostoku, mapy ewidencji gruntów i budynków oraz inne dostępne opracowania z zakresu wspomnianych zagadnień.

4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Ze względu na przyjęte zagospodarowanie terenu objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku w rejonie ulic Skowronkowej i Niezapominajki oraz mogące powstać zamierzenia inwestycyjne w wyniku realizacji jego ustaleń, nie stwierdza się wystąpienia możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko.

5. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTU PLANU

5.1. Aktualny stan środowiska przyrodniczego

budowa geologiczna, geomorfologia oraz gleby

W szerszym układzie przyrodniczym, obszar objęty opracowaniem położony jest na Nizinie Północnopodlaskiej i w całości należy do zachodniej części mezoregionu Wysoczyzny Białostockiej. Powierzchnia omawianego obszaru zbudowana jest wyłącznie z utworów czwartorzędowych, reprezentujących zlodowacenie środkowopolskie oraz holocen.

Obszar projektu planu znajduje się w południowo-wschodniej części Białegostoku. Najwyższy punkt znajduje się na wysokości ok. 156,8 m n.p.t. w części południowo-wschodniej, zaś najniższy punkt na północnym-zachodzie wynosi ok. 143,75 m n.p.t.

Na podst. map opracowanych przez W. Kwiatkowskiego (Geomorfologia i Geologia) w 2004 r. znaczną część omawianego terenu zajmuje wysoczyzna moreny dennej złożona z gliny zwałowej. Południowo- wschodnia część to wysoczyzna moreny ablacyjnej zbudowana z piasków, żwirów, głazów lodowcowych na glinach. Przez północno-środkową część oraz południową przebiega taras zalewowy, dno dolin i rozlewisk budowany przez piaski humusowe i namuły dolin i zagłębień okresowo przepływowych.

Natomiast na mapie stanowiącej kompilację arkuszy Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski 1 : 50 000, arkuszy Białystok (Kmieciak 2004) i Wasilków (Laskowski 2002) zauważa się, że większość omawianego obszaru zajmuje wysoczyzna moreny dennej oraz wysoczyzna moreny ablacyjnej. Pierwsza forma budowana jest przez gliny zwałowe, druga zaś przez piaski, żwiry i głazy lodowcowe. Przez północno-środkową oraz południową cześć przebiega dno doliny rzecznej, złożone z piasków humusowych i namułów den dolinnych oraz zagłębień okresowo przepływowych.

Przepuszczalność gruntów na badanym terenie jest głównie średnia (piaski średnio i gruboziarniste). W częściach północnych i południowych jest bardzo słaba (piaski gliniaste, pyły, gliny i iły) oraz na fragmentach słaba (piaski drobne i słabogliniaste oraz piaski pylaste). Warunki gruntowo – wodne przydatności terenu do zabudowy są ściśle związane z budową geologiczną. Prawie cały analizowany teren ma średnio korzystne warunki fizjograficzne do zabudowy. Fragmenty przebiegającej morfologicznej doliny rzecznej to tereny o niekorzystnych warunkach fizjograficznych do zabudowy.

warunki hydrograficzne i hydrogeologiczne

Zgodnie z podziałem topograficznym zlewni na terenie miasta cały omawiany obszar leży w zlewni Białej, a dokładniej część północno-wschodnia z przebiegającym ciekiem w zlewni Cieku spod Zagórek, natomiast pozostała część, również z przebiegającym fragmentem cieku w zlewni Cieku spod Dojlid Górnych. Spływ wód opadowych w przypowierzchniowych warstwach piaszczystych odbywa się zgodnie ze spadkiem terenu w kierunku przepływającego cieku spod Dojlid Górnych znajdującego się za zachodnią granicą projektu planu, oraz cieku spod Zagórek, którego fragment znajduje się w północno- środkowej części projektu planu.

Projekt planu od strony zachodniej sąsiaduje z doliną cieku spod Dojlid Górnych, której niewielkie fragmenty wchodzą w granice projektu planu. Z tej strony projektu planu widoczne jest duże obniżenie terenu oraz piękny roztaczający się widok na niezabudowany obszar dolinny. W części północnej, w pobliżu ulicy Brzoskwiniowej i Oleandrów, a granicach doliny przebiega niewielka odnoga cieku spod Dojlid Górnych. Od strony północnej, przez środkową część projektu planu przebiega również fragment doliny cieku spod Zagórek, z przebiegającym wzdłuż ulicy Skowronkowej ciekiem. Ciek spod Zagórek dalej ma swoją kontynuację za północną granicą opracowania w kierunku Stawów Dojlidzkich.

Zdjęcie 1a, 1b Fragment doliny z Ciekiem spod Zagórek wzdłuż ulicy Skowronkowej
Fot. Anna Magnuszewska i Kamila Misiewicz, listopad 2025 r.

Zdjęcie 2a i 2b Niezabudowane fragmenty w zachodniej części w pobliżu linii energetycznej 110 kV z widokiem na obszar doliny Cieku spod Dojlid Górnych
Fot. Anna Magnuszewska i Kamila Misiewicz, sierpień 2026 r.

Zdjęcie 3a i 3b Fragment doliny wzdłuż ulicy Brzoskwiniowej z odnogą Cieku spod Dojlid Górnych
Fot. Anna Magnuszewska i Kamila Misiewicz, listopad 2025 r.

Przepływającą poza granicami projektu planu rzekę Białą należy postrzegać przez pryzmat Ramowej Dyrektywy Wodnej, która dla wszystkich wód na obszarze Unii Europejskiej wyznaczyła cele środowiskowe. Biała została zakwalifikowana jako silnie zmieniona część wód (SZCW); oznacza to, że charakter JCWP został znacznie zmieniony na skutek fizycznego oddziaływania człowieka. W praktyce oznacza to konieczność dbania o dobre parametry fizyko-chemiczne wód rzeki Białej oraz poprawę jej warunków hydromorfologicznych, tj. kształt koryta lub drożność, które upodobniają go do rzeki naturalnej.

Według *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* rzeka Biała jest uważana za potok nizinny piaszczysty (wg typologii JCWP) o kodzie PLRW2000172616899. Celem środowiskowym dla niej jest uzyskanie dobrego potencjału ekologicznego oraz dobrego stanu chemicznego. W *Planie* tym z 2011 r. zauważono, że jest zagrożone dla rzeki Białej osiągnięcie ww. celów środowiskowych dla JCWP, dlatego też w aktualizacji w 2016 r. ze względu na występującą presję komunalną i niską emisję w zlewni JCWP przedłużono termin osiągnięcia jej dobrego stanu do 2027 r.

Kontrolowany jest stan czystości rzeki Białej w profilu ujściowym w m. Nowe Aleksandrowo (poniżej ujścia ścieków z oczyszczalni komunalnej). Ocena jakości wód rzeki Białej na podstawie badań z lat 2019-2024 (GIOŚ 2025) przedstawia się następująco:

- klasyfikacja potencjału ekologicznego - wody zakwalifikowano do III klasy – potencjał umiarkowany (nastąpiła poprawa w porównaniu do badań z 2018 r., w którym potencjał określono jako V klasę – potencjał poniżej dobrego),
- klasyfikacja stanu chemicznego – wskazała stan poniżej dobrego ze względu na ponadnormatywną wartość: difenyloeterów bromowanych, rtęci i jej związków, benzo(a)pirenu, benzo(g,h,i)perylenu (stan w 2018 r. określono także jako stan poniżej dobrego),
- stan wód będący wypadkową potencjału ekologicznego i stanu chemicznego JCWP wskazała zły stan wód.

Ogólna ocena stanu wód Białej jest od wielu lat zła, na co ma wpływ wielkość oddziaływania aglomeracji i mały przepływ naturalny wód w stosunku do ilości odprowadzanych, dobrze oczyszczonych ścieków. W ocenie jakości uwidacznia się wpływ związków biogennych powodujących eutrofizację wód wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych.

Analizowany teren znajduje się w obszarze JCWPd o kodzie PLGW200052 o dobrym stanie ilościowym i dobrym stanie chemicznym. W monitoringu diagnostycznym (przeprowadzonym przez PIG-PIB na zlecenie GIOŚ) stanu chemicznego JCWPd w 2022 r. w punkcie pomiarowym zlokalizowanym na terenie miasta Białystok oznaczono klasę końcową jakości wody jako klasę II, czyli wody dobrej jakości (dane Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, marzec 2023 r.). Celem środowiskowym dla ww. JCWPd jest dalsze utrzymanie dobrego stanu ilościowego i chemicznego; ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych wg aktualizacji *Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły* jest niezagrożona.

Opracowywany obszar to w większości tereny przyczyniające się do zachowania zasobów wodnych, zasilające wody podziemne oraz spowalniające odpływ – tereny z procesami infiltracji (wsiąkania) i intercepcji. Tereny położone w obrębie den dolin rzecznych, gdzie obok odpływu naturalnego korytem rzeki, znaczny udział utworów organicznych i mineralno-organicznych, przyczynia się do retencjonowania wód opadowych w glebie. Powierzchnie dachów, ulic, chodników i wszystkie inne grunty pokryte sztuczną nawierzchnią cechuje całkowity brak infiltracji, praktycznie cała woda opadowa i roztopowa jest szybko odprowadzana do kanalizacji deszczowej.

Warunki gruntowo-wodne terenu są ściśle związane z budową geologiczną i hydrograficzną. Na całym analizowanym obszarze poziom wody gruntowej od powierzchni terenu wynosi od 1 do 2 m p.p.t, tylko na niewielkim fragmencie na północy poziom ten jest niższy i wynosi od 2 do 4 m p.p.t. Poziom wód gruntowych może ulegać okresowym wahaniom w zależności od pory roku oraz ilości opadów atmosferycznych.

Część istniejącej zabudowy, nie objęta siecią kanalizacyjną posiada lokalne urządzenia do gromadzenia ścieków (głównie zbiorniki tzw. szamba).

Omawiany obszar znajduje się w znacznej odległości od Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 218 – Pradolina rzeki Supraśl.

Teren opracowania nie znajduje się w obszarach zagrożonych powodzią od rzeki Supraśl wyznaczonych na mapach zagrożenia powodziowego opracowanych przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej w 2015 r.

szata roślinna

W skrajnie południowych fragmentach terenu występują zbiorowiska roślinności związane z dolinami rzecznymi. Jednym ze zbiorowisk jest łęg wierzbowy *Salicetum albae*. Łęg ten wyróżnia obecność drzewiastych postaci wierzb, głównie wierzby kruchej *Salix fragilis*. Łęgi wykształciły się na glebach o wysokim poziomie wód gruntowych, są związane z ciekami wodnymi. Okresowe zalewy są typowe dla łęgów, jednak płaty tego siedliska spotyka się również w miejscach niezalewanych, a pozostających pod wpływem ruchu wód gruntowych. Ich obecność wpływa korzystnie na kształtowanie się klimatu i wyrównywanie poziomu wód gruntowych w czasie. Obecność lasów łęgowych stabilizuje stosunki wodne, są one jednym z elementów decydujących o naturalnej retencji wód.

Innym zespołem spotykanym w dolinie rzecznej, wzdłuż cieku wodnego, na mokrej, próchnicznej i żyznej glebie jest zespół zdominowany przez wiązówkę błotną *Filipendula ulmaria* z domieszką innych bylin ziołoroślowych – Ziołorośla wiązówki błotnej i kozłka lekarskiego *Valeriano-Filipenduletum.* W dolinie rzecznej widoczne są również dwa płaty Zmiennowilgotnej łąki sitowej *Junco-Molinietum*. Łąki tego typu wykształciły się na niewielkich obszarach w rejonie Dojlid Górnych. Głównym ich składnikiem jest śmiałek *Deschampsia caespitosa* i sit rozpierzchły *Juncus effusus,* znaczą domieszkę stanowi czarcikęs łąkowy *Sucissa pratensis*. Łąki te ulegają szybkiej degradacji w związku z zaprzestaniem użytkowania i zarastaniem roślinnością drzewiastą.

W przebiegającym cieku zaobserwowano również Zbiorowiska z dominacją żabiścieku lub osoki *Hydrocharitetum morsus -ranae.* Fitocenozy tego zespołu występują w nasłonecznionych i osłoniętych od falowania miejscach, w silnie spłyconych eutroficznych wodach. W procesie lądowacenia zespół stanowi zwykle ostatnie stadium roślinności wodnej i ustępuje w wyniku dalszej sukcesji zbiorowiskom szuwarowym.

Na niezabudowanym fragmencie, bliżej wschodniej granicy występuje płat Zbiorowiska mietlicy piaskowej *Agrostietum coarctatae.* Zespół charakteryzuje się bardziej zwartą roślinnością i stanowi następne stadium sukcesyjne po murawach szczotlichowych. Zbiorowisko częste na piaszczystych nieużytkach.

Większe wolne przestrzenie w projekcie planu zajmują tereny porolne, porośnięte roślinnością niską, albo różnej wielkości drzewostanem, dość gęsto posadzonym. Pozostałą szatę roślinną stanowi zieleń towarzysząca zabudowie mieszkaniowej. Można tu zauważyć pojedyncze drzewa, jak i grupy drzew. Zieleń w mieście poprawia skład atmosfery wzbogacając ją w tlen. Dojrzałe drzewa pomagają ochłodzić i odświeżyć powietrze, którym oddychamy. Chronią nasze zasoby wodne, zatrzymują one wodę i wilgoć w glebie. Drzewa i krzewy zatrzymują (retencjonują) deszczówkę, ich korzenie ułatwiają jej powolną infiltrację do gruntu. Ich znaczenie przyrodnicze jest wielorakie i trudne do przecenienia. Są środowiskiem życia dla dzikich zwierząt, dostarczają nam czystego powietrza, dobrego samopoczucia. W dziedzinie kształtowania mikroklimatu miejskiego zieleń odgrywa znaczną rolę wpływając na regulację temperatury, nasłonecznienia i wilgotności. Rola przyrodnicza zieleni miejskiej, w tym

klimatyczna, hydrologiczna i biologiczna, jest wiodącą dla kształtowania jakości i stanu środowiska przyrodniczego w mieście oraz dla stanu sanitarnego miasta.

Obszar projektu planu znajduje się w IV strefie wegetacji porostów. Korę drzew kolonizują porosty skorupiaste, łuseczkowate oraz gatunki o plechach listkowatych. Obfitsze i bardziej gatunkowo zróżnicowane występowania porostów listkowatych, a także pojedynczych plech krzaczkowatych dowodzi znacznej poprawy warunków bioekologicznych tej strefy.

Biorąc pod uwagę klasyfikację terenów aktywnych biologicznie, to większość obszaru to tereny pokryte roślinnością niską o średnim i niskim stopniu naturalności. Są to bardzo zróżnicowane formy roślinności trawiastej, obejmujące silnie przekształcone łąki, dawne pastwiska, murawy, zieleńce i trawniki w obszarach zabudowanych. Do terenów o znacznej aktywności biologicznej zaliczono tereny pokryte roślinnością wysoką – są to zbiorowiska leśne, które cechuje mały stopień przekształcenia antropogenicznego. Udział terenów biologicznie czynnych jest tu bardzo wysoki i sięga 100%. Nieco mniejsza aktywność biologiczna dotyczy mozaiki terenów trwałej roślinności niskiej i wysokiej o średnim stopniu naturalności oraz terenów pokrytych roślinnością niską o średnim stopniu naturalności. Dojrzałość ekosystemu jest tu znacznie niższa, choć stopień przekształcenia antropogenicznego – jak na teren w obrębie miasta – jest nieznaczny. Są to najczęściej obszary porzuconych niedawnych użytków rolniczych obecnie ze zbiorowiskami muraw, wrzosowisk i łąk. Miejscami występują samosiewy sosny i zapusty brzozowe wskazujące na procesy regeneracji lasu. Na terenach podmokłych proces ten przejawia się obecnością olszyn łęgowych i zarośli wierzbowych. Udział terenów biologicznie czynnych jest tu bardzo wysoki i sięga 100%. Do obszarów cechujących się niskim stopniem aktywności biologicznej należą tereny zabudowy jednorodzinnej, gdzie proporcja terenów otwartych względem zabudowanych jest korzystniejsza dla warunków środowiska życia. Towarzysząca roślinność ogrodowa ozdobna lub użytkowa zajmuje 26-50%. Najniższy stopień aktywności biologicznej obejmuje tereny zabudowy ze znikomym udziałem roślinności w przedziale 0-25%.

Zdjęcie 4a, 4b, 4c, 4d Zieleń wysoka, grupy drzew
Fot. Anna Magnuszewska, Kamila Misiewicz listopad 2025 r.

fauna

Różnorodność gatunkowa fauny obszaru projektu planu jest w dużym stopniu zależna od istniejących na nim zbiorowisk roślinnych, powierzchni niezabudowanych. Jej występowaniu sprzyja również bezpośrednie sąsiedztwo od strony zachodniej doliny cieku spod Dojlid Górnych, których fragmenty znajdują się również w granicy planu oraz zachodząca w granice opracowania dolina cieku spod Zagórek. Obszary dolinne wspomagają wymianę gatunkową zwierząt. Obszary zielone pełnią funkcję schronienia dla wielu gatunków.

Przebiegająca dolina wraz z ciekiem jest siedliskiem dla wielu gatunków płazów. „Inwentaryzacja fauny płazów, gadów oraz motyli dziennych na obszarze miasta Białegostoku„ (2011) dokonana przez Chętnickiego i współautorów, dostarczyła informacji, że do zinwentaryzowanych płazów objętych ochroną ścisłą należą: grzebiuszka ziemna *Pelobates fuscus,* rzekotka drzewna *(Hyla arborea).* Pozostałe płazy objęte ochroną częściową to: żaba trawna *Rana temporaria* i żaba jeziorkowa *Pelophylax lessonae* Występują również żaby zielone i żaby brunatne.

Grzebiuszki ziemne żyją i rozmnażają się w różnego typu zbiornikach począwszy od rowów melioracyjnych, poprzez małe polne oczka wodne, kończąc na sezonowych rozlewiskach podeszczowych. Zbiorniki, w których występuje ten płaz posiada piaszczyste dno i są silnie porośnięte roślinnością. Poza okresem godowym grzebiuszka ziemna żyje wyłącznie na lądzie. Zasiedla tereny nizinne o glebach, w których może łatwo się zagrzebać – lekkich, piaszczystych i marglistych, często w lasach sosnowych. Lubi też przebywać w ogródkach warzywnych i na polach uprawnych.

Rzekotka drzewna należy do płazów ciepłolubnych, dlatego rozpoczęcie godów uzależnione jest od temperatury powietrza i wody. W środowisku nizinnym rozród odbywa się w zbiornikach bogato zarośniętych roślinnością wodną i szuwarami, intensywnie nasłonecznionych. Rzekotka poza okresem godowym jest płazem lądowym o aktywności dziennej i zmierzchowej. Jest również jedynym europejskim gatunkiem płaza o nadrzewnym trybie życia. Można ją spotkać w zagajnikach, liściastych lub mieszanych lasach, często w sadach, parkach i ogrodach. Młode osobniki przebywają również na ziemi.

Żaba jeziorkowa na miejsce rozrodu wybiera obficie zarośnięte i płytkie zbiorniki z woda okresowo stojącą. Należą do nich rowy melioracyjne, oczka wodne na polach i w lasach czy rozlewiska na podmokłych łąkach. Stosunkowo często podejmuje wędrówki po lądzie i jest aktywna zarówno w dzień jak i w nocy. Żaba jeziorkowa jest gatunkiem, dla którego największym zagrożeniem jest niszczenie miejsc rozrodu poprzez zasypywanie zbiorników lub melioracje. Duży wpływ maja także środki ochrony roślin, zmiany poziomu wód zbiorników lub też sukcesja roślinności.

Żaba trawna jest jednym (obok ropuchy szarej i żaby jeziorkowej) z najczęściej spotykanych płazów na terenie Białegostoku. Rozradza się we wszystkich typach zbiorników wodnych w całym mieście. Po okresie godów spotykano ja w lasach łęgowych, olsach, zakrzaczeniach wierzbowych, na wilgotnych łąkach a wyjątkowo także w środowiskach znacznie przekształconych. Pomimo to, liczba stanowisk zajmowanych przez tego płaza spadła znacząco w ciągu ostatniej dekady.

Do zinwentaryzowanych gadów (Chętnicki i in. 2011) należy jaszczurka zwinka *(Lacerta agilis).* Występuje ona w Białymstoku dość powszechnie. Występuje w różnych środowiskach, na terenach krzewiastych, trawiastych, na skrajach polan leśnych, poboczach dróg i nasypach kolejowych. Zajmuje stanowiska raczej suche i mocno nasłonecznione z niską roślinnością. Wybiera miejsca piaszczyste lub o podłożu z luźnej ziemi, dogodne do kopania norek i jamek. Czasem kryje się w szczelinach skalnych.

Wśród ssaków (Chętnicki i in. 2011) na badanym terenie odnotowano występowanie objętego ochroną częściową bobra europejskiego *Castor fiber*, który to jako zwierzę ziemnowodne, wybiera miejsca swojego bytowania w pobliżu wody, zwłaszcza wolno płynące rzeki na obszarach bagiennych, głównie w lasach ale też w środowiskach otwartych. Innym ssakiem jest sarna *Capreolus capreolus*. Sarny posiadają zdolność przystosowywania się do życia w różnych środowiskach, spośród których ulubionymi są kompleksy leśne i ich obrzeża. Sarny adaptując się do zmian środowiskowych, wnikają na tereny miejskie atrakcyjne pod względem pożywienia i ulegają stopniowo częściowej synurbizacji (dostosowania się do specyficznych warunków panujących w miastach). Dla ich egzystencji w miastach znaczenie ma obecność zieleni w postaci terenów leśnych, parków, skwerów, terenów użytkowanych rolniczo, odłogów oraz łąk. Ponadto zinwentaryzowano lisa (Vulpes vulpes) oraz dzika (Sus scrofa).

Sąsiedztwo doliny rzecznej jest odpowiednim siedliskiem do występowania lepidopterofauny, w południowej części opracowania wytyczony został zasięg występowania czerwończyka nieparka *Lycaena dispar.* Jest to gatunek motyla objęty ochroną ścisłą. Środowiskiem jego życia są wilgotne łąki, torfowiska niskie, doliny rzeczne, skraje łęgów i olsów, a także miejsca suchsze, jak przytorza i tereny ruderalne. Są to dogodne dla niego środowiska, w których jest wystarczająca ilość roślin żywicielskich gąsienic.

Za południową granicą opracowania, w dolinie rzecznej zaobserwowano wśród awifauny (Mirski i in. 2011) gąsiorka *Lanius collurio,* który to jest objęty ochroną ścisłą. Wymogi siedliskowe gąsiorka *Lanius collurio* to tereny półotwarte i krzewiaste, najczęściej dobrze nasłonecznione. Często zasiedla przydrożne zakrzaczenia, śródpolne miedze, zarastające krzewami doliny rzeczne i zdziczałe ogrody.

W przypadku zaobserwowania gatunków objętych ochroną na podstawie rozporządzeń dotyczących ochrony gatunkowej roślin, grzybów lub zwierząt należy zwrócić się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o wskazanie odpowiednich zaleceń, działań w celu podjęcia ochrony np. ostoi, siedliska.

ochrona przyrody i powiązania przyrodnicze

Omawiany obszar położony jest w sąsiedztwie lokalnego korytarza ekologicznego jakim jest dolina cieku spod Dojlid Górnych. Część tej doliny zachodzącej w granice opracowania znajduje się w podstawowym systemie przyrodniczym wyznaczonym w *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku,* a część na północy we wspomagającym systemie przyrodniczym (obszarze uzupełniającym funkcjonowanie systemu przyrodniczego).

Od strony północnej w granice projektu planu wchodzi dolina cieku spod Zagórek, tworzy ona w granicach opracowania formę łącznika systemu przyrodniczego wyznaczonego w *Studium,* a częściowo również wspomagającego systemu przyrodniczego. Ciek spod Zagórek jest dopływem rzeki Białej. Dalej za północną granicą opracowania widoczne są połączenia z doliną Białej i Stawami Dojlidzkimi.

Doliny rzeczne są – poza lasami – najbardziej wartościowym środowiskiem przyrodniczym, stanowiącym podstawę bytu bogatej grupy zbiorowisk roślinnych, chronionych gatunków roślin oraz organizmów zwierzęcych: owadów (motyli), ptaków, płazów, gadów i ssaków. Są to główne ostoje różnorodności biologicznej na terenie Białegostoku. Pełnią funkcję lokalnego korytarza ekologicznego. Najważniejsza jest ochrona funkcjonalności korytarzy i niedopuszczenie do zablokowania ich ciągłości. Korytarz wzdłuż dolin rzecznych cechuje się najszerszym spektrum występowania gatunków, jest miejscem żerowania, rozrodu, schronienia dla części organizmów występujących w płatach połączonych przez korytarze ekologiczne. Korytarze ekologiczne łączą w sieć obszary cenne przyrodniczo, a tym samym umożliwiają funkcjonalne wzmacnianie struktury systemu przyrodniczego.

jakość powietrza

Klasyfikacja strefy aglomeracja białostocka (kod strefy PL2001), w której znajduje się miasto Białystok, uzyskana w ocenie jakości powietrza za 2023 rok (GIOŚ 2024) w odniesieniu do substancji w powietrzu ze względu na ochronę zdrowia ludzi przedstawia się następująco:

- z uwzględnieniem poziomów dopuszczalnych określonych dla dwutlenku siarki (SO_2), dwutlenku azotu (NO_2), tlenku węgla (CO), benzenu (C_6H_6), pyłu zawieszonego PM10, ołowiu (Pb) w pyle zawieszonym PM10 - klasa wynikowa A; dla pyłu zawieszonego PM2,5 – klasa wynikowa A1 (brak przekroczeń średniorocznego poziomu dopuszczalnego II fazy) oraz klasa A (brak przekroczeń poziomu dopuszczalnego I fazy),
- z uwzględnieniem poziomów docelowych określonych dla arsenu (As), kadmu (Cd), niklu (Ni), benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10 - klasa wynikowa A,
- z uwzględnieniem poziomu docelowego i długoterminowego dla ozonu – odpowiednio klasa A i D2.

Jakość powietrza w województwie podlaskim, pod względem zanieczyszczeń pyłowych, na przełomie ostatnich 10 lat (2014-2023) uległa zdecydowanej poprawie. Spadkowy trend notowanych stężeń zauważalny jest na każdym stanowisku pomiarowym. W aglomeracji białostockiej zarejestrowano największą poprawę jakości powietrza pod kątem zanieczyszczenia pyłem zawieszonym PM10 na stacji przy ul. Warszawskiej, gdzie różnica wartości średniorocznych stężeń pyłu zawieszonego PM10 z roku 2014 i 2023 wyniosła 13 $\mu g/m^3$. W 2023 roku, pozostałe stanowiska w województwie podlaskim odnotowały również rekordowo niskie stężenia pyłu zawieszonego PM10. W 2023 roku na wszystkich stanowiskach

pomiarowych zarejestrowano wyraźnie niższe w stosunku do lat ubiegłych, stężenia średnioroczne pyłu zawieszonego PM2,5. Najbardziej widoczne było to m.in. na stacji pomiarowej w Białymstoku przy ul. Warszawskiej, gdzie różnica średniorocznych stężeń pyłu zawieszonego PM2,5 z 2014 i 2023 roku wyniosła 11 µg/m^3. Na występowanie coraz niższych stężeń zanieczyszczeń pyłowych mają wpływ: zmieniający się na cieplejszy klimat Polski, poszerzenie świadomości społeczeństwa w zakresie dbania o środowisko oraz programy i inwestycje mające na celu zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza.

W 2023 r. na terenie województwa podlaskiego pomiary pyłu zawieszonego PM2,5 w powietrzu nie wykazały przekroczenia normy średniorocznej (20 µg/m^3) zarówno na obszarze aglomeracji białostockiej, jak i strefy podlaskiej. W aglomeracji białostockiej najwyższa średnia roczna ze stężeń pyłu zawieszonego PM2,5 wystąpiła na stacji komunikacyjnej przy al. Piłsudskiego i wyniosła 14 µg/m^3, co stanowi 70% dopuszczalnego poziomu substancji w powietrzu. Pozostałe stacje znajdujące się w obrębie aglomeracji białostockiej odnotowały znacznie niższe wartości stężeń średniorocznych: ul. 42 Pułku Piechoty – 12 µg/m^3, ul. Warszawska – 11 µg/m^3 i ul. Waszyngtona - 11 µg/m^3.

Głównym źródłem emisji w województwie podlaskim, mającym wpływ na mierzone stężenia pyłu zawieszonego PM10, jest emisja z sektora komunalno-bytowego. Również wyniki pomiarów pyłu zawieszonego PM2,5 wskazują na źródła grzewcze jako główną przyczynę nadmiernego zanieczyszczenia powietrza. W wyniku przeprowadzonych analiz serii pomiarowych, zarówno dla PM10 jak i PM2,5, stwierdzono, ze pomiary w okresie zimowym (październik-marzec) są wyższe od pomiarów w okresie letnim (kwiecień-wrzesień).

Jako przyczynę przekraczania poziomu celu długoterminowego stężenia ozonu, wskazano lokalną emisję prekursorów oraz występowanie w okresie wiosenno-letnim warunków meteorologicznych sprzyjających formowaniu się ozonu w powietrzu (wysoka temperatura i duże nasłonecznienie) a także napływ tego zanieczyszczenia i jego prekursorów spoza granic województwa.

W 2023 roku, w porównaniu do lat ubiegłych, na wszystkich stanowiskach pomiarowych zanotowano zmniejszenie się wartości stężeń średniorocznych benzo(a)pirenu zawartego w pyle zawieszonym PM10. Wyraźny trend spadku stężeń widoczny jest od 2020 roku w aglomeracji białostockiej i od 2021 roku na stanowiskach pomiarowych w strefie podlaskiej. W aglomeracji białostockiej pomiary benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10 wykonywane są najdłużej i tu przekroczenie poziomu docelowego wystąpiło w latach 2013-1015, 2017-2018 oraz w 2020 roku. W ostatnich trzech latach nie zanotowano przekroczeń. Na poprawę jakości powietrza w zakresie tego zanieczyszczenia, podobnie jak w przypadku zanieczyszczenia powietrza pyłami zawieszonymi, miały wpływ działania na rzecz ochrony powietrza takie jak: wymiana indywidualnych źródeł ciepła, zabiegi termomodernizacyjne zwiększające efektywność cieplną ogrzewanych budynków oraz warunki meteorologiczne panujące w 2023 roku: m.in. ciepła zima oraz korzystne warunki przewietrzania.

klimat

Klimat Białegostoku jest dość surowy z wyraźnym wpływem kontynentalizmu, co przejawia się ostrymi zimami oraz gorętszymi i bardziej suchymi latami. Białystok charakteryzuje się klimatem wyraźnie chłodniejszym od innych dzielnic nizinnych. Średnia temperatura powietrza w dziesięcioleciu 2011-2020 wyniosła 8,2 °C, a w 2025 r. wyniosła 9 °C (GUS 2026). W ostatnich latach średnie roczne prędkości wiatru znajdują się w przedziale 2,1 –

2.3 m/s. Średnia suma rocznych opadów atmosferycznych na terenie Białegostoku w dziesięcioleciu 2011 - 2020 wyniosła 645 mm, a w 2025 r. – 453 mm (GUS 2026). W przebiegu rocznym opady letnie przeważają nad zimowymi. Należy zauważyć, że poprzedni rok był cieplejszy (10,2 ^{o}C) z nieco mniejszą sumą opadów – 445 mm (GUS 2026).

Obecność formy dolinnej sprawia, że są to tereny o możliwych inwersjach temperatury i potencjalnie niższej temperaturze i większej wilgotności. Warunki klimatyczne na obszarze dolinnym są zdecydowanie niekorzystne dla stałego pobytu człowieka (mieszkalnictwo).

Przedstawiając system wymiany powietrza na badanym terenie, to większość obszaru to tereny z dominującym procesem przewietrzania. Takie dość korzystne warunki panują na terenach otwartych, pokrytych niską roślinnością. Charakteryzują je optymalne warunki termiczne i wilgotnościowe, dobre przewietrzanie i nasłonecznienie. Tereny z dominacją procesu stagnacji powietrza, to obniżone, nieckowate formy terenu, płaskie fragmenty dolin rzecznych, których znaczenie dla wymiany powietrza zmienia się w zależności od położenia względem terenów zabudowanych. Tereny te charakteryzują się mało korzystnymi warunkami topoklimatycznymi: znaczna wilgotność powietrza, inwersje termiczne, zaleganie zimnych mas powietrza. Tereny z udziałem regeneracji powietrza i przewietrzania to tereny pokryte częściowo drzewami i zaroślami. Miejsca pod zabudową to tereny utrudniające przewietrzanie. Znajdująca się zabudowa ogranicza poziomą wymianę powietrza. Im zabudowa jest bardziej zwarta, tym kluczowy proces klimatyczny w mieście – przewietrzanie – będzie bardziej utrudniony.

promieniowanie elektromagnetyczne

Promieniowaniem niejonizującym nazywamy takie promieniowanie, którego energia oddziałuje na każde ciało materialne (w tym także na ciało człowieka) nie powodując w nim procesu jonizacji. Związane jest ściśle ze zmianami pola elektromagnetycznego. Promieniowanie niejonizujące uważa się obecnie za jedno z poważniejszych zanieczyszczeń środowiska. Promieniowanie powstaje przede wszystkim w wyniku działania sieci i urządzeń elektroenergetycznych.

W granicach projektu planu w jego zachodniej części przebiega linia wysokiego napięcia 110 kV, która to przechodzi przez tereny pozbawione zabudowy mieszkaniowej. Zatem obszar opracowania znajduje się w zasięgu oddziaływania pól elektromagnetycznych od linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia. Źródłem promieniowania niejonizującego są również anteny i stacje bazowe telefonii komórkowej. Jednak w granicach projektu planu tego typu obiekty nie znajdują się.

Z przeprowadzonych badań w 2023 roku wynika, że zarówno pomiary wykonane w ramach stałej sieci monitoringowej, jak i te zrealizowane w ramach monitoringu badawczego, nie wykazały przekroczeń norm dopuszczalnych. W żadnym punkcie pomiarowym wskaźnik WM_E nie przekroczył wartości 1. W przypadku pomiarów wykonanych w ramach stałej sieci monitoringowej, aż w 10 punktach otrzymano wartości powyżej dolnej granicy oznaczalności sondy pomiarowej. Najwyższą zarejestrowaną wartość, która wynosiła 1,7 V/m odnotowano na terenie miasta Białystok, przy ulicy Antoniu Fabryczny 5/7. Średnia arytmetyczna natężenia pola elektromagnetycznego dla województwa podlaskiego z wykonanych badań w ramach stałej sieci monitoringowej oraz monitoringu badawczego z lat 2021-2023 wyniosła 0,57 V/m. Porównanie zestawionych danych z tego krótkiego okresu pozwala stwierdzić, że obserwuje się tendencje nieznacznie wzrostową wartości PEM w odniesieniu do lat ubiegłych, nie mniej jednak, poziom zagrożenia polem elektromagnetycznym w województwie podlaskim jest nadal znikomy.

W większości miejsc, w których stwierdzono wyniki powyżej dolnej czułości sondy pomiarowej w 2021 roku, w 2023 roku te wartości nieznacznie wzrosły. Wyjątek stanowią pomiary wykonane na rogu ulic M. Skłodowskiej-Curie i Z. Krasińskiego w Białymstoku, gdzie w 2021 roku natężenie pola elektromagnetycznego wynosiło 1,4 V/m, a w roku 2023 sklasyfikowano jako wynik poniżej granicy oznaczalności (GIOŚ 2024).

Niezależnie od działalności monitoringowej prowadzona jest działalność kontrolna w zakresie ochrony przed polami elektromagnetycznymi realizowana przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku. W 2023 roku Wydział Inspekcji wykonał 14 terenowych pomiarów kontrolnych, w których ponadnormatywnych wartości nie stwierdzono. W Białymstoku przeprowadzono kontrole interwencyjne trzech stacji bazowych telefonii komórkowej tj. stacji bazowej P4 Sp. z o.o., stacji bazowej Orange Polska S.A.; stacji bazowej Towerlink Poland Sp. z o.o., znajdujących się na dachu budynku przy ul. Antoniukowskiej 11. Po przeprowadzonej analizie uzyskanych wyników pomiarów stwierdzono, iż wartości natężenia pola elektrycznego oraz magnetycznego w miejscach dostępnych dla ludności, gdzie wykonano pomiary, nie przekroczyły poziomów dopuszczalnych określonych w przepisach. Nie stwierdzono naruszeń (GIOŚ 2024).

klimat akustyczny

Prawo ochrony środowiska traktuje hałas jako jedno z zanieczyszczeń środowiska i w związku z tym, poddaje go takim samym zasadom i obowiązkom jak w przypadku innych zanieczyszczeń. Bardzo często problem hałasu jest bagatelizowany, a jednocześnie niejednokrotnie dla przeciętnego człowieka hałas jest bardziej dokuczliwy niż np. zanieczyszczenie powietrza.

Wg *Strategicznej mapy hałasu miasta Białystok* (2022 r.) głównym źródłem hałasu w środowisku na obszarze opracowania jest przebiegająca przez projekt planu ulica Stoczni Gdańskiej. Emituje ona hałas do 60 dB w jej najbliższym otoczeniu. Hałas na poziomie do 55 dB sięga do najbliżej zlokalizowanych budynków. W porze nocnej hałas komunikacyjny ulega zmniejszeniu.

Dopuszczalne wartości poziomu hałasu określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. Zgodnie z przepisami ww. dokumentu dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku nie powinny przekraczać: 64 dB w dzień i 59 dB w nocy od dróg bądź linii kolejowych. Na badanym terenie nie zostały odnotowane przekroczenia dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku.

Obszar objęty projektem planu nie znajduje się w zasięgu oddziaływania hałasu kolejowego oraz przemysłowego.

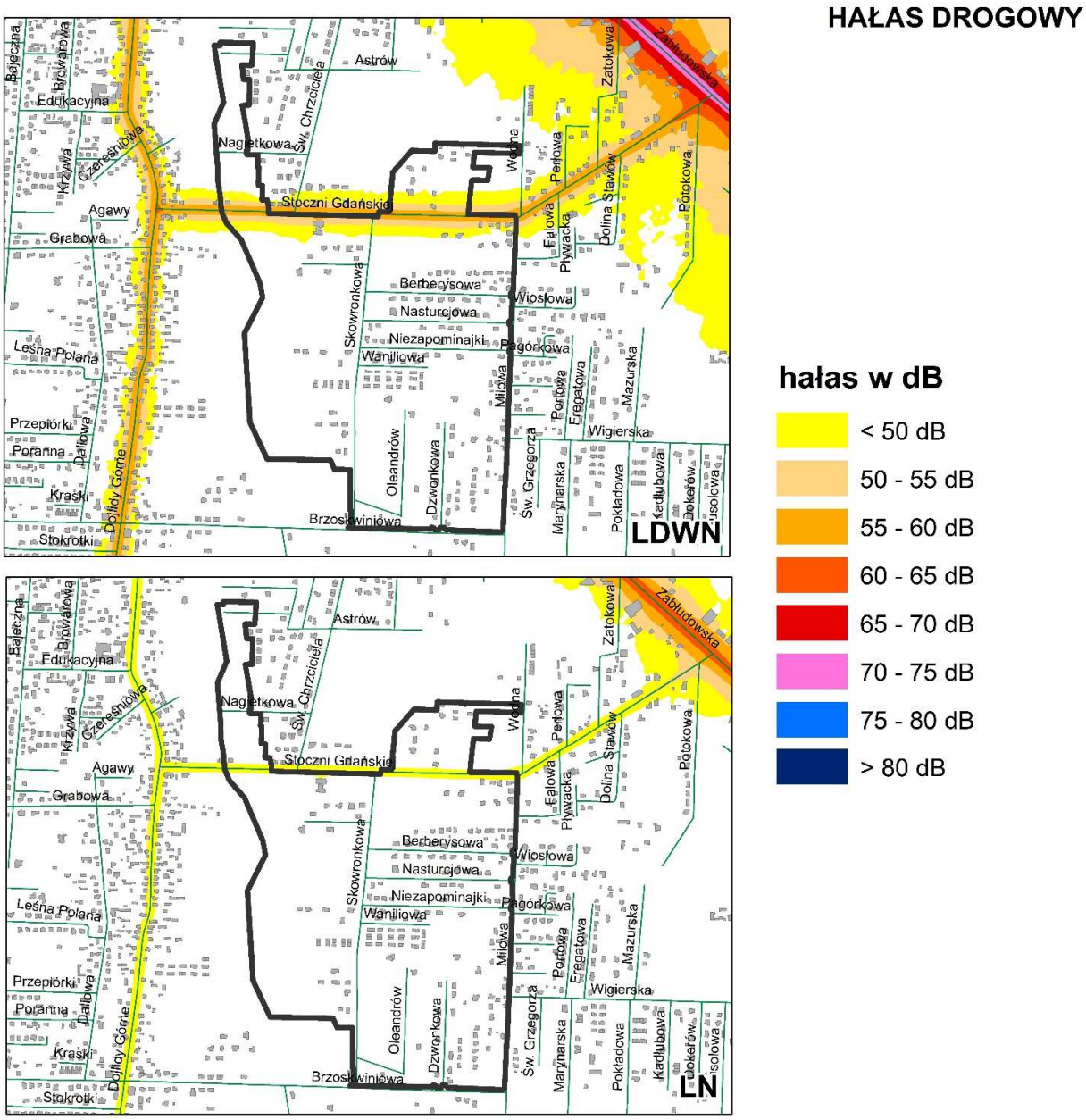

Rysunek 4 Imisja hałasu komunikacyjnego L_{DWN} i L_N w obszarze projektu planu
Źródło: Strategiczna mapa hałasu miasta Białystok, 2022 r.

dziedzictwo kulturowe oraz zabytki

Na obszarze objętym planem nie występują zabytki archeologiczne, zabytki nieruchome wpisane do rejestru zabytków lub ujęte w gminnej ewidencji zabytków oraz dobra kultury współczesnej.

zanieczyszczenie światłem

Zanieczyszczenie światłem to wszelki nadmiar sztucznego oświetlenia, które rozjaśniają nocne niebo, zaburzając tym samym naturalny rytm przyrody. Rozwój urbanistyki sprawia, że rośnie liczba źródeł światła. Należy pamiętać, że nie każde źródło światła niszczy środowisko naturalne. Szkodliwy jest jego nadmiar oraz nieprawidłowe ukierunkowanie. Zanieczyszczenie światłem wpływa negatywnie na faunę i florę – rozregulowanie okresów wegetacji u roślin, zaburzenia fotosyntezy oraz wpływ na behawior i fizjologię zwierząt. Poważnym zagrożeniem dla zwierząt są problemy z orientacją przestrzenną lub zmiany kierunków migracji wywołane sztucznym światłem.

Skuteczne zapobieganie zanieczyszczeniu światłem obejmuje projektowanie precyzyjnych systemów oświetleniowych, stosowanie energooszczędnych opraw zewnętrznych oraz właściwe zarządzanie oświetleniem. Najkorzystniejsze jest zastosowanie światła o ciepłej barwie. Niestety coraz częściej wykorzystywane jest białe oświetlenie LED, jednak nie jest najlepszym wyborem dla człowieka oraz dla środowiska naturalnego. Istotną sprawą jest też, aby stosować minimalny strumień świetlny o ukierunkowanym kącie padania światła. Sztuczne światło powinno być skierowane punktowo, aby nie rozświetlało całego otoczenia. Im większa oświetlana przestrzeń, tym większe zanieczyszczenie światłem. Problem zanieczyszczenia światłem można również ograniczyć przez posadzenie większej liczby drzew przesłaniających emisję światła w niebo (ograniczając w ten sposób tzw. rozproszenie wtórne w atmosferze, ma ono znaczenie głównie w obszarach pozamiejskich).

Zjawisko zanieczyszczenia światłem może być wyeliminowane jedynie w sytuacji, w której w ogóle nie wykorzystujemy oświetlenia elektrycznego w nocy. To niemożliwe i niezalecane - przede wszystkim ze względu na nasz komfort i względy bezpieczeństwa. Zanieczyszczenia światłem może być jednak w bardzo dużym stopniu ograniczone. Dlatego kluczowe jest zadbanie o to, by już na początku danej inwestycji wdrażać zrównoważone rozwiązania oświetlenia zewnętrznego, które charakteryzują się wysoką efektywnością energetyczną i tylko w minimalnym stopniu warunkują zanieczyszczanie światłem.

W Polsce brak jest bezpośrednich przepisów prawnych definiujących zanieczyszczenie światłem, jako zagrożenia, a obowiązujące normy np. oświetlenia dróg są jedynie zaleceniami bez mocy prawnej. Brakuje również systemowego monitoringu tego zjawiska przez instytucje państwowe.

5.2. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektu planu

W przypadku braku realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zasady polityki przestrzennej oraz warunki i sposoby zagospodarowania terenu byłyby kształtowane w drodze decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Wszelkie wydawane decyzje o warunkach zabudowy musiałyby być, zgodnie z obowiązującymi przepisami w pełni zgodne z ustaleniami planu ogólnego gminy. Inwestycja musiałaby się mieścić w profilu funkcjonalnym strefy wyznaczonej w planie ogólnym. Decyzje o warunkach zabudowy mogłyby być wydawane wyłącznie na obszarach leżących wewnątrz obszarów uzupełnienia zabudowy określonych w planie ogólnym.

W przypadku braku realizacji projektu planu nie uporządkowane zostaną zasady kształtowania zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej o charakterze ekstensywnym, z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczych i ekofizjograficznych, w tym obszarów okresowo podmokłych z wysokim poziomem wód gruntowych. Nie zostaną również wyznaczone ciągi komunikacyjne w celu kształtowania ciągłości struktury miejskiej.

A tak projekt planu przewiduje utrzymanie charakteru układu przestrzennego poprzez kształtowanie zasad zabudowy i zagospodarowania o niskiej intensywności. Zakłada przeznaczenie obszaru pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną wolno stojącą i bliźniaczą, a także pod niezbędne usługi towarzyszące ww. zabudowie. Planuje się również kształtowanie układu komunikacyjnego w powiązaniu z systemem dróg miejskich, umożliwiającego prawidłową obsługę nowej zabudowy wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną. Zakłada się również uwzględnienie w południowej części obszaru istniejącej zieleni wraz z przepływającym ciekiem.

W projekcie planu starano się uwzględnić kryteria zrównoważonego rozwoju, poprzez wprowadzenie możliwie jak największych obszarów biologicznie czynnych, terenów okresowo podmokłych, dolinnych, nie blokując jednocześnie rozwoju inwestycji. Zadaniem planowania przestrzennego jest zapewnienie utrzymania warunków równowagi przyrodniczej oraz racjonalna gospodarka zasobami środowiska.

6. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Realizacja ustaleń projektu planu nie wpłynie negatywnie na obszary Natura 2000, najbliższe z nich są oddalone ok. 5 km od projektu planu w kierunku wschodnim: Puszcza Knyszyńska i Ostoja Knyszyńska (rys. 7). Należy nadmienić, że nie będą pod wpływem negatywnego oddziaływania zrealizowanych inwestycji w projekcie planu powierzchniowe formy ochrony przyrody na terenie (najbliżej granicy planu – Rezerwat Las Zwierzyniecki, odległ. ok. 3 km na północny- zachód) oraz drzewa będące pomnikami przyrody.

Omawiany obszar położony jest w sąsiedztwie lokalnego korytarza ekologicznego jakim jest dolina cieku spod Dojlid Górnych. Część tej doliny zachodzącej w granice opracowania znajduje się w podstawowym systemie przyrodniczym wyznaczonym w *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku,* a część na północy we wspomagającym systemie przyrodniczym (obszarze uzupełniającym funkcjonowanie systemu przyrodniczego).

Od strony północnej w granice projektu planu wchodzi dolina cieku spod Zagórek, tworzy ona w granicach opracowania formę łącznika systemu przyrodniczego wyznaczonego w *Studium,* a częściowo również wspomagającego systemu przyrodniczego.

Korytarz ekologiczny doliny Białej i jej dopływów stanowi w skali lokalnej najważniejszy ciąg ekologiczny za pośrednictwem, którego realizują się związki pomiędzy Puszczą Knyszyńską, Stawami Dojlidzkimi i Doliną Supraśli. Odgałęzienia tego systemu pozwalają na wzajemne powiązania większych kompleksów leśnych i terenów otwartych na terenie miasta i poza nim. Te naturalne związki mają ogromne znaczenie dla podtrzymania i odnawiania populacji zwierząt i roślin na terenie miasta. Są to główne ostoje różnorodności biologicznej.

Górny odcinek rzeki Białej związany jest genetycznie z obszarem nieckowatego wytopiska, w obrębie moreny dennej, z utworami zastoiskowymi, w którym znajdują się Stawy Dojlidzkie.

Bliskie sąsiedztwo od strony północnej stanowią również płaty zbiorowisk leśnych, które znajdują się w obszarze podstawowego systemu przyrodniczego wyznaczonego w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Białegostoku. Są one częścią systemu ekologicznego przyczyniającą się do zachowania równowagi przyrodniczej oraz trwałości procesów biologicznych. Mają ogromne znaczenie dla podtrzymania i odnawiania populacji zwierząt i roślin na terenie miasta. Tereny zielone, zadrzewione spełniają istotną rolę w kształtowaniu mikroklimatu, stanowią duże bogactwo ekologiczne.

7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Omawiany obszar planu nie jest objęty ochroną. Realizacja ustaleń projektu planu nie wpłynie negatywnie na obszary Natura 2000, najbliższe z nich są oddalone ok. 5 km od projektu planu w kierunku wschodnim: Puszcza Knyszyńska i Ostoja Knyszyńska (rys. 7). Należy nadmienić, że nie będą pod wpływem negatywnego oddziaływania zrealizowanych inwestycji w projekcie planu powierzchniowe formy ochrony przyrody na terenie (najbliżej granicy planu – Rezerwat Las Zwierzyniecki, odległ. ok. 3 km na północny- zachód) oraz drzewa będące pomnikami przyrody.

Realizacja ustaleń zawartych w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego spowoduje zróżnicowane zmiany w środowisku. Ich charakter, intensywność oraz zasięg uzależniony będzie od faktycznego sposobu zagospodarowania terenu oraz stopnia realizacji zapisów zawartych w ocenianym projekcie.

Przebiegające przez teren opracowania fragmenty dolin rzecznych są lokalnymi korytarzami ekologicznymi i jako takie powinny funkcjonować. Wskazane jest utrzymanie ich „ekologicznego" charakteru. Są to korytarze, przez które następuje ciągła wymiana i uzupełnianie populacji gatunków roślin i zwierząt. Potrzeba ekologicznych połączeń jest fundamentalną zasadą w planowaniu przestrzennym.

Na obszarze objętym opracowaniem zinwentaryzowano występowanie wielu gatunków fauny, z których część jest objętych ochroną ścisłą, a część ochroną częściową wg rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022, poz. 2380).

Tabela 2 Wykaz gatunków zwierząt występujących w obszarze projektu planu, chronionych na podstawie prawa polskiego i Unii Europejskiej

gatunki zwierząt	gatunki objęte ochroną ścisłą na podst. rozp. MŚ*	gatunki objęte ochroną częściową na podst. rozp.	gatunki ujęte w Dyrektywie Ptasiej **	gatunki ujęte w Dyrektywie Siedliskowej	gatunki ujęte w konwencji berneńskiej ****

		MŚ*		***	
grzebiuszka ziemna *Pelobates fuscus*	+			+ IV Załącznik	+ II Załącznik
rzekotka drzewna *Hyla arborea*	+ wymaga ochrony czynnej			+ IV Załącznik	+ II Załącznik
czerwończyk nieparek *Lycaena dispar*	+			+ II i IV Załącznik	
żaba jeziorkowa *Pelophylax lessonae, Rana lessonae*		+		+ IV Załącznik	+ III Załącznik
żaba trawna *Rana temporaria*		+		+ V Załącznik	+ III Załącznik
jaszczurka zwinka *Lacerta agilis*		+		+ IV Załącznik	+ III Załącznik
bóbr europejski *Castor fiber*		+		+ II i V Załącznik	+ III Załącznik
sarna *Capreolus capreolus*					+ III Załącznik

* Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2022 r., poz. 2380)

** Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dz.U.UE.L.10.20.7)

*** Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U.UE.L.92.206.7, Dz.U.UE-sp.15-2-102 z późn. zm.)

**** Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk (Dz.U.UE.L. z 1982 Nr 38, poz. 3 oraz Dz.U.UE-sp. z 2011 Nr 14, poz. 282)

W stosunku do dziko występujących zwierząt, należących do gatunków objętych ochroną ścisłą (tab. 2), z wyszczególnieniem gatunków wymagających ochrony czynnej, wprowadza się m.in. zakaz:
- umyślnego zabijania, okaleczania lub chwytania,
- umyślnego niszczenia ich jaj lub form rozwojowych,
- zbierania, pozyskiwania, przetrzymywania lub posiadania okazów gatunków,
- niszczenia siedlisk lub ostoi, będących ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania,
- niszczenia, usuwania lub uszkadzania gniazd,
- umyślnego przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca.

Wprowadzono dodatkowo zakaz umyślnego płoszenia lub niepokojenia w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych, lub w miejscach żerowania zgrupowań ptaków migrujących lub zimujących.

Poniżej przedstawiono wybrane sposoby ochrony gatunków polegające na:

- zabezpieczaniu ostoi, stanowisk i siedlisk zwierząt przed zagrożeniami zewnętrznymi,
- wykonywaniu zabiegów ochronnych utrzymujących właściwy stan populacji lub siedlisk zwierząt polegających na:
  a) renaturyzacji i odtwarzaniu siedlisk,
  b) utrzymywania lub odtwarzania właściwych dla gatunku stosunków wodnych, stanu gleby lub wody
  c) zapobiegania sukcesji roślinnej przez wypas, koszenie, wycinanie drzew i krzewów oraz usuwaniu biomasy.
  d) odtwarzania oraz zakładania nowych zadrzewień,
  e) ochronie i odtwarzaniu zasobów martwego drewna i drzew z dziuplami w lasach i zadrzewieniach,
  f) budowie sztucznych miejsc lęgowych, wodopojów,
  g) dostosowania sposobów i terminów wykonywania prac agrotechnicznych, leśnych, budowlanych (w tym hydrotechnicznych), remontowych i innych tak, aby zminimalizować ich wpływ na zwierzęta i ich siedliska,
  h) tworzeniu i utrzymywaniu korytarzy ekologicznych,
  i) regulacji liczebności roślin, grzybów i zwierząt mających wpływ na gatunki objęte ochroną,
- wspomaganiu rozmnażania się gatunku na stanowiskach naturalnych,
- przenoszenie zwierząt zagrożonych na nowe stanowiska.

Zachowanie terenów okresowo podmokłych, zielonych daje warunki do bytowania wielu gatunków chronionych. Umożliwia im życie. Należy minimalizować przekształcenia w obrębie struktury przyrodniczej, populacji i składu gatunkowego zwierząt obecnie zasiedlających obszar. Tereny te oprócz tego, że byłyby miejscem bytowania wielu gatunków zwierząt, zatrzymywałyby również wody opadowe, co spowolniłoby odpływ oraz poprawiło bilans wodny zlewni. Mając wiedzę o zaobserwowanych gatunkach chronionych, niezbędne będzie podjęcie odpowiednich działań podczas wydawania pozwoleń na budowę lub podczas procedury wydawania decyzji o uwarunkowaniach środowiskowych.

Każde uszczuplenie powierzchni doliny stanowi pogorszenie jej funkcji, jako lokalnego korytarza ekologicznego, korytarza przewietrzającego miasto, rola odbiornika wód opadowych i roztopowych. Niezmiennie istotne jest, aby dolin rzecznych nie poddawać procesom jakiejkolwiek zabudowy. Należy unikać tworzenia stref konfliktowych w obrębie ciągów ekologicznych, nadając priorytet funkcjom ochronnym tych obszarów. Konsekwencją zabudowania doliny może być dalsze oddziaływanie na środowisko, poza granicami projektu planu. Wszelkie obniżanie poziomu wód gruntowych będzie doprowadzało do wysuszania terenów, a tym samym zaniku znajdujących się tam zbiorowisk i ich zamiana na bardziej suche gatunki.

Na opracowywanym obszarze obserwuje się tendencję sytuowania pojedynczych budynków mieszkalnych jednorodzinnych na obszarze o wysokim poziomie wody gruntowej, okresowo podmokłym. Taka lokalizacja jest niekorzystna. Jeśli nie będzie izolacji przeciw wodnej, to z gruntu stykającego się z podziemną częścią budynku będzie przenikać woda, powodując stałe zawilgocenie. Zawilgocone elementy konstrukcyjne podlegają korozji atmosferycznej, a czasem i biologicznej. Szybko ulegają zniszczeniu zwłaszcza na skutek zamarzania wody w sezonie zimowym. Do tego jeszcze dochodzi pojawienie się wody w piwnicach, zawilgocenie tynków, łuszczenie się farb. Ponadto zawilgocone elementy budowlane

powodują wzrost zapotrzebowania na energię grzewczą. W wilgotnych budynkach pogarszają się warunki higieniczno – sanitarne. Wzrost wilgotności powietrza wewnętrznego wywołuje rozwój szkodliwych pleśni i grzybów, które ujemnie wpływają na zdrowie ludzi. Aby umożliwić realizację zabudowy, niezbędne jest uregulowanie stosunków wodnych, a każdy budynek powinien być odpowiednio zabezpieczony przed wilgocią i wodą gruntową. W takiej sytuacji niezbędne jest wykonanie skutecznej i efektywnej izolacji przeciwwodnej i przeciwwilgociowej oraz stosowanie coraz to nowocześniejszych i bardziej wyspecjalizowanych materiałów do wznoszenia samych konstrukcji. Działania takie mają ogromny wpływ na trwałość budynków i zdrowie przebywających w nich ludzi. Jednak najbardziej korzystnym dla środowiska działaniem byłoby nie poddawanie dolin rzecznych charakteryzujących się wysokim poziomem wód gruntowych, narażonych na podtopienia zwłaszcza podczas ulewnych deszczy, wiosennych roztopów, procesowi jakiejkolwiek zabudowy. Klimat obszarów dolinnych charakteryzują często występujące inwersje termiczne i potencjalnie niższe temperatury, a także podwyższony stopień uwilgotnienia.

Tereny istniejącej i projektowanej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, usługowej będą miały wpływ na środowisko. Zabudowa doprowadzi do ograniczenia naturalnego przesiąkania wód opadowych, zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej. Oddziaływanie na szatę roślinną związane będzie ze zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnej, usunięciem części obecnie występującej roślinności na terenach przeznaczonych pod zabudowę oraz rozbudowę planowanego układu komunikacyjnego. Wprowadzenie planowanego zainwestowania może spowodować wycięcie części drzew i krzewów. Decyzja o ich zachowaniu będzie należała do użytkowników poszczególnych działek. W możliwie największym stopniu powinny zostać zachowane powierzchnie biologicznie czynne, istniejąca roślinność wysoka i niska. Skupiska drzew są jednym z czynników decydujących o komforcie życia w mieście, mającym jednocześnie istotny wpływ na samopoczucie i zdrowie mieszkańców. Spełniają szereg podstawowych funkcji ekologicznych, ochronnych i estetycznych niezbędnych człowiekowi: pochłaniają i neutralizują zanieczyszczenia, poprawiają mikroklimat miasta, regulują stosunki termiczno-wilgotnościowe, zapewniają cień, tworzą bariery ochronne tłumiące hałas, tworzą krajobraz miasta, zapewniają codzienny kontakt mieszkańców z naturą pozwalając zregenerować siły fizyczne i psychiczne. Bogate zespoły przyrodnicze pozwalają obcować na co dzień z przyrodą i odpoczywać na łonie natury. Są one ponadto siedliskiem wielu zwierząt. Walory krajobrazowe tego terenu powinny zostać zachowane.

Nie przewiduje się znaczącego oddziaływania na powietrze, w przypadku realizacji ustaleń ocenianego planu. Źródłami nieznacznych zagrożeń dla powietrza atmosferycznego są przede wszystkim systemy grzewcze (emisja niska) oraz w mniejszym stopniu – komunikacja samochodowa. Niska emisja zanieczyszczeń pochodzi z indywidualnych palenisk. Wzrost emisji gazów i pyłów do atmosfery powiązany jest z sezonem grzewczym. Przyjąć należy, że systemy grzewcze stosowane w noworealizowanej zabudowie będą charakteryzowały się niskim poziome emisji gazów i pyłów, mieszczącym się w normach określonych w przepisach prawa. Biorąc po uwagę odnawialne źródła energii, należy się spodziewać, że przynajmniej cześć energii dostarczana będzie na omawianym obszarze z takich właśnie źródeł. Poziom zanieczyszczenia powietrza w pewnym stopniu redukowany będzie przez zieleń towarzyszącą zabudowie.

Ustalenia projektu planu powinny ograniczać uciążliwości planowanego zainwestowania dla środowiska przyrodniczego. Dla właściwej ochrony zasobów i stosunków wodnych istotne są wszystkie ustalenia projektu planu, których realizacja pozwoli ograniczyć spływ powierzchniowy wód opadowych i roztopowych w obrębie analizowanych terenów. Z ekologicznego punktu

widzenia za najbardziej korzystne uznaje się rozwiązania sprzyjające możliwie maksymalnemu utrzymaniu wód opadowych i roztopowych w granicach poszczególnych terenów, a tym samym i danej zlewni. Utrzymanie w formie otwartej istniejących fragmentów cieków na terenach dolinnych wraz z przyległą roślinnością ma duże znaczenie dla funkcjonowania hydrologicznego tego terenu. Istniejące tereny dolinne, z przebiegającymi ciekami, rowami zbierają płytkie wody gruntowe z przyległych terenów. Próba ich likwidacji, zasypania, może spowodować, że woda szukać będzie ujścia i tereny dotychczas suche mogą ulec zalaniu, mogą pojawiać się osuwiska, zapadliska i inne nieprzewidziane skutki. Mogą nastąpić podtopienia terenów sąsiednich. Nie uszczelnianie terenów dolinnych zminimalizuje ryzyko strat wywołanych zalaniem. Na terenach tych zatrzymywana byłaby woda opadowa, co spowolniłoby odpływ oraz poprawiło bilans wodny zlewni. Tereny te przechwytywałby część wód opadowych, co odciążyłoby kanalizację deszczową, rozłożyło w czasie ilość wód deszczowych odprowadzanych do cieków. W przypadku wprowadzania obiektów budowlanych (a szczególnie na teren doliny) należy uwzględnić konieczność zabezpieczenia tych obiektów przed skutkami podtopień.

Zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie jest szczególnie korzystne w przypadku terenów charakteryzujących się dużym udziałem powierzchni zagospodarowanych zielenią i niewielkim udziałem powierzchni trwale uszczelnionych. Odprowadzania wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej umożliwia natomiast właściwe gospodarowanie wodami opadowymi i roztopowymi na terenach, w obrębie których możliwości ich zagospodarowania na terenie są ograniczone (np. duży udział powierzchni trwale uszczelnionych, warunki gruntowe uniemożliwiające szybką infiltrację wód). W zakresie gospodarowania wodami opadowymi zasadne jest wprowadzanie rozwiązań zarówno planistycznych i technicznych, które pozwolą na ograniczenie negatywnych oddziaływań na zasoby wodne, poprzez np. zwiększenie lokalnej retencyjności w obrębie terenu inwestycji lub co najmniej uniemożliwiających znaczne zmniejszenie potencjału retencyjnego danego terenu. Dlatego mając na uwadze konieczność ograniczenia negatywnych oddziaływań na zasoby wodne, zwłaszcza w kontekście obecnie już obserwowanych zmian klimatu i coraz częściej obserwowanych zjawisk ekstremalnych, takich jak np. deszcze nawalne, należy dołożyć wszelkich starań, aby część opadu została zagospodarowana w granicach działek budowlanych. Niezbędne jest zatem zachowanie powierzchni biologicznie czynnych, chłonnych, które będą w stanie opóźnić odpływ wód z opadu, odciążyć system kanalizacji deszczowej i częściowo zredukować przepływ w przypadku opadów ekstremalnych. Należy jednocześnie podkreślić, że zachowanie powierzchni przepuszczalnych dla wód z opadów stanowi obecnie jeden z podstawowych działań planistycznych służących adaptacji do zmian klimatu w obrębie terenów zurbanizowanych, ponieważ to właśnie od rodzaju pokrycia powierzchni ziemi zależy wielkość spływu wód opadowych.

Zagrożeniem dla środowiska wpływającym niekorzystnie na wody gruntowe i gleby są zlokalizowane w niektórych miejscach, przy zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej bezodpływowe zbiorniki podziemne na ścieki, tzw. szamba (zwłaszcza w przypadku ich nieszczelności bądź innych niedociągnięć w budowie). Ścieki z opróżniania szamba lub przesiąki do gruntu w przypadku posiadania nieszczelnych szamb mogą grozić zanieczyszczeniem bakteriologicznym i chemicznym gleby oraz wody. Ścieki odprowadzane z gospodarstw domowych oprócz znacznej ilości wody zawierają odchody, resztki pożywienia, mydła i środki piorące, detergenty, papier toaletowy, niekiedy również błoto, piasek, kawałki ścierek czy gąbek. W tym wszystkim jest duża ilość fermentujących substancji organicznych, bakterii, wirusów chorobotwórczych. Ścieki szybko ulegają więc procesowi fermentacji, jednocześnie

błyskawicznie rozwijają się w nich szkodliwe dla zdrowia mikroorganizmy oraz pasożyty. Szambo musi być całkowicie szczelne, aby nie wystąpił wyciek nieczystości do gruntu i nie doszło do zanieczyszczenia wód gruntowych. Niezbędne jest szybkie objęcie przedmiotowego terenu scentralizowanym systemem gospodarki wodno – ściekowej.

Potencjalnym zagrożeniem wynikającym z podwyższonego promieniowania elektromagnetycznego są przebiegające przez teren opracowania linie wysokiego napięcia 110 kV. Promieniowanie elektromagnetyczne w tym promieniowanie niejonizujące zaliczane jest obecnie do podstawowych rodzajów zanieczyszczenia środowiska naturalnego. Linie elektroenergetyczne mogą wpływać na różne grupy organizmów żywych, szczególnie zaś na ptaki, rozpięte pomiędzy słupami druty mogą stanowić poważne zagrożenie dla wielu gatunków, mogą w wieloraki sposób wpływać na populacje ptaków. Wiele ptaków podczas wędrówek nie dostrzega linii i ginie lub odnosi ciężkie obrażenia na skutek kolizji z przewodami. Nieodpowiednie umieszczenie izolatorów lub brak specjalnych zabezpieczeń powodują porażenia prądem. Do innych negatywnych oddziaływań napowietrznych linii elektroenergetycznych na środowisko przyrodnicze należy pogorszenie wizualnych walorów krajobrazowych danego terenu.

8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA PLANU

W trakcie opracowywania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wzięto pod uwagę plany o zasięgu miejskim, wojewódzkim i krajowym, a także takie programy jak: *Programu ochrony powietrza dla aglomeracji białostockiej*, *Strategiczną mapę hałasu miasta Białystok*, *Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego* oraz dane wynikające z monitoringu środowiskowego.

Budowa innowacyjnej gospodarki z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju jest wymogiem nowoczesnej *Polityki ekologicznej państwa 2030 (PEP2030).* Zrównoważony rozwój oznacza stabilny wzrost gospodarczy powiązany z racjonalną gospodarką zasobami środowiskowymi i respektowaniem praw człowieka. Rolą polityki ekologicznej jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego państwa. Szczególne znaczenie w osiągnięciu celów polityki ekologicznej przypisane jest jednostkom samorządu terytorialnego. W ich gestii leży racjonalne planowanie zagospodarowania przestrzennego, które pomaga chronić ludność przed zanieczyszczeniami powietrza i hałasem, suszami i powodziami oraz stratami przez nie powodowanymi, jak również przyrodę przed nadmierną presją.

Użytkowanie zasobów przyrodniczych to prawo obywateli, a jednocześnie obowiązek władz publicznych, polegający na tym, aby zapewnić trwały dostęp do tychże zasobów przyszłym pokoleniom. Do najważniejszych wyzwań w dziedzinie ochrony środowiska należy zrównoważone, oszczędne i racjonalne gospodarowanie jego zasobami naturalnymi. Podejmowanie wysiłków na rzecz zapewnienia dostępu do tych zasobów następnym pokoleniom jest szczególnie istotne w świetle postępującej urbanizacji, która, tworząc bodźce dla rozwoju gospodarczego, będzie zwiększała presje na zasoby pożywienia, wody i energii.

Dla wspierania zrównoważonego rozwoju miast kluczowe znaczenie będzie mieć dalsze wdrażanie polityki w zakresie zrównoważonego planowania i projektowania przestrzeni miejskiej, w tym zapobieganie rozlewaniu się miast. Inteligentne mechanizmy planowania i zarządzania mogą wpływać na zachowania dotyczące mobilności, popychając je w kierunku bardziej zrównoważonych form transportu i zmniejszenia zapotrzebowania na transport. Mogą one również zwiększyć efektywność energetyczną budynków, zmniejszając presję na środowisko i jednocześnie poprawiając jakość życia człowieka. Dobrze zaplanowane obszary miejskie, zapewniające łatwy dostęp do naturalnych terenów zielonych, w tym zwłaszcza terenów nadrzecznych oraz umożliwiające tworzenie zielonej i błękitnej infrastruktury miejskiej, mogą dawać korzyści dla zdrowia i jakości życia człowieka, także łagodzić odczuwalne przez mieszkańców miast skutki zmian klimatu.

Zadaniem korytarzy i klinów napowietrzających jest wentylowanie miast. Mają one pompować świeże powietrze z zielonych obszarów do centrów miast, w tym do wysp ciepła. W tym celu potrzebne są wolne od zabudowy przestrzenie prowadzące z peryferii w głąb miasta. Naturalne – jak rzeki czy tereny zielone jednocześnie oczyszczające miejskie powietrze – lub sztuczne (jak tory kolejowe czy szerokie drogi). W związku z tym konieczne jest wprowadzenie zapisów ograniczających zabudowę korytarzy i klinów napowietrzających, korytarzy ekologicznych i dolin rzecznych, szczególnie w ośrodkach miejskich. Preferowaną formą ochrony akustycznej na terenach pełniących funkcje korytarzy i klinów napowietrzających powinny być nasadzenia roślinne z roślin gęsto ulistnionych. Prawidłowe kształtowanie oraz ochrona krajobrazu mogą odegrać kluczową rolę w utrzymaniu łączności ekologicznej w środowisku. Planowanie przestrzenne uwzględniające ważne elementy krajobrazu oraz środowiska przyrodniczego jest w stanie zagwarantować utrzymanie oraz odbudowywanie łączności ekologicznej w środowisku.

W najbliższych latach skutki zmian klimatu w Polsce mogą stać się coraz bardziej odczuwalne. Efektem zmian klimatu będzie zwiększanie częstotliwości występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych i katastrof, które będą miały istotny wpływ na obszary wrażliwe i gospodarkę kraju. Jednym z głównych wyzwań dla zrównoważonego rozwoju w Polsce jest więc dostosowanie się do zmian klimatu poprzez poprawę odporności poszczególnych sektorów gospodarki. Obok działań adaptacyjnych Polska kontynuować powinna podejmowanie wysiłków na rzecz łagodzenia zmian klimatu i zmniejszenia koncentracji dwutlenku węgla w powietrzu. Zwrot w kierunku zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych będzie wymagał energicznych i skoordynowanych działań w różnych sektorach gospodarki, a prowadzona polityka klimatyczna będzie w dalszym ciągu stymulować korzystanie z czystych technologii.

Ustalenia planistyczne omawianego dokumentu zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju uwzględniają:

- wymagania ochrony środowiska,
- wyniki monitoringu środowiska, w szczególności w zakresie powietrza, hałasu i pól elektromagnetycznych,
- część doliny w południowej części wraz z przepływającym ciekiem, będącej w strefie zieleni i rekreacji w Planie ogólnym,
- zespoły zieleni wysokiej oraz pojedyncze drzewa.

Istotą prowadzenia *Krajowej Polityki Miejskiej 2030* jest stawianie czoła wyzwaniom rozwojowym oraz budowanie warunków do wzmacniania zdolności miast i miejskich obszarów funkcjonalnych do zrównoważonego rozwoju, polepszania jakości życia mieszkańców

i budowania odporności na obserwowane zmiany klimatu. Dokument ten wyznacza sześć celów. Wśród nich jest m.in.
- Miasto kompaktowe – oznacza dążenie do rozwoju obszarów miejskich (w zwartości strukturalnej) w sposób zrównoważony i odpowiedzialny oraz do racjonalnego wykorzystania przestrzeni.
- Miasto zielone – oznacza przeciwstawianie się pogłębianiu kryzysu klimatycznego, przeciwdziałanie skutkom zmian klimatu, ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza oraz odbudowywanie ekosystemów na obszarach miejskich (zwiększanie terenów zieleni oraz ciągłość ekosystemów przenikających się z obszarami zurbanizowanymi).

W realizacji wizji i celów KPM 2030, obowiązują zasady, gdzie jednym z priorytetów jest dbałość o zazielenianie obszarów miejskich, co ma bardzo korzystny wpływ na jakość życia mieszkańców. Każda inwestycja czy pakiet przedsięwzięć na danym obszarze miejskim powinien być analizowany pod kątem ochrony środowiska przyrodniczego i zwiększania powierzchni biologicznie czynnej z zielenią dającą cień oraz zielenią wysoką, która pozytywnie wpływa na odczuwanie skrajnie wysokich temperatur przez mieszkańców miast. Ponadto powinny być uwzględniane zielone dachy czy fasady oraz różne formy retencjonowania wody. W projekcie planu wskazuje się tereny zieleni urządzonej, udział powierzchni biologicznie czynnej do zachowania na terenach inwestycyjnych. Wyznaczone zostały również zespoły zieleni wysokiej oraz wartościowe drzewa do zachowania i uzupełnień.

Wśród kluczowych wyzwań obszarów miejskich w *KPM 2030* jest m.in.:
- Niwelowanie negatywnych skutków zmian klimatu w miastach – wprowadzenie standardu ochrony i kształtowania zieleni w procesach inwestycyjnych, upodmiotowienie prawne „błękitno-zielonej" infrastruktury, gospodarowanie zasobami wodnymi w układzie zlewniowym (w tym m.in. tworzenie systemów rozproszonej retencji, projektowanie pasów przydrożnych z wykorzystaniem zielonej retencji, kształtowanie zieleni w formie wklęsłej), mechanizmy finansowe, legislacyjne i organizacyjne na rzecz zwiększenia naturalnej retencji, przeciwdziałanie powodziom miejskim oraz suszom i ich skutkom poprzez zmiany legislacyjne (w tym m.in. wyeliminowanie wzrostu zagospodarowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, prowadzenie polityki informacyjnej z zakresu retencji wodnej oraz zachowania powierzchni przepuszczalnych i biologicznie czynnych), wprowadzenie planu zarządzania błękitno - zieloną infrastrukturą miasta jako realizacji rekomendacji opracowania „planu zazieleniania", zawartej w unijnej Strategii na rzecz bioróżnorodności 2030 (w tym m.in. plan zarządzania drzewostanem miejskim).
- Poprawa jakości środowiska przyrodniczego w miastach – zmiany legislacyjne zwiększające możliwość rozwoju błękitno-zielonej infrastruktury na terenach intensywnie zagospodarowanych (ochrona terenów zieleni przed nadmierną zabudową powierzchniami szczelnymi oraz ochrona terenów „dzikiej" zieleni, które pełnią istotną rolę w kontekście adaptacji o zmian klimatu, np. pełniąc funkcje retencyjne), ujednolicenie planowania z zakresu ochrony powietrza w miastach, niwelowanie głównych źródeł niskiej emisji w transporcie oraz ograniczenie hałasu (ograniczenie ruchu samochodowego).

Susza, obok powodzi, jest jednym z najbardziej dotkliwych, ekstremalnych zjawisk naturalnych oddziałujących na społeczeństwo, środowisko i gospodarkę Polski. Mając na uwadze skutki suszy (ograniczenia w możliwości korzystania z wód, dostępu do usług wodnych lub możliwości prowadzenia produkcji rolnej lub leśnej), główny cel „Planu przeciwdziałania skutkom suszy"-PPSS, jakim jest „przeciwdziałanie skutkom suszy", odwołuje się do procesu kształtowania zaso-

bów wodnych oraz racjonalnego korzystania z zasobów wodnych zgodnie z obowiązującymi normatywami. Do celów szczegółowych PPSS należą:

1) skuteczne zarzadzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych na obszarach dorzeczy,
2) zwiększenie retencji na obszarach dorzeczy,
3) edukacja i zarządzanie ryzykiem suszy,
4) formalizacja i zaplanowanie finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy.

Właściwe planowanie przestrzenne, zachowanie powierzchni nieutwardzonych to jedne z działań nietechnicznych w zakresie tworzenia, ochrony i wzmacniania retencji. Prawidłowe zagospodarowanie i użytkowanie zlewni rzecznej jest ważnym elementem ochrony zasobów wodnych. Idea konieczności zwiększania zasobów dyspozycyjnych przez powiększanie, w tym przywracanie zdolności retencyjnych poszczególnych zlewni, zarówno jest wpisana w cele planowania w gospodarowaniu wodami, jak i jest stałym elementem zarządzania ryzykiem powodziowym. Stanowi także instrument planowania przestrzennego oraz ochrony ekosystemów wodnych i od wód zależnych. W katalogu działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy w PPSS znajduje się m.in. działanie polegające na retencji i zagospodarowaniu wód opadowych i roztopowych na terenach zurbanizowanych. Celem tego działania jest zatrzymywanie wód opadowych w miejscu ich powstania oraz wykorzystanie ich w okresach suszy atmosferycznej, a także obniżenie podatności terenów zurbanizowanych na zjawisko suszy. Działanie to obejmuje analizy możliwości zagospodarowania wód opadowych i możliwość zwiększenia udziału powierzchni przepuszczalnych na terenach zurbanizowanych, zdegradowanych oraz poprzemysłowych, rozwój tzw. zielonej i błękitnej infrastruktury i uwzględnienie odpowiednich zapisów lub zmian w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Działanie to dotyczy także realizacji zadań inwestycyjnych związanych ze zwiększeniem retencji wód opadowych na terenach zurbanizowanych. Realizacja działania przyczyni się do zwiększenia odporności terenu na ryzyko suszy poprzez zwiększenie udziału powierzchni biologicznie czynnych i powierzchni o przepuszczalnej nawierzchni na terenach zurbanizowanych, a tym samym zwiększenia retencji wód deszczowych w miejscu ich powstania. Tego typu działania oprócz łagodzenia skutków suszy przyczynią się również do lepszej adaptacji przestrzeni terenów zurbanizowanych do zmian klimatu oraz przeciwdziałania występowaniu podtopień i powodzi miejskich.

„Program przeciwdziałania niedoborowi wody na lata 2023-2027 z perspektywą do roku 2030" – PPNW został opracowany w celu podjęcia działań zapobiegających występowaniu niedoborów wody w Polsce. Głównym celem Programu jest zwiększenie retencji wodnej w Polsce. Zapewnić to mają analiza i kreślenie kompleksowych działań zwiększających retencję wody. Program uwzględnia wszystkie rodzaje retencji: sztuczną i naturalną oraz wskazuje działania ukierunkowane na jej zwiększenie.

Cel główny PPNW mają wspierać 3 priorytety:

1. wskazanie i realizacja działań z zakresu budowy zintegrowanego systemu naturalnej i sztucznej retencji wodnej;
2. stworzenie warunków do zrównoważonego wykorzystania zasobów wodnych;
3. wzmocnienie świadomości społecznej w zakresie potrzeby retencjonowania i oszczędzania wody.

Zgodnie z założeniami do PPNW, jednym z działań jest realizacja MPA (Miejski Plan Adaptacji) oraz inne działania mają ce na celu zwiększenie retencji w miastach (m.in. błękitno-zielona infrastruktura, retencja wód opadowych i zwiększanie udziału powierzchni biologicznie czynnej). Działanie to obejmuje m.in. zwiększenie powierzchni terenów zieleni, zbieranie desz-

czówki, tworzenie rowów i muld chłonnych, zmiana powierzchni nieprzepuszczalnej na przepuszczalną, zakładanie ogrodów deszczowych. Celem zwiększenia retencji w miastach jest zagospodarowanie wód opadowych, aby ograniczyć odpływ do rzeki, zniwelować lokalne podtopienia, zapewnić wodę roślinom podczas suszy, ograniczyć zużycie wody na podlewanie roślin i cele bytowe/gospodarcze, a także ponownie wykorzystywać i oszczędzać zasoby wodne. Dzięki wprowadzeniu elementów błękitno-zielonej infrastruktury do planowania przestrzennego na terenach zurbanizowanych, możliwe jest wykorzystanie potencjału terenów zielonych do retencjonowania wody. Skutecznym działaniem mającym na celu przeciwdziałanie powodziom miejskim, zwiększeniu retencji wód na terenach zurbanizowanych oraz opóźnianiu spływu wody opadowej do kanalizacji są np. zielone dachy.

Działaniem wspierającym Miejskie Plany Adaptacji w zwiększaniu retencji w miastach jest program ,,Moja woda'', którego celem jest zwiększenie retencji na terenach posesji przy budynkach jednorodzinnych również na terenach zurbanizowanych.

Celem Dyrektywy 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 czerwca 2002 r. odnoszącej się do oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku jest zdefiniowanie wspólnego podejścia do unikania, zapobiegania lub zmniejszania szkodliwych skutków narażenia na działanie hałasu, w tym jego dokuczliwości, w oparciu o ustalone priorytety. W tym celu wykorzystano *Strategiczną mapę hałasu miasta Białystok z 2022 r.* oraz *Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego* z 2024 r. W projekcie planu ustalono odnoszenie hałasu w środowisku zgodnie z obowiązującymi przepisami w stosunku do terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, terenów mieszkaniowo-usługowych oraz terenów rekreacyjno-wypoczynkowych. W budynkach mieszkalnych jednorodzinnych i usługowych z zakresu zdrowia i pomocy społecznej lub edukacji ustalono zapewnienie wymagań dotyczących zabezpieczenia budynków przed hałasem np. poprzez zastosowanie materiałów elewacyjnych, stolarki okiennej i drzwiowej o odpowiedniej izolacyjności akustycznej oraz ścian kurtynowych. Wobec tego spełniono przesłanki z *Programu ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego* odnośnie zmniejszenia skali narażenia mieszkańców miasta na ponadnormatywny poziom hałasu emitowanego przez środki transportu i sektor gospodarczy.

W związku z zabezpieczeniem społeczeństwa przed nadmiernym promieniowaniem elektromagnetycznym ustalono strefę techniczną wzdłuż napowietrznej linii elektroenergetycznej (obustronnie od osi linii) wysokiego napiecia 110 kV - 20 m, w której to zakazuje się m.in. lokalizowania nowych budynków mieszkalnych i budynków zamieszkania zbiorowego. Ustalono także obsługę telekomunikacyjną w zakresie łączności bezprzewodowej telefonii i internetu z istniejących stacji bazowych telefonii cyfrowej zlokalizowanych poza granicami planu oraz projektowanych stacji bazowych telefonii cyfrowej i internetowych lokalizowanych na istniejących i projektowanych budynkach. Zakazano lokalizacji wolno stojących masztów i wież (tj. nie umieszczanych na budynkach).

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły obejmuje działania zmierzające do spełnienia celów *Ramowej Dyrektywy Wodnej 2000/60/WE* w zakresie osiągnięcia i utrzymania dobrego stanu wód: przez wody powierzchniowe dobrego stanu chemicznego i ekologicznego, natomiast przez wody podziemne dobrego stanu chemicznego i ilościowego. *Plan* ten stanowi fundament podejmowania decyzji mających wpływ na stan zasobów wodnych oraz zasady gospodarowania wodami w przyszłości. Zgodnie z podziałem topograficznym zlewni na terenie miasta cały omawiany obszar leży w zlewni Białej, a dokładniej część północno-wschodnia z przebiegającym ciekiem w zlewni Cieku spod Zagórek, natomiast pozostała część,

również z przebiegającym fragmentem cieku w zlewni Cieku spod Dojlid Górnych. Spływ wód opadowych w przypowierzchniowych warstwach piaszczystych odbywa się zgodnie ze spadkiem terenu w kierunku przepływającego cieku spod Dojlid Górnych znajdującego się za zachodnią granicą projektu planu, oraz cieku spod Zagórek, którego fragment znajduje się w północno-środkowej części projektu planu. Pozostawione w projekcie planu powierzchnie biologicznie czynne na terenach inwestycyjnych, tereny zieleni urządzonej, zespoły zieleni wysokiej, będą spowalniały odpływ powierzchniowy oraz poprawiały bilans wodny zlewni. W zakresie zagospodarowania terenów okresowo podmokłych, z wysokim poziomem wód gruntowych ustalono zagospodarowanie powierzchni utwardzonych, dojść, dojazdów i parkingów z wykorzystaniem materiałów i systemów służących retencji wody, w tym materiałów naturalnych, przepuszczalnych – nie dotyczy terenów komunikacji drogowej publicznej i wewnętrznej. Zakazano również, fundamentowania ciągłego w przypadku realizacji ogrodzeń oraz lokalizacji kondygnacji podziemnych.

Nie przewiduje się negatywnych oddziaływań antropogenicznych w zlewni mających wpływ na wody podziemne.

Cele zawarte w *Krajowym programie oczyszczania ścieków komunalnych* dążą do poprawy jakości wód poprzez m.in. wyposażenie aglomeracji w system kanalizacyjny. Realizacja celów *KPOŚK* jest przyjazna środowisku ze względu na zamierzenia i bezpośrednią realizację wymagań ochrony środowiska poprzez np. zwiększenie dostępności usług kanalizacyjnych (rozbudowa sieci kanalizacyjnej) i poprawę warunków sanitarnych ludności. W projekcie planu ustalono, ogólnomiejską sieć kanalizacji sanitarnej podstawowym systemem odprowadzenia ścieków komunalnych. Dopuszczono odprowadzanie ścieków do innych systemów kanalizacji sanitarnej, spełniających warunki dotyczące zbiorowego odprowadzania ścieków, określone w przepisach o zbiorowym odprowadzeniu ścieków lub innych systemów zgodnie z przepisami odrębnymi.

Założenia projektu planu przy uwzględnieniu działań w *Planie Adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030* przekładają się na osiągnięcie celu głównego *Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*, jakim jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Nie przewiduje się, by zamierzenia projektu planu miejscowego wpłynęły negatywnie na zmianę klimatu.

Obowiązek zachowania powierzchni biologicznie czynnej, częściowa ochrona zespołów zieleni wysokiej oraz części zieleni urządzonej wraz z przepływającym ciekiem ograniczy negatywne skutki susz i powodzi. Zieleń pełni wiele funkcji, w tym przyrodniczą, klimatyczną, hydrologiczną. Zagospodarowanie zielenią w pasach drogowych ulic oraz uwzględnienie zieleni wysokiej na parkingach będzie wpływać na lokalny klimat. Rzeźba terenu będzie kształtowana tak, by umożliwić retencjonowanie wód opadowych z wykorzystaniem takich form jak: niecki chłonne, oczka wodne, skupiska roślinności. Ponadto dostosowano ustalenia dotyczące zapotrzebowania na energię elektryczną, jak i cieplną przy wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii. Powyższe ustalenia są zgodne z celami zawartymi w *SPA2030* by uwzględniać zmiany klimatyczne dla miast poprzez m.in. adaptację instalacji sanitarnych i sieci kanalizacyjnych do zwiększonych opadów nawalnych, małą retencję miejską oraz zwiększenie obszarów terenów zieleni i wodnych w mieście, wymianę szczelnych powierzchni gruntu na przepuszczalne.

9. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE PROJEKTU PLANU, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO

Biorąc pod uwagę lokalizację najbliższych (względem położenia opracowywanego planu) obszarów Natura 2000 (rys. 7) - Puszczę Knyszyńską (kod PLB200003), Ostoję Knyszyńską (kod PLH200006), ich zadania ochronne a także cel i geograficzny zasięg projektu planu, nie przewiduje się negatywnych oddziaływań omawianego terenu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów.

Realizacja ustaleń projektu planu nie spowoduje zanieczyszczenia wód, fragmentacji obszarów leśnych oraz przesuszenia terenów podmokłych i zaniku siedlisk łęgowych, torfowiskowych i źródliskowych w obszarze Ostoi Knyszyńskiej jako specjalnego obszaru ochrony siedlisk (SOO). Projekt planu nie wpłynie ponadto na zwiększenie presji turystyczno-rekreacyjnej i zanieczyszczenie wód będącymi głównymi zagrożeniami na terenie Puszczy Knyszyńskiej będącej obszarem specjalnej ochrony ptaków (OSO), której zadaniem jest ochrona przestrzeni życiowej ptaków, rozumiana głównie jako zachowanie krajobrazu leśnego Puszczy Knyszyńskiej oraz zachowanie bądź odtworzenie niektórych elementów tego krajobrazu.

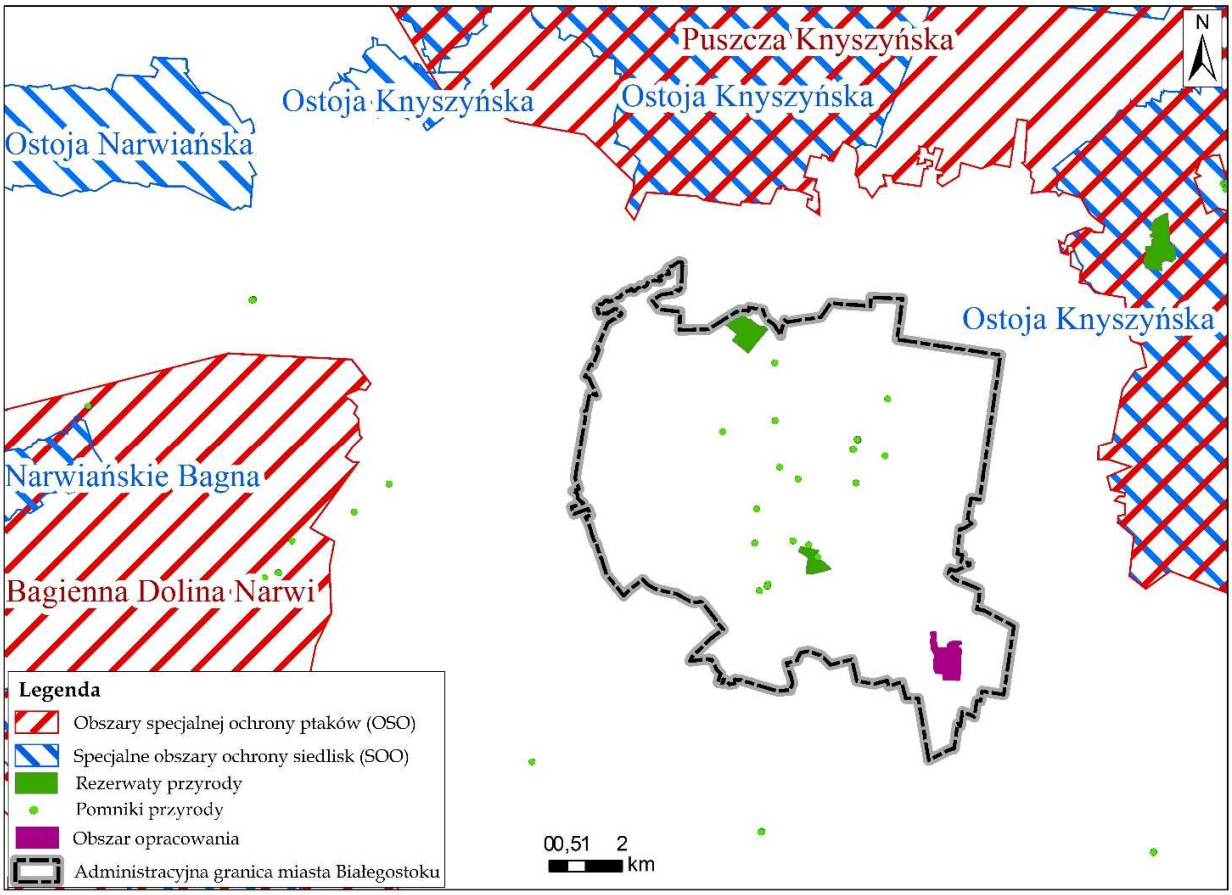

Rysunek 5 Lokalizacja obszaru projektu planu względem najbliższych form ochrony przyrody

W związku z informacjami przedstawionymi we wcześniejszych rozdziałach, postanowiono przedstawić potencjalny wpływ realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska (tabela 2) w skali lokalnej.

Tabela 3 Wpływ realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska

Elementy środowiska	**Sposób oddziaływania**	**Typ oddziaływań** [1)]
Różnorodność biologiczna	zachowanie fragmentów zieleni urządzonej z biologiczna obudową cieku,	+ D B
	wkomponowanie w przyszłe zagospodarowanie terenu zieleni wysokiej oraz pojedynczych wartościowych drzew,	+ D B
Zwierzęta	ograniczenie miejsc bytowania lokalnej fauny na terenach dotychczas niezabudowanych,	- D S B
	umożliwienie dalszego bytowania (ewentualnie gniazdowania) zwierząt na obszarach z zachowanym drzewostanem, fragmencie obszaru dolinnego,	+ D B
Ludzie	stosowanie scentralizowanego systemu ogrzewania budynków lub proekologicznych nośników energii zapewni odpowiednią jakość powietrza,	+ D S B
	wprowadzenie klasyfikacji obszarów planistycznych ze względu na dopuszczalny poziom hałasu w środowisku zgodnie z obowiązującymi prze-	+ D S B/P

Elementy środowiska	**Sposób oddziaływania**	**Typ oddziaływań [1)]**
	pisami	
	zapewnienie ochrony przed oddziaływaniem promieniowania elektromagnetycznego od linii elektroenergetycznych 110 kV	+ S B/P
Rośliny	zmiana części dotychczasowych zbiorowisk na tereny przeznaczone pod zabudowę,	- D S B
	w zakresie kształtowania zieleni zagospodarowanie zielenią w formie kompozycji wielostopniowej (drzew, krzewów i roślin okrywowych)	+ D S B
	wkomponowanie istniejących drzew, zespołów zieleni wysokiej w zagospodarowanie zieleni towarzyszącej zabudowie mieszkaniowej, usługowej,	+ D S B
	zagospodarowanie zielenią w pasach drogowych ulic oraz w przypadku budowy parkingów,	+ D S B
	zachowanie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej na terenie planistycznym,	+ D S B
	utrzymanie biologicznej obudowy cieku na południu projektu planu,	+ D S B
Woda	utrzymanie drożności przepływu cieków,	+ D S B
	spływy i infiltracja zanieczyszczonych wód opadowych z powierzchni utwardzonych, parkingów terenowych,	- D S B/P
	funkcjonowanie scentralizowanego systemu wodno - kanalizacyjnego,	+ D S B
	zapewnienie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej ułatwiającej wsiąkanie wód opadowych zapewniającej prawidłowy obieg wody w przyrodzie,	+ D S B
	kształtowanie rzeźby terenu umożliwiające retencjonowanie wód opadowych z wykorzystaniem takich form jak: niecki chłonne, oczka wodne, skupiska roślinności i inne,	+ D S B
	zastosowanie materiałów naturalnych, przepuszczalnych, przy dojściach, dojazdach, parkingach na terenach okresowo podmokłych,	+ D S B
Powietrze	stosowania lokalnych lub indywidualnych źródeł ciepła wytwarzanego w procesach proekologicznych, wykorzystania ciepła z projektowanej sieci ciepłowniczej,	+ D S B
	emisja zanieczyszczeń z indywidualnych źródeł ciepła (głównie spalania paliw stałych) oraz z ruchu pojazdów,	- D S B W
	kształtowanie zieleni przyulicznej i zachowanie minimalnego terenu biologicznie czynnego,	+ P D
	zachowanie części terenów zieleni korzystnie wpływa na redukcję dwutlenku węgla i produkcję tlenu,	
Powierzchnia ziemi	kształtowanie powierzchni terenu podczas etapu budowy,	- D/Ś S B
	ograniczona powierzchnia zabudowy,	+ D S B/P
	wzrost udziału powierzchni zainwestowanych	- D S B
	zachowanie minimalnej powierzchni terenów biologicznie czynnych,	+ D S B
	kształtowanie rzeźby terenu umożliwiające retencjonowanie wód opadowych z wykorzystaniem takich form jak: niecki chłonne, oczka wodne, skupiska roślinności i inne,	+ D S B
Krajobraz	kształtowanie krajobrazu terenów zurbanizowanych z uporządkowaną zabudową mieszkaniową jednorodzinną o charakterze ekstensywnym oraz usługową, przy wykorzystaniu zespołów zieleni wysokiej oraz ochrony wartościowego drzewostanu, a także z uwzględnieniem obszaru dolinnego na południu,	+ D S B

Elementy środowiska	**Sposób oddziaływania**	**Typ oddziaływań [1)]**
Klimat	maksymalne wkomponowanie w projektowane zagospodarowanie zespołów zieleni wysokiej, wartościowego drzewostanu wpłynie lokalnie w sposób korzystny na mikroklimat i cyrkulację powietrza,	+ D/Śr B
	zmiana klimatu lokalnego wynikająca ze zwiększenia terenów zabudowanych,	- D S B
Zasoby naturalne	wyłączenie części terenu pod zabudowę z powierzchni biologicznie czynnej,	- K/Ś S B
	zasolenie gleby powodowane usuwaniem śliskości w okresie zimowym,	- Ś S B/P
	zachowanie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej,	+ D S B
	ograniczona powierzchnia zabudowy,	+ D S B
Zabytki	brak	-
Dobra materialne	dostosowanie ustaleń do potrzeb społecznych.	+ S B

[1)] Typy oddziaływań na środowisko:
D – długoterminowe, Śr – średnioterminowe, K – krótkoterminowe, Ch - chwilowe, S – stałe, B – bezpośrednie, P – pośrednie, W – wtórne, „+" - pozytywne, „-" - negatywne

Oddziaływanie skumulowane na środowisko wynikające z realizacji ustaleń projektu planu wystąpi na etapie inwestycyjnym lokalnie poprzez zwiększenie poziomu hałasu, ilości zanieczyszczeń spalinami oraz zanieczyszczenie gruntu produktami ropopochodnymi z ciężkiego sprzętu budowlanego. Ze względu na proponowany rodzaj i skalę inwestycji zawartą w projekcie planu, uciążliwości te będą krótko- bądź średnioterminowe (prowadzone w ściśle określonym czasie).

Omawiany miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wyznacza ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć. W chwili obecnej niemożliwe jest bardziej szczegółowe określenie ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć. Wymaga to szerszego rozpatrzenia podczas poddania inwestycji ocenie oddziaływania na środowisko, przy wydaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach na wniosek podmiotu planującego podjęcie realizacji przedsięwzięcia. Podczas tej procedury uwzględni się wpływ danej inwestycji na poszczególne elementy środowiska i wyeliminowanie zagrożeń. Projekt planu jest w tym względzie zbyt ogólny nie określając bliżej charakteru inwestycji.

10. PRZEDSTAWIENIE ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

W związku z informacjami przedstawionymi we wcześniejszych rozdziałach, w dalszej części pracy odniesiono się jedynie do środowiska w zasięgu terenu objętego projektem planu.

10.1. Ustalenia projektu planu ograniczające lub eliminujące negatywny wpływ na środowisko i zdrowie ludzi

w zakresie kształtowania terenów zieleni urządzonej, utrzymania powiązań przyrodniczych oraz pośrednio ochrony powietrza, krajobrazu i adaptacji do zmian klimatu:

- ustala się:
  - zagospodarowanie zielenią w formie kompozycji wielostopniowej (np. drzew, krzewów i roślin okrywowych);
  - wkomponowanie istniejących drzew i naturalnych kompleksów zieleni wysokiej w zagospodarowanie zieleni towarzyszącej zabudowie,
  - kształtowanie rzeźby terenu umożliwiające retencjonowanie wód opadowych z wykorzystaniem takich form jak: niecki chłonne, oczka wodne, skupiska roślinności i inne,
  - w przypadku budowy parkingów (nie dotyczy parkingów wielopoziomowych i na terenach komunikacji drogowej publicznej) – zagospodarowanie terenu z uwzględnieniem zieleni w proporcji co najmniej 1 drzewo na 5 miejsc postojowych w obrębie parkingu lub po jego obrysie,
  - zagospodarowanie zielenią w pasach drogowych ulic z zastosowaniem gatunków drzew i krzewów odpowiednich do nasadzeń przyulicznych pod względem estetyki i odporności; w miejscach wolnych od infrastruktury technicznej; z zachowaniem zasad bezpieczeństwa ruchu drogowego i pieszych oraz z zachowaniem istniejącego cieku na terenie 1KDZ na odcinku od ul. Nasturcjowej do ul. Stoczni Gdańskiej w formie otwartej wraz z jego biologiczną obudową,
- w zakresie zagospodarowania części terenów z zespołami zieleni wysokiej oznaczonych odpowiednio na rysunku planu:
  a) ustala się:
     - utrzymanie istniejących zespołów zieleni wysokiej oraz jej uzupełnienie,
     - maksymalne wkomponowanie istniejących drzew w projektowane zagospodarowanie,
     - zachowanie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej – zgodnie z ustaleniami szczegółowymi,
     - wprowadzenie nowych nasadzeń drzew, krzewów i roślinności z uwzględnieniem warunków siedliskowych;
  b) dopuszcza się niezbędną wycinkę drzew w celu lokalizacji: zabudowy – zgodnie z ustaleniami szczegółowymi, dojść , dojazdów i infrastruktury technicznej.
- w odniesieniu do drzew wartościowych wskazanych do zachowania, tj. olsz czarnych i brzóz oznaczonych na rysunku planu:
  - ustala się utrzymanie terenu biologicznie czynnego wokół pnia, a w przypadku braku takiej możliwości, stosowanie nawierzchni przepuszczalnych,
  - ustala się wkomponowanie w projektowane zagospodarowanie,
  - dopuszcza się wycinkę ze względów sanitarnych oraz zagrożenie ludzi lub mienia;
- w zakresie zagospodarowania terenów, oznaczonych na rysunku planu jako okresowo podmokłe z wysokim poziomem wód gruntowych:
  - ustala się zagospodarowanie powierzchni utwardzonych, dojść, dojazdów i parkingów z wykorzystaniem materiałów i systemów służących retencji wody, w tym materiałów naturalnych, przepuszczalnych – nie dotyczy terenów komunikacji drogowej publicznej i wewnętrznej,

- zakazuje się lokalizacji kondygnacji podziemnych; fundamentowania ciągłego w przypadku realizacji ogrodzeń,

- tereny o symbolach 1ZP, 2ZP i 1WS-ZP wchodzą w skład obszarów wspomagających utrzymanie walorów przyrodniczych oraz powiązań ekologicznych poza obszarem planu oraz pełnią funkcję biologiczną, hydrologiczną oraz rekreacyjną,
- na terenach o symbolach: 1ZP, 2ZP i 1WS-ZP:
  - ustala się zagospodarowanie zielenią w zróżnicowanej formie i kompozycji (np. drzew, krzewów i roślin okrywowych) o wysokim stopniu bioróżnorodności,
  - kształtowanie rzeźby terenu umożliwiającego retencjonowanie wód opadowych z wykorzystaniem takich form jak: niecki chłonne, oczka wodne, skupiska roślinności i inne,
  - ustala się wkomponowanie w projektowane zagospodarowanie istniejących drzew,
  - na terenie o symbolu 1WS-ZP utrzymanie drożności przepływu wód oraz utrzymania biologicznej obudowy brzegów cieku,
  - dopuszcza się: na terenie 1ZP i 2ZP lokalizację dojść i dojazdów o nawierzchniach przepuszczalnych; lokalizację elementów oświetlenia; lokalizację infrastruktury technicznej; na terenie 1WS-ZP zmianę linii brzegowej cieku (w tym meandryzację i tworzenie rozlewisk); na terenie 1WS-ZP budowę kładek i mostów z uwzględnieniem maksymalnego poziomu wody oraz z umożliwieniem migracji zwierząt,
- na terenach o symbolach 1ZP i 2ZP zakazuje się budowy budynków i lokalizacji miejsc do parkowania,
- na terenie o symbolu 1WS-ZP zakazuje się:
  - budowy budynków i lokalizacji obiektów tymczasowych,
  - przekształcania koryta cieku w forę kanału zamkniętego,
  - lokalizacji miejsc do parkowania oraz dojazdów,
- na terenach o symbolach: 1MNW, 2MNW, 3MNW, 4MNW, 5MNW, 6MNW, 7MNW, 8MNW, 9MNW, 10MNW, 11MNW, 12MNW, 13MNW, 14MNW, 15MNW, 16MNW, 17MNW, 18MNW, 19MNW, 20MNW, 21MNW, 22MNW, 23MNW, 24MNW, 25MNW, 26MNW, 27MNW, 28MNW, 29MNW, 30MNW i 31MNW ustala się udział powierzchni biologicznie czynnej:
  - na częściach terenów z zespołami zieleni wysokiej– minimum 50%,
  - na pozostałych terenach – minimum 40%,
- na terenie o symbolu 1MNS ustala się minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej na minimum 30%,
- na terenach o symbolach: 1MNW-U, 2MNW-U, 3MNW-U, 4MNW-U, 5MNW-U, 6MNW-U, 7MNW-U, 8MNW,U, 9MNW-U, 10MNW-U, 11MNW-U, 12MNW-U i 13MNW-U ustala się udział powierzchni biologicznie czynnej:
  - w przypadku zabudowy z funkcją mieszkaniową jednorodzinna
    -- na częściach terenów z zespołami zieleni wysokiej - minimum 50%,
    -- na pozostałych terenach – minimum 40%,
  - w przypadku zabudowy usługowej – minimum 30%,
- na terenie o symbolu 1UR ustala się udział powierzchni biologicznie czynnej na minimum 30%,
- na terenach o symbolach 1ZP, 2ZP i 1WS-ZP ustala się udział powierzchni biologicznie czynnej na minimum 90%.

w zakresie ochrony wód powierzchniowych, gruntowych i pośrednio podziemnych oraz adaptacji do zmian klimatu:

- ustala się ogólnomiejską sieć wodociągową jako podstawowy system zaopatrzenia w wodę,
- dopuszcza się zaopatrzenie w wodę z innych systemów wodociągowych, spełniających warunki dotyczące zbiorowego zaopatrzenia w wodę,
- dopuszcza się korzystanie z własnych ujęć wody, zgodnie z zasadami zawartymi w przepisach Prawa wodnego,
- ustala się ogólnomiejską sieć kanalizacji sanitarnej jako podstawowy system odprowadzenia ścieków komunalnych,
- dopuszcza się odprowadzenie ścieków do innych systemów kanalizacji sanitarnej spełniających warunki dotyczące zbiorowego odprowadzania ścieków, określone w przepisach o zbiorowym odprowadzeniu ścieków lub innych rozwiązań zgodnych z przepisami odrębnymi,
- w zakresie odprowadzania wód opadowych i roztopowych ustala się następujące odbiorniki wód opadowych i roztopowych:
  - grunt, przy wykorzystaniu systemów retencji wody,
  - rzekę Białą, zlokalizowaną poza granicami planu, za pośrednictwem sieci kanalizacji deszczowej, drenażowej, cieków i rowów,
- dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do ogólnomiejskiej sieci kanalizacji deszczowej w ulicach: Stoczni Gdańskiej, Brzoskwiniowej, Milowej oraz do innych istniejących i projektowanych ogólnomiejskich sieci kanalizacji deszczowej w sąsiednich ulicach,
- dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do lokalnych lub indywidualnych systemów odprowadzania wód opadowych.

w zakresie ochrony powietrza i adaptacji do zmian klimatu:

- w zakresie zaopatrzenia w ciepło ustala się stosowanie lokalnych lub indywidualnych źródeł ciepła, wytwarzanego w procesach:
  a) przetwarzania energii elektrycznej,
  b) odzyskiwania energii (solarnej, gruntowej, wodnej lub zawartej w innych nośnikach),
  c) spalania gazów opałowych, olejów opałowych niskosiarkowych,
  d) wykorzystania ciepła z ogólnomiejskich sieci ciepłowniczych wodnych i parowych zlokalizowanych poza granicami planu,
- w zakresie zaopatrzenia w ciepło dopuszcza się stosowanie:
  a) innych ogólnomiejskich systemów i czynników służących do przesyłania energii,
  b) indywidualnych źródeł ciepła, wytwarzanego w procesie spalania paliw stałych.

w zakresie ochrony przed hałasem i polami elektromagnetycznymi:

- ustala się dopuszczalny poziom hałasu w środowisku:
  - na terenach oznaczonych symbolami MNW i MNS - jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
  - na terenach oznaczonych symbolami MNW-U – jak dla terenów mieszkaniowo-usługowych,

  - na terenach oznaczonych symbolami ZP i W-ZP - jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych,
- w przypadku lokalizacji zabudowy usługowej z zakresu zdrowia i pomocy społecznej lub edukacji – jak dla terenów domów opieki społecznej lub terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży,
- w budynkach mieszkalnych jednorodzinnych i usługowych z zakresu zdrowia i pomocy społecznej lub edukacji ustala się zapewnienie wymagań dotyczących zabezpieczenia budynków przed hałasem np. poprzez zastosowanie materiałów elewacyjnych, stolarki okiennej i drzwiowej o odpowiedniej izolacyjności akustycznej oraz ścian kurtynowych,
- na pozostałych terenach dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku nie ustala się,
- ustala się obsługę telekomunikacyjną w zakresie łączności bezprzewodowej telefonii i internetu – z istniejących stacji bazowych telefonii cyfrowej zlokalizowanych poza granicami planu oraz projektowanych stacji bazowych telefonii cyfrowej i internetowych lokalizowanych na istniejących i projektowanych budynkach,
- zakazuje się lokalizacji wolno stojących masztów i wież (tj. nie umieszczanych na budynkach),
- ustala się strefę techniczną wzdłuż napowietrznej linii elektroenergetycznej (obustronnie od osi linii napowietrznej) wysokiego napiecia 110 kV - 20 m, w której to:
  - zakazuje się lokalizowania nowych budynków mieszkalnych i budynków zamieszkania zbiorowego,
  - dopuszcza się lokalizowanie innych budynków przeznaczonych na pobyt ludzi, pod warunkiem spełnienia przepisów odrębnych i norm dotyczących budowy obiektów w sąsiedztwie linii energetycznych, warunków eksploatacji linii energetycznych oraz warunków dotyczących przebywania ludzi w sąsiedztwie linii energetycznych w strefie elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego,
  - zakazuje się nasadzenia roślinności wysokiej (powyżej 2 m) w odległości mniejszej niż 5,5 m (dotyczy korony drzewa) od rzutu pionowego skrajnego przewodu linii 110 kV.

w zakresie gospodarki odpadami:

- ustala się prowadzenie zagospodarowania odpadów w oparciu o plan gospodarki odpadami,
- na całym obszarze objętym projektem planu wyklucza się przeznaczenie pod teren gospodarowania odpadami.

Na terenie objętym projektem planu ustala się ograniczenie wysokości budynków, budowli oraz instalacji i urządzeń technicznych, w tym lokalizowanych na dachach budynków – do rzędnej 196 m n.p.m.

10.2. Ocena skuteczności wprowadzonych rozwiązań ograniczających lub eliminujących negatywne oddziaływanie ustaleń projektu planu na środowisko, w tym na zdrowie i życie ludzi

Realizacja ustaleń planu oznaczać będzie zmiany w krajobrazie. Istniejąca przestrzeń terenów niezagospodarowanych ulegnie przekształceniu w krajobraz mieszkaniowy jednorodzinny,

usługowy. W zakresie kształtowania krajobrazu oraz zachowaniu ładu przestrzennego istotne znaczenie mają ustalania planu dotyczące ukształtowania zabudowy. Projekt uchwały ustala parametry nowoprojektowanych obiektów, precyzując m.in. wysokość zabudowy, rodzaj dachu oraz ich przestrzenne rozmieszczenie poprzez rozrysowanie linii zabudowy. Zapewni to utworzenie zharmonizowanej przestrzeni. Przy odpowiednim kształtowaniu zabudowy projekt daje możliwość wykreowania atrakcyjnego obszaru dla obecnych i przyszłych mieszkańców domów jednorodzinnych.

Ustalenia analizowanego projektu planu miejscowego są wynikiem kompromisu pomiędzy wymogami ochrony środowiska i życia człowieka, a koniecznością rozwoju urbanistycznego i społecznego miasta. Każda zmiana zainwestowania terenu związana jest z mniejszym bądź większym oddziaływaniem na środowisko, a stopień oddziaływania będzie uzależniony od intensywności i charakteru zagospodarowania. Projektowane funkcje przyczynią się do pewnych zmian w stanie środowiska. Jednak w projekcie planu wprowadzone zostały zapisy mające na celu zapobieganie lub ograniczenie negatywnych wpływów na środowisko poszczególnych sposobów zagospodarowania.

Pozytywnie ocenia się wszystkie ustalenia projektu planu w zakresie ochrony istniejącej w granicy planu zieleni i kształtowania jej nowych elementów. Roślinność odgrywa ważną rolę w cyklu hydrologicznym terenów, pozwala na zwiększenie powierzchni chłonnej dla wód opadowych i roztopowych, a w konsekwencji również na ograniczenie negatywnych skutków ekstremalnych zjawisk takich jak deszcze nawalne. Zieleń zapobiega erozji gleby, a przez to spowalnia odpływ powierzchniowy. Dodatkowo dzięki temu, że pobiera i magazynuje wilgoć, wspomaga też retencję gruntową i glebową i uczestniczy w procesie infiltracji wody opadowej do wód gruntowych. Poza tym, woda zatrzymuje się na powierzchni roślin, co pozwala w pewnym stopniu zmniejszyć wielkość opadu, który następnie albo spada na ziemię z opóźnieniem, albo wchłaniany jest częściowo przez samą roślinę albo z niej odparowuje. I tak pozytywnym aspektem jest zachowanie w części południowej istniejącej zieleni wraz z przepływającym fragmentem cieku i przeznaczenie tych terenów pod wody powierzchniowe śródlądowe lub zieleń urządzoną. Tereny te wchodzą w skład obszarów wspomagających utrzymanie walorów przyrodniczych oraz powiązań ekologicznych poza obszarem planu oraz pełnią funkcję biologiczną, hydrologiczną oraz rekreacyjną. Na terenach tych ustalono wysoki udział powierzchni biologicznie czynnej, zagospodarowanie zielenią w zróżnicowanej formie i kompozycji (np. drzew, krzewów i roślin okrywowych) o wysokim stopniu bioróżnorodności oraz wkomponowanie w projektowane zagospodarowanie istniejących drzew. Ustalono kształtowanie rzeźby terenu umożliwiającego retencjonowanie wód opadowych z wykorzystaniem takich form jak: niecki chłonne, oczka wodne, skupiska roślinności i inne. Na terenach tych zakazano m.in. budowy budynków, lokalizacji miejsc do parkowania. Dodatkowo na terenie z przepływającym ciekiem zakazano przekształcania koryta cieku w formę kanału zamkniętego, natomiast ustalono utrzymanie drożności przepływu wód oraz utrzymania biologicznej obudowy brzegów cieku. Dopuszczono również m.in. na terenie z przepływającym ciekiem zmianę linii brzegowej cieku (w tym meandryzację i tworzenie rozlewisk), budowę kładek i mostów z uwzględnieniem maksymalnego poziomu wody oraz z umożliwieniem migracji zwierząt.

W zakresie kształtowania zieleni urządzonej na całym obszarze objętym planem ustalono zagospodarowanie zielenią w formie kompozycji wielostopniowej (drzew, krzewów i roślin okrywowych). Istniejące na całym obszarze drzewa i naturalne kompleksy zieleni wysokiej powinny być wkomponowane w zagospodarowaniu zieleni towarzyszącej zabudowie. Rola

przyrodnicza zieleni miejskiej, w tym klimatyczna, hydrologiczna i biologiczna, jest wiodącą dla kształtowania jakości i stanu środowiska przyrodniczego w mieście oraz dla stanu sanitarnego miasta. Drzewa, w szczególności duże i stare odgrywają ogromną rolę przyrodniczą i ekologiczną. Poprzez pochłanianie dwutlenku węgla, poprawiają skład powietrza. Oczyszczają powietrze z pyłów i gazów. Zatrzymują one i usuwają z otoczenia szereg składników tworzących smog. Mają korzystny wpływ na sytuację gruntowo-wodną. Powodują zatrzymanie wody opadowej w strefie korzeniowej i pod koroną oraz magazynują wodę w swoich tkankach.

W zakresie zagospodarowania części terenów z zespołami zieleni wysokiej ustalono utrzymanie istniejących zespołów zieleni wysokiej oraz jej uzupełnienie. Istniejące drzewa zostaną maksymalnie wkomponowane w projektowane zagospodarowanie. Ustalono również wprowadzenie nowych nasadzeń drzew, krzewów i roślinności z uwzględnieniem warunków siedliskowych. Dopuszczono niezbędną wycinkę drzew w celu lokalizacji: zabudowy- zgodnie z ustaleniami szczegółowymi, dojść, dojazdów i infrastruktury technicznej.

Wskazane do zachowania wartościowe gatunki drzew takie jak olsze czarne i brzozy zostaną wkomponowane w projektowane zagospodarowanie. Ustalono utrzymanie terenu biologicznie czynnego wokół ich pnia, a w przypadku braku takiej możliwości, stosowanie nawierzchni przepuszczalnych. Ich wycinka została dopuszczona ze względów sanitarnych oraz zagrożenie ludzi lub mienia.

W przypadku budowy parkingów (nie dotyczy parkingów wielopoziomowych i na terenach komunikacji drogowej publicznej) ustalono zagospodarowanie terenu z uwzględnieniem zieleni w proporcji co najmniej 1 drzewo na 5 miejs postojowych w obrębie parkingu lub po jego obrysie. Roślinność wprowadzona na teren parkingu nie tylko zatrzymuje wodę opadową i ma korzystny wpływ na lokalny mikroklimat, ale też oczyszcza powietrze z kancerogennych produktów spalania paliw, z pyłów i innych zanieczyszczeń. To pierwszy prozdrowotny aspekt roślin na parkingach. Drugi, to pozytywny wpływ na naszą psychikę. Im większa jest utwardzona powierzchnia, tym bardziej nas przytłacza, a odpowiednio rozlokowane rośliny przełamują tę monotonię, dzieląc przestrzeń na mniejsze wnętrza. Stanowią też rodzaj wyróżników, ułatwiajacych orientację w terenie. Poza tym w upalne letnie dni bujna roślinność łagodzi warunki klimatyczne, nawilżając powietrze i rzucając cień. Ustalono również zagospodarowanie zielenią w pasach drogowych ulic z zastosowaniem gatunków drzew i krzewów odpowiednich do nasadzeń przyulicznych pod względenm estetyki i odporności w miejscach wolnych od infrastruktury technicznej, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa ruchu drogowego i pieszych oraz z zachowaniem istniejącego cieku na terenie 1KDZ na odcinku od ul. Nasturcjowej do ul. Stoczni Gdańskiej w formie otwartej wraz z jego biologiczną obudową.

W projekcie planu wprowadza się istotne parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy. Ważnymi zapisami są wskaźniki intensywności zabudowy, nieprzekraczalne linie zabudowy oraz minimalne procenty powierzchni biologicznie czynnych, które zapewnią pozostawienie niezabudowanych powierzchni o nienaruszonej powierzchni terenu. Realizacja zabudowy zgodnie z projektem planu stworzy pewnego rodzaju harmonijną całość, a stosowanie się do ograniczeń przyjętych w projekcie planu uwzględni wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, gospodarczo-społeczne, środowiskowe oraz kompozycyjno-estetyczne. Ustalone parametry przyszłej zabudowy i sposób zagospodarowania terenu, uwzględniają ustalenia sąsiadującego planu miejscowego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku (obszar systemu przyrodniczego miasta) oraz uwarunkowania środowiskowe, w tym sąsiedztwo istniejących cieków, zachowując równowagę pomiędzy terenami przyrodniczymi i terenami przeznaczonymi pod zabudowę.

Prowadzenie gospodarki wodno-ściekowej w oparciu o sieci wodociągowe i kanalizacyjne powinna wyeliminować ryzyko powstawania zanieczyszczeń zasobów wodnych, zarówno na etapie realizacyjnym, jak i eksploatacyjnym. Zagrożenie dla środowiska gruntowo-wodnego w związku z budową i funkcjonowaniem systemu kanalizacji sanitarnej może powstać w zasadzie głównie w sytuacji awarii sieci. Zaopatrzenie w wodę z ogólnomiejskiej sieci wodociągowej powinno gwarantować odpowiednią jej jakość. Dopuszczono korzystanie z własnych ujęć wody, zgodnie z zasadami zawartymi w przepisach Prawa wodnego.

Ścieki odprowadzane będą do ogólnomiejskiej sieci kanalizacji sanitarnej. Wobec powyższego należy się spodziewać właściwej i skutecznej ochrony jakości gleb, wód powierzchniowych i gruntowych których, stan w sposób pośredni i bezpośredni wpływa na walory przyrodnicze i krajobrazowe omawianego terenu i terenów sąsiednich.

Ograniczeniu możliwości wystąpienia szczególnie niekorzystnych zmian w zakresie stanu lokalnych zasobów podziemnych służyć będzie respektowanie wprowadzonych do projektu mpzp zapisów, dotyczących sposobu zagospodarowania wód opadowych i roztopowych. Ustalenia projektu planu przewidują odprowadzenie wód opadowych i roztopowych do gruntu, przy wykorzystaniu systemów retencji wody oraz rzekę Białą, zlokalizowaną poza granicami planu, za pośrednictwem sieci kanalizacji deszczowej, drenażowej, cieków i rowów. Dopuszczono odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do lokalnych lub indywidualnych systemów odprowadzania wód opadowych. Pozostawione wszelkie powierzchnie biologicznie czynne, zadrzewione będą spowalniały odpływ powierzchniowy oraz poprawiały bilans wodny zlewni. Infiltracja, czyli wsiąkanie wód do gruntu, jest najprostszym sposobem zagospodarowania wód deszczowych w miejscu powstania opadu i zasilania wód gruntowych. W zakresie kształtowania zieleni ustalono kształtowanie rzeźby terenu umożliwiające retencjonowanie wód opadowych z wykorzystaniem takich form jak: niecki chłonne, oczka wodne, skupiska roślinności i inne.

Na terenach oznaczonych jako okresowo podmokłe z wysokim poziomem wód gruntowych ustalono zagospodarowanie powierzchni utwardzonych, dojść, dojazdów i parkingów z wykorzystaniem materiałów i systemów służących retencji wody, w tym materiałów naturalnych, przepuszczalnych – nie dotyczy terenów komunikacji drogowej publicznej i wewnętrznej. Prawidłowym zabiegiem na tych terenach jest zakaz lokalizacji kondygnacji podziemnych oraz fundamentowania ciągłego w przypadku realizacji ogrodzeń. Zapis ten zapewnia ochronę przed potencjalnymi szkodami spowodowanymi podtopieniami oraz niweluje przeszkody spływu wód gruntowych ze zlewni w kierunku rzeki Białej. Pozostawione wszelkie powierzchnie biologicznie czynne, zadrzewione będą spowalniały odpływ powierzchniowy oraz poprawiały bilans wodny zlewni.

W celu uniknięcia lub ograniczenia emisji gazów cieplarnianych i innych substancji wprowadzanych do powietrza w zakresie zaopatrzenia w ciepło ustalono stosowanie lokalnych lub indywidualnych źródeł ciepła wytwarzanego w procesach: przetwarzania energii elektrycznej, odzyskiwania energii (solarnej, gruntowej, wodnej lub zawartej w innych nośniakach), spalania gazów opałowych, olejów opałowych niskosiarkowych, wykorzystania ciepła z ogólnomiejskich sieci ciepłowniczych wodnych i parowych zlokalizowanych poza granicami planu. Dopuszczono stosowanie innych ogólnomiejskich systemow i czynników służących do przesyłania energii oraz indywidualnych źródeł ciepła, wytwarzanego w procesie spalania paliw stałych. Sukcesywna wymiana starszych kotłów na nowocześniejsze, mniej emisyjne będzie wpływała na polepszenie jakości powietrza. Wszystkie te zapisy wpłyną korzystnie na obniżenie emisji komunalno-bytowej. Pozostawione zespoły zieleni wysokiej, obszary zieleni urządzonej będą wpływać na zatrzymanie i wchłanianie zanieczyszczeń.

Nie przewiduje się by zamierzenia określone w projekcie planu miejscowego wpłynęły na zmianę klimatu.

Oddziaływanie akustyczne obiektów – potencjalnych źródeł hałasu, rozpatruje się w odniesieniu do normatywów, określonych dla terenów uznanych za chronione przed hałasem. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku dla wskazanych przeznaczeń w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego zostały ustalone odpowiednio do obowiązującego rozporządzenia w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu. Ustalono poziom hałasu w środowisku dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej oraz mieszkaniowej jednorodzinnej szeregowej lub grupowej zgodnie z przepisami odrębnymi jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub usług, przyjęto poziom hałasu jak dla terenów mieszkaniowo – usługowych, zaś na terenach zieleni urządzonej i terenach wód powierzchniowych śródlądowych i zieleni urządzonej jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych. W przypadku lokalizacji zabudowy usługowej z zakresu zdrowia i pomocy społecznej lub edukacji przyjęto poziom hałasu jak dla terenów domów opieki społecznej lub terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży. W budynkach mieszkalnych jednorodzinnych i usługowych z zakresu zdrowia i pomocy społecznej lub edukacji ustalono zapewnienie wymagań dotyczących zabezpieczenia budynków przed hałasem np. poprzez zastosowanie materiałów elewacyjnych, stolarki okiennej i drzwiowej o odpowiedniej izolacyjności akustycznej oraz ścian kurtynowych.

Wymóg zachowania odległości poszczególnych inwestycji od napowietrznej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 110 kV (obustronnie 20 m od osi linii) ograniczy możliwość wpływu pól elektromagnetycznych na zdrowie ludzi a także wpłynie na ochronę przed porażeniem i pożarem. W strefie tej zakazano m.in. lokalizowania nowych budynków mieszkalnych i budynków zamieszkania zbiorowego. Podwyższona emisja pól elektromagnetycznych może wystąpić jedynie w przypadku instalowania nadawczych urządzeń telekomunikacyjnych wysokiej mocy w postaci m.in. stacji bazowych telefonii komórkowych, ale wówczas pola elektromagnetyczne są wypromieniowywane na bardzo dużych wysokościach, w miejscach niedostępnych dla ludności. Zakazano lokalizacji masztów i wież wolno stojących (tj. nie umieszczanych na budynkach).

Gospodarka odpadami będzie funkcjonowała w oparciu o zorganizowany system odbierania odpadów komunalnych od mieszkańców miasta z uwzględnieniem selektywnej zbiórki odpadów surowcowych. Pozwoli to na zmniejszenie obciążenia środowiska naturalnego rosnącym strumieniem odpadów. Dodatkowo na całym obszarze objętym planem wyklucza się przeznaczenie pod teren gospodarowania odpadami.

W wyniku realizacji ustaleń projektu planu nie przewiduje się zagrożeń względem niekorzystnego wpływu na zdrowie i życie ludzi.

11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE PLANU WRAZ Z UZASADNIENIEM ICH WYBORU ORAZ OPIS METOD DOKONANIA OCENY PROWADZĄCEJ DO TEGO WYBORU ALBO WYJAŚNIENIE BRAKU ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH, W TYM WSKAZANIA NAPOTKANYCH TRUDNOŚCI WYNIKAJĄCYCH Z NIEDOSTATKÓW TECHNIKI LUB LUK WE WSPÓŁCZESNEJ WIEDZY (BIORĄC POD UWAGĘ CELE I GEOGRAFICZNY ZASIĘG PROJEKTU PLANU ORAZ CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU)

Biorąc pod uwagę lokalizację najbliższych (względem położenia opracowywanego planu) obszarów Natura 2000 (rys. 7) - Puszczę Knyszyńską (kod PLB200003), Ostoję Knyszyńską (kod PLH200006), ich zadania ochronne a także cel i geograficzny zasięg projektu planu, nie przewiduje się negatywnych oddziaływań omawianego terenu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów.

Zgodnie z zapisami ustawowymi rolą prognozy nie jest ocena przyjętych w projekcie planu rozwiązań planistycznych, a sprawdzenie czy w przyjętych rozwiązaniach zabezpieczony został we właściwy sposób interes środowiska przyrodniczego, w tym zdrowia i życia ludzi. Szczegółowość dokumentu uzależniona jest od szczegółowości zapisów planu. Prognoza nie jest dokumentem rozstrzygającym o słuszności realizacji zamierzeń inwestycyjnych przewidzianych ustaleniami planu, a jedynie przedstawia prawdopodobne skutki, jakie niesie za sobą realizacja ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska w ich wzajemnym powiązaniu.

Prognozę oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku w rejonie ulic Skowronkowej i Niezapominajki opracowywano równolegle z projektem planu. Zespół autorski prognozy pozostawał w stałym kontakcie z zespołem projektowym projektu planu i jego członkowie uczestniczyli w posiedzeniach, na których konkretyzowały się rozwiązania projektowe. W wyniku zastosowania takiej metody dla opracowania przyjęto rozwiązania przestrzenne, które pozwoliły na uniknięcie potencjalnych znaczących kolizji i konfliktów przestrzennych, doprowadzając do wyboru najbardziej pożądanych i optymalnych kierunków działań.

Wariant zerowy jest najmniej korzystny, gdyż akceptuje możliwość realizacji presji inwestycyjnej poprzez inne instrumenty prawne, które w niewystarczającym zakresie regulują kwestie dotyczące ochrony zasobów przyrodniczych. Brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego może doprowadzić do chaotycznego rozwoju budownictwa, zachwiania równowagi pomiędzy terenami zainwestowanymi, a biologicznie czynnymi.

Potencjalna presja inwestycyjna należy do najistotniejszych procesów, mających wpływ na kierunki oraz tempo przekształceń środowiska przyrodniczego, jakie pojawią się w przypadku zaniechania realizacji ustaleń planu miejscowego. Dalszy intensywny rozwój zabudowy wyłącznie w oparciu o decyzje administracyjne, a więc decyzje o warunkach zabudowy, może wpływać na pogorszenie warunków życia, zarówno obecnych, jak i przyszłych mieszkańców i użytkowników analizowanych terenów, z uwagi na brak kompleksowych rozwiązań w zakresie obsługi komunikacyjnej i infrastrukturalnej terenów, nie uporządkowane zostaną zasady kształtowania zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej o charakterze ekstensywnym, z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczych i ekofizjograficznych, w tym obszarów

okresowo podmokłych z wysokim poziomem wód gruntowych. Brak ustaleń planu miejscowego utrudnia prowadzenie polityki przestrzennej z uwzględnieniem istotnych aspektów ochrony i kształtowania walorów krajobrazowych terenów oraz środowiska przyrodniczego, wśród których do najważniejszych zaliczyć należy: ochronę powietrza atmosferycznego, ochronę przed hałasem, ochronę i kształtowanie terenów zieleni, ochronę powierzchni ziemi, w tym powierzchni biologicznie czynnej.

Projekt planu przewiduje utrzymanie charakteru układu przestrzennego poprzez kształtowanie zasad zabudowy i zagospodarowania o niskiej intensywności. Zakłada przeznaczenie obszaru pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną wolno stojącą i bliźniaczą, a także pod niezbędne usługi towarzyszące ww. zabudowie. Planuje się również kształtowanie układu komunikacyjnego w powiązaniu z systemem dróg miejskich, umożliwiającego prawidłową obsługę nowej zabudowy wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną. Zakłada się również uwzględnienie w południowej części obszaru istniejącej zieleni wraz z przepływającym ciekiem.

Najlepszym rozwiązaniem z punktu widzenia ochrony środowiska, a także potrzeb rozwoju gospodarczego jest uchwalenie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, który będzie miał na celu wprowadzenie zrównoważonego rozwoju. Zrównoważonemu rozwojowi powinno odpowiadać zagospodarowanie przestrzenne optymalnie przyjazne środowisku przyrodniczemu. Prawidłowa realizacja funkcji przyjętych w projekcie miejscowego planu będzie pozwalać na wprowadzenie zabudowy opartej na właściwych rozwiązaniach urbanistyczno-architektonicznych, gdzie priorytetem jest ochrona środowiska przyrodniczego.

12. STRESZCZENIE SPORZĄDZONE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognozę oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku w rejonie ulic Skowronkowej i Niezapominajki wykonano na podstawie art. 17 pkt 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538, z późn. zm.) oraz art. 46 pkt 1 i art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670, z późn. zm.). Prognoza zawiera możliwie wyczerpujące opisanie środowiska w jego złożoności oraz przewidywania jego zmian spowodowanych oddziaływaniem wprowadzonych zamierzeń realizacyjnych dokumentu planistycznego.

Projekt planu obejmuje obszar o powierzchni około 58,28 ha położony pomiędzy ulicami: Milową, Brzoskwiniową oraz w rejonie ulic: Bazyliowej, Tulipanowej, Żurawinowej i Stoczni Gdańskiej. Opracowanie obejmuje obszar częściowo zagospodarowany, głównie zabudową mieszkaniową jednorodzinną wolno stojącą oraz zabudową usługową. Na tym obszarze nie występują obszary i budynki podlegające ochronie konserwatorskiej.

Na fragmentach obszaru wskazanego do sporządzenia planu obowiązują ustalenia:

- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku (rejon ul. Św. Jana Chrzciciela i Motylej) - etap I, uchwalonego uchwałą Nr IV/62/18 Rady Miasta Białystok z dnia 17 grudnia 2018 r.,

- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku w rejonie ulic Milowej i Holowniczej uchwalonego uchwałą NR LXXVI/1057/23 Rady Miasta Białystok z dnia 27 listopada 2023 r.,
- miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku (obszar systemu przyrodniczego miasta), uchwalonego uchwałą Nr XXX/342/12 Rady Miejskiej Białegostoku z dnia 25 czerwca 2012 r.

Przewiduje się kontynuację rozwiązań przyjętych w planach obowiązujących.

Osiedle Dojlidy Górne, położone w zewnętrznej strukturze miasta, charakteryzuje się dużą powierzchnią terenów otwartych o wysokich walorach krajobrazowych oraz zabudową mieszkaniową o niskiej intensywności. Potrzeba sporządzenia planu wynika z konieczności określenia zasad kształtowania zabudowy, przede wszystkim mieszkaniowej jednorodzinnej o charakterze ekstensywnym, z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczych i ekofizjograficznych, w tym obszarów okresowo podmokłych z wysokim poziomem wód gruntowych. Konieczne jest również wyznaczenie ciągów komunikacyjnych w celu kształtowania ciągłości struktury miejskiej.

Główne założenia projektu planu to kontynuacja funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej wolno stojącej i bliźniaczej o ekstensywnym charakterze i niskiej intensywności (tereny o symbolach MNW) oraz zabudowy usługowej (tereny o symbolach UR oraz MNW-U). W projekcie planu uwzględniono działki zabudowane budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi w formie szeregowej oraz działki, na które zostały już wydane decyzje o warunkach zabudowy na taką formę zabudowy. W projekcie planu wyznaczono teren usług kultu religijnego 1UR, na którym zlokalizowany jest obiekt sakralny - kościół pw. św. Jana Chrzciciela.

Podczas opracowywania projektu planu wzięto pod uwagę dokumenty o zasięgu miejskim, wojewódzkim i krajowym (uwzględniające wytyczne międzynarodowe i wspólnoty Unii Europejskiej) odnoszące się do jego zakresu oraz pozostałe dane wynikające z monitoringu środowiskowego, zwłaszcza dotyczące jakości wód i powietrza.

Według opracowania ekofizjograficznego z 2011 r. (mapa: Przydatność terenu do funkcji użytkowych) prawie cały analizowany teren ma średnio korzystne warunki fizjograficzne do zabudowy. Fragmenty przebiegającej morfologicznej doliny rzecznej to tereny o niekorzystnych warunkach fizjograficznych do zabudowy. Warunki gruntowo-wodne terenu są ściśle związane z budową geologiczną i hydrograficzną. Na całym analizowanym obszarze poziom wody gruntowej od powierzchni terenu wynosi od 1 do 2 m p.p.t, tylko na niewielkim fragmencie na północy poziom ten jest niższy i wynosi od 2 do 4 m p.p.t. Poziom wód gruntowych może ulegać okresowym wahaniom w zależności od pory roku oraz ilości opadów atmosferycznych. Do obszarów ograniczonego zainwestowania budowlanego należą fragmenty dolin rzecznych, dla których preferuje się urządzanie zieleni miejskiej i terenowych obiektów sportowo-rekreacyjnych. Tereny z naturalnymi ekosystemami, podmokle dolin rzecznych również powinny być wykorzystane w charakterze zieleni urządzonej. Dla drobno powierzchniowych terenów leśnych oraz terenów z zaawansowaną sukcesją leśną proponuje się aktualny sposób użytkowania lub ich wykorzystania w charakterze urządzonej zieleni wysokiej. Ze względu na walor ekologiczny tych terenów wskazane jest utrzymanie ich obecnej funkcji, jednak w wypadku zainwestowania budowalnego powinny one stanowić bazę nowych obszarów zieleni urządzonej. Zieleń osiedlowa, komunikacyjna pełni funkcję uzupełniającą system przyrodniczy. Zaś dla fragmentów użytków rolnych preferuje się aktualną formę użytkowania.

Ustalenia *Planu ogólnego miasta Białegostoku* są wiążące przy sporządzaniu planów miejscowych. Stanowi on akt prawa miejscowego. W planie ogólnym miasta Białegostoku uchwalonego uchwałą Nr XXVII/453/26 Rady Miasta Białystok z dnia 25 czerwca 2026 r. (Dz. U. z 2026 r. poz. 2703) na obszarze, na którym opracowywany jest projekt planu wyznaczono następujące strefy planistyczne:
- strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ),
- strefa usługowa (SU),
- strefa zieleni i rekreacji (SN),
- strefa komunikacyjna (SK).

Strefa zieleni i rekreacji (SN) została wyznaczona na terenach współtworzących obszary systemu przyrodniczego miasta o dużych wartościach przyrodniczych, krajobrazowych, rekreacyjnych i estetycznych, w tym wchodzących w skład: ogólnodostępnych terenów zieleni i rekreacji (m.in. parki, zieleń osiedlowa, ogrody zoologiczne, tereny rekreacyjno-sportowe, plaże), zieleni towarzyszącej zabudowie (ogrody przydomowe), rodzinnych ogrodów działkowych, wód powierzchniowych, niewielkich lasów i zadrzewień. To strefa cenna pod względem przyrodniczym na terenie miasta, pełniąca funkcje korytarza ekologicznego, funkcję aerosanitarną, retencyjną, biologiczną, klimatyczną, rekreacyjną. Strefa ta o zalecanym podwyższonym udziale powierzchni biologicznie czynnej utrzymuje powiązania ekologiczne na terenie miasta Białegostoku oraz w obszarze funkcjonalnym miasta.

Utrzymanie terenów wyłączonych spod zabudowy, z dużym udziałem zieleni, wpływa korzystnie na termikę otoczenia, wentylację miasta, poprawia jakość i regenerację powietrza, zwiększa zdolność retencyjną zlewni, zabezpiecza przed podtopieniami terenów zabudowanych oraz zabezpiecza przed skutkami nagłych powodzi.

Wyznaczone w projekcie planu tereny są zgodne z profilami funkcjonalnymi odpowiadających im stref, a przyjęte wskaźniki i parametry w zakresie intensywności i powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do poszczególnych terenów są zgodne z ustaleniami planu ogólnego miasta Białegostoku w tym zakresie.

Przebiegające przez teren opracowania fragmenty dolin rzecznych są lokalnymi korytarzami ekologicznymi i jako takie powinny funkcjonować. Wskazane jest utrzymanie ich „ekologicznego" charakteru. Są to korytarze, przez które następuje ciągła wymiana i uzupełnianie populacji gatunków roślin i zwierząt. Potrzeba ekologicznych połączeń jest fundamentalną zasadą w planowaniu przestrzennym.

Tereny istniejącej i projektowanej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, usługowej będą miały wpływ na środowisko. Zabudowa doprowadzi do ograniczenia naturalnego przesiąkania wód opadowych, zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej. Oddziaływanie na szatę roślinną związane będzie ze zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnej, usunięciem części obecnie występującej roślinności na terenach przeznaczonych pod zabudowę oraz rozbudowę planowanego układu komunikacyjnego. Wprowadzenie planowanego zainwestowania może spowodować wycięcie części drzew i krzewów. Decyzja o ich zachowaniu będzie należała do użytkowników poszczególnych działek. W możliwie największym stopniu powinny zostać zachowane powierzchnie biologicznie czynne, istniejąca roślinność wysoka i niska. Skupiska drzew są jednym z czynników decydujących o komforcie życia w mieście, mającym jednocześnie istotny wpływ na samopoczucie i zdrowie mieszkańców. Spełniają szereg podstawowych funkcji ekologicznych, ochronnych i estetycznych niezbędnych człowiekowi: pochłaniają i neutralizują zanieczyszczenia, poprawiają mikroklimat miasta, regulują stosunki termiczno-wilgotnościowe, zapewniają cień, tworzą bariery ochronne tłumiące hałas, tworzą krajobraz miasta, zapewniają

codzienny kontakt mieszkańców z naturą pozwalając zregenerować siły fizyczne i psychiczne. Bogate zespoły przyrodnicze pozwalają obcować na co dzień z przyrodą i odpoczywać na łonie natury. Są one ponadto siedliskiem wielu zwierząt. Walory krajobrazowe tego terenu powinny zostać zachowane.

Ustalenia projektu planu powinny ograniczać uciążliwości planowanego zainwestowania dla środowiska przyrodniczego. Dla właściwej ochrony zasobów i stosunków wodnych istotne są wszystkie ustalenia projektu planu, których realizacja pozwoli ograniczyć spływ powierzchniowy wód opadowych i roztopowych w obrębie analizowanych terenów. Z ekologicznego punktu widzenia za najbardziej korzystne uznaje się rozwiązania sprzyjające możliwie maksymalnemu utrzymaniu wód opadowych i roztopowych w granicach poszczególnych terenów, a tym samym i danej zlewni. Utrzymanie w formie otwartej istniejących fragmentów cieków na terenach dolinnych wraz z przyległą roślinnością ma duże znaczenie dla funkcjonowania hydrologicznego tego terenu. Istniejące tereny dolinne, z przebiegającymi ciekami, rowami zbierają płytkie wody gruntowe z przyległych terenów. Próba ich likwidacji, zasypania, może spowodować, że woda szukać będzie ujścia i tereny dotychczas suche mogą ulec zalaniu, mogą pojawiać się osuwiska, zapadliska i inne nieprzewidziane skutki. Mogą nastąpić podtopienia terenów sąsiednich. Nie uszczelnianie terenów dolinnych zminimalizuje ryzyko strat wywołanych zalaniem. Na terenach tych zatrzymywana byłaby woda opadowa, co spowolniłoby odpływ oraz poprawiło bilans wodny zlewni. Tereny te przechwytywałby część wód opadowych, co odciążyłoby kanalizację deszczową, rozłożyło w czasie ilość wód deszczowych odprowadzanych do cieków. W przypadku wprowadzania obiektów budowlanych (a szczególnie na teren doliny) należy uwzględnić konieczność zabezpieczenia tych obiektów przed skutkami podtopień.

Realizacja projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wywoła zróżnicowane przekształcenia środowiska przyrodniczego, w zależności od aktualnego sposobu zagospodarowania terenu oraz charakteru zaprojektowanych funkcji. Ocenę zmian w środowisku przyrodniczym (w tym zdrowia ludzi), wywołaną realizacją ustaleń projektu planu dokonano dla wydzielonych w planie terenów różniących się przeznaczeniem, którą przedstawiono poniżej.

Tabela 4 Prognoza w zakresie skutków dla środowiska (w tym zdrowia i życia ludzi), które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu

FUNKCJA TERENU	WPŁYW REALIZACJI PROJEKTU MPZP NA ŚRODOWISKO, W TYM NA ZDROWIE I ŻYCIE LUDZI
Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej **MNW** Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej szeregowej lub grupowej **MNS** Teren zabudowy mieszkaniowej	- uzupełnienie zabudowy w uporządkowany sposób, - zaspokojenie potrzeb społecznych ludzi, - kształtowanie krajobrazu miejskiego, - ograniczenie powierzchni zieleni wysokiej, - utrzymanie fragmentów zespołów zieleni wysokiej, - zachowanie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej wpływającej pozytywnie na mikroklimat, na możliwość magazynowania, retencjonowania wód opadowych w miejscu ich powstawania, na oczyszczanie powietrza z substancji zanieczyszczających poprzez strukturę roślin, - zachowanie wskazanych wartościowych drzew, - ingerencja w podłoże podczas procesów budowlanych, - utwardzanie, uszczelnianie powierzchni terenu, - emisja hałasu, - pobór wody i energii, - wytwarzanie odpadów i ścieków,

FUNKCJA TERENU	WPŁYW REALIZACJI PROJEKTU MPZP NA ŚRODOWISKO, W TYM NA ZDROWIE I ŻYCIE LUDZI
jednorodzinnej wolnostojącej lub usług **MNW-U** Teren usług kultu religijnego **UR**	- podłączenie obiektów do miejskiej sieci ciepłowniczej lub korzystanie z proekologicznych nośników energii wpłynie korzystnie na klimat oraz jakość powietrza, - zaopatrzenie w wodę z ogólnomiejskiej sieci wodociągowej, - odprowadzanie ścieków do ogólno miejskiej kanalizacji sanitarnej, - gospodarka odpadami oparta o system miejski, - zastosowanie odpowiednich zapisów planistycznych odnośnie dopuszczalnego poziomu hałasu w środowisku dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i mieszkaniowo-usługowej,
Teren zieleni urządzonej **ZP** Teren zieleni urządzonej lub wód powierzchniowych śródlądowych **ZP-WS**	- zachowanie wysokiej minimalnej powierzchni biologicznie czynnej, - zakaz budowy budynków i lokalizacji parkingów, - zakaz przekształcania koryta cieku w formę kanału zamkniętego, - utrzymanie drożności przepływu wód cieku otwartego, - zgrupowania roślinności, zieleń wysoka, nawierzchnie trawiaste sprzyjają retencji w zlewni, poprawiają mikroklimat i wilgotność powietrza w mikroskali, sprzyjają bytowaniu drobnej fauny i awifauny, napowietrzają,
Teren drogi zbiorczej **KDZ** Teren drogi lokalnej **KDL** Teren drogi dojazdowej **KDD** Teren komunikacji drogowej wewnętrznej **KR**	- realizacja inwestycji celu publicznego, - emisja hałasu, - emisja substancji zanieczyszczających z ruchu samochodowego, - zasolenie gleb wzdłuż dróg podczas odladzania jezdni, - wykopy, nasypy, - utwardzenie nawierzchni, - zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej, - stosowanie w pasach drogowych gatunków drzew i krzewów odpowiednich do nasadzeń przyulicznych, - zachowanie istniejącego cieku na terenie 1KDZ na odcinku od ul. Nasturcjowej do ul. Stoczni Gdańskiej w formie otwartej wraz z jego biologiczną obudową,

Ustalenia analizowanego projektu planu miejscowego są wynikiem kompromisu pomiędzy wymogami ochrony środowiska i życia człowieka, a koniecznością rozwoju urbanistycznego i społecznego miasta. Każda zmiana zainwestowania terenu związana jest z mniejszym bądź większym oddziaływaniem na środowisko, a stopień oddziaływania będzie uzależniony od intensywności i charakteru zagospodarowania. Projektowane funkcje przyczynią się do pewnych zmian w stanie środowiska. Jednak w projekcie planu wprowadzone zostały zapisy mające na celu zapobieganie lub ograniczenie negatywnych wpływów na środowisko poszczególnych sposobów zagospodarowania.

Pozytywnie ocenia się wszystkie ustalenia projektu planu w zakresie ochrony istniejącej w granicy planu zieleni i kształtowania jej nowych elementów. Roślinność odgrywa ważną rolę w cyklu hydrologicznym terenów, pozwala na zwiększenie powierzchni chłonnej dla wód opadowych i roztopowych, a w konsekwencji również na ograniczenie negatywnych skutków ekstremalnych zjawisk takich jak deszcze nawalne. I tak pozytywnym aspektem jest zachowanie

w części południowej istniejącej zieleni wraz z przepływającym fragmentem cieku i przeznaczenie tych terenów pod wody powierzchniowe śródlądowe lub zieleń urządzoną. Tereny te wchodzą w skład obszarów wspomagających utrzymanie walorów przyrodniczych oraz powiązań ekologicznych poza obszarem planu oraz pełnią funkcję biologiczną, hydrologiczną oraz rekreacyjną. Na terenach tych ustalono wysoki udział powierzchni biologicznie czynnej, zagospodarowanie zielenią w zróżnicowanej formie i kompozycji (np. drzew, krzewów i roślin okrywowych) o wysokim stopniu bioróżnorodności oraz wkomponowanie w projektowane zagospodarowanie istniejących drzew. Ustalono kształtowanie rzeźby terenu umożliwiającego retencjonowanie wód opadowych z wykorzystaniem takich form jak: niecki chłonne, oczka wodne, skupiska roślinności i inne. Na terenach tych zakazano m.in. budowy budynków, lokalizacji miejsc do parkowania. Dodatkowo na terenie z przepływającym ciekiem zakazano przekształcania koryta cieku w formę kanału zamkniętego, natomiast ustalono utrzymanie drożności przepływu wód oraz utrzymania biologicznej obudowy brzegów cieku. Dopuszczono również m.in. na terenie z przepływającym ciekiem zmianę linii brzegowej cieku (w tym meandryzację i tworzenie rozlewisk), budowę kładek i mostów z uwzględnieniem maksymalnego poziomu wody oraz z umożliwieniem migracji zwierząt.

W zakresie kształtowania zieleni urządzonej na całym obszarze objętym planem ustalono zagospodarowanie zielenią w formie kompozycji wielostopniowej (drzew, krzewów i roślin okrywowych). Istniejące na całym obszarze drzewa i naturalne kompleksy zieleni wysokiej powinny być wkomponowane w zagospodarowaniu zieleni towarzyszącej zabudowie. Rola przyrodnicza zieleni miejskiej, w tym klimatyczna, hydrologiczna i biologiczna, jest wiodącą dla kształtowania jakości i stanu środowiska przyrodniczego w mieście oraz dla stanu sanitarnego miasta. Drzewa, w szczególności duże i stare odgrywają ogromną rolę przyrodniczą i ekologiczną. Poprzez pochłanianie dwutlenku węgla, poprawiają skład powietrza. Oczyszczają powietrze z pyłów i gazów. Zatrzymują one i usuwają z otoczenia szereg składników tworzących smog. Mają korzystny wpływ na sytuację gruntowo-wodną. Powodują zatrzymanie wody opadowej w strefie korzeniowej i pod koroną oraz magazynują wodę w swoich tkankach.

W zakresie zagospodarowania części terenów z zespołami zieleni wysokiej ustalono utrzymanie istniejących zespołów zieleni wysokiej oraz jej uzupełnienie. Istniejące drzewa zostaną maksymalnie wkomponowane w projektowane zagospodarowanie. Ustalono również wprowadzenie nowych nasadzeń drzew, krzewów i roślinności z uwzględnieniem warunków siedliskowych. Dopuszczono niezbędną wycinkę drzew w celu lokalizacji: zabudowy- zgodnie z ustaleniami szczegółowymi, dojść, dojazdów i infrastruktury technicznej. Wskazane do zachowania wartościowe gatunki drzew takie jak olsze czarne i brzozy zostaną wkomponowane w projektowane zagospodarowanie. Ustalono utrzymanie terenu biologicznie czynnego wokół ich pnia, a w przypadku braku takiej możliwości, stosowanie nawierzchni przepuszczalnych. Ich wycinka została dopuszczona ze względów sanitarnych oraz zagrożenie ludzi lub mienia.

W przypadku budowy parkingów (nie dotyczy parkingów wielopoziomowych i na terenach komunikacji drogowej publicznej) ustalono zagospodarowanie terenu z uwzględnieniem zieleni w proporcji co najmniej 1 drzewo na 5 miejs postojowych w obrębie parkingu lub po jego obrysie. Roślinność wprowadzona na teren parkingu nie tylko zatrzymuje wodę opadową i ma korzystny wpływ na lokalny mikroklimat, ale też oczyszcza powietrze z kancerogennych produktów spalania paliw, z pyłów i innych zanieczyszczeń. Ustalono również zagospodarowanie zielenią w pasach drogowych ulic z zastosowaniem gatunków drzew i krzewów odpowiednich do nasadzeń przyulicznych pod względenm estetyki i odporności w miejscach wolnych od infrastruktury technicznej, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa ruchu

drogowego i pieszych oraz z zachowaniem istniejącego cieku na terenie 1KDZ na odcinku od ul. Nasturcjowej do ul. Stoczni Gdańskiej w formie otwartej wraz z jego biologiczną obudową.

W projekcie planu wprowadza się istotne parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy. Ważnymi zapisami są wskaźniki intensywności zabudowy, nieprzekraczalne linie zabudowy oraz minimalne procenty powierzchni biologicznie czynnych, które zapewnią pozostawienie niezabudowanych powierzchni o nienaruszonej powierzchni terenu. Realizacja zabudowy zgodnie z projektem planu stworzy pewnego rodzaju harmonijną całość, a stosowanie się do ograniczeń przyjętych w projekcie planu uwzględni wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, gospodarczo-społeczne, środowiskowe oraz kompozycyjno-estetyczne.

Oddziaływanie akustyczne obiektów – potencjalnych źródeł hałasu, rozpatruje się w odniesieniu do normatywów, określonych dla terenów uznanych za chronione przed hałasem. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku dla wskazanych przeznaczeń w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego zostały ustalone odpowiednio do obowiązującego rozporządzenia w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu. Ustalono poziom hałasu w środowisku dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej oraz mieszkaniowej jednorodzinnej szeregowej lub grupowej zgodnie z przepisami odrębnymi jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej lub usług, przyjęto poziom hałasu jak dla terenów mieszkaniowo – usługowych, zaś na terenach zieleni urządzonej i terenach wód powierzchniowych śródlądowych i zieleni urządzonej jak dla terenów rekreacyjno-wypoczynkowych. W przypadku lokalizacji zabudowy usługowej z zakresu zdrowia i pomocy społecznej lub edukacji przyjęto poziom hałasu jak dla terenów domów opieki społecznej lub terenów zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży. W budynkach mieszkalnych jednorodzinnych i usługowych z zakresu zdrowia i pomocy społecznej lub edukacji ustalono zapewnienie wymagań dotyczących zabezpieczenia budynków przed hałasem np. poprzez zastosowanie materiałów elewacyjnych, stolarki okiennej i drzwiowej o odpowiedniej izolacyjności akustycznej oraz ścian kurtynowych.

Wymóg zachowania odległości poszczególnych inwestycji od napowietrznej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 110 kV (obustronnie 20 m od osi linii) ograniczy możliwość wpływu pól elektromagnetycznych na zdrowie ludzi a także wpłynie na ochronę przed porażeniem i pożarem. W strefie tej zakazano m.in. lokalizowania nowych budynków mieszkalnych i budynków zamieszkania zbiorowego.

Ponadto zapisy projektu planu ustalają działania i zasady zagospodarowania mające na celu ochronę wód powierzchniowych i gruntowych, ochronę powietrza i klimatu, ochronę przed polami elektromagnetycznymi oraz prawidłową gospodarkę odpadami. Wprowadzone rozwiązania ograniczające lub eliminujące negatywny wpływ na środowisko, w tym na zdrowie i życie ludzi realizacji projektu planu zostały dostosowane do planowanej funkcji oraz sąsiedztwa omawianego terenu.

Nie przewiduje się by zamierzenia określone w projekcie planu miejscowego wpłynęły na zmianę klimatu.

Wariant zerowy jest najmniej korzystny, gdyż akceptuje możliwość realizacji presji inwestycyjnej poprzez inne instrumenty prawne, które w niewystarczającym zakresie regulują kwestie dotyczące ochrony zasobów przyrodniczych. Brak miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego może doprowadzić do chaotycznego rozwoju budownictwa, zachwiania równowagi pomiędzy terenami zainwestowanymi, a biologicznie czynnymi. Potencjalna presja inwestycyjna należy do najistotniejszych procesów, mających wpływ na kierunki oraz tempo

przekształceń środowiska przyrodniczego, jakie pojawią się w przypadku zaniechania realizacji ustaleń planu miejscowego. Dalszy intensywny rozwój zabudowy wyłącznie w oparciu o decyzje administracyjne, a więc decyzje o warunkach zabudowy, może wpływać na pogorszenie warunków życia, zarówno obecnych, jak i przyszłych mieszkańców i użytkowników analizowanych terenów, z uwagi na brak kompleksowych rozwiązań w zakresie obsługi komunikacyjnej i infrastrukturalnej terenów, nie uporządkowane zostaną zasady kształtowania zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej o charakterze ekstensywnym, z uwzględnieniem uwarunkowań przyrodniczych i ekofizjograficznych, w tym obszarów okresowo podmokłych z wysokim poziomem wód gruntowych. Brak ustaleń planu miejscowego utrudnia prowadzenie polityki przestrzennej z uwzględnieniem istotnych aspektów ochrony i kształtowania walorów krajobrazowych terenów oraz środowiska przyrodniczego, wśród których do najważniejszych zaliczyć należy: ochronę powietrza atmosferycznego, ochronę przed hałasem, ochronę i kształtowanie terenów zieleni, ochronę powierzchni ziemi, w tym powierzchni biologicznie czynnej.

Monitoring skutków realizacji ustaleń planu prowadzony będzie w ramach analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym dokonywanej zgodnie z art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym przez Prezydenta Miasta uwzględniającej m.in. prowadzone na bieżąco rejestry wydanych pozwoleń na budowę, rejestry obiektów oddanych do użytku, zestawienia rozbiórek obiektów oraz wydanych zezwoleń na realizację dróg.

Biorąc pod uwagę lokalizację najbliższych (względem położenia projektu planu) obszarów Natura 2000 – Puszczę Knyszyńską i Ostoję Knyszyńską, ich zadania ochronne a także cel i geograficzny zasięg opracowania, nie przewiduje się negatywnych oddziaływań omawianego terenu na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów.

Ze względu na przyjęte zagospodarowanie terenu objętego projektem planu oraz mogące powstać zamierzenia inwestycyjne w wyniku realizacji jego ustaleń, nie stwierdza się wystąpienia możliwości transgranicznego oddziaływania na środowisko.

WYKORZYSTANE MATERIAŁY

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2025 r. poz. 647, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2026 r. poz. 538, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz. U. z 2026 r. poz. 663);

- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2023 r. poz. 1587 z późn. zm.);
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2025 r. poz. 960, z późn. zm.);
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2025 r. poz. 733, z późn. zm.);
- Standardowe Formularze Danych Natura 2000: Ostoja Knyszyńska (PLH200006) - aktualizacja w 03.2024 r., Puszcza Knyszyńska (PLB200003) – aktual. w 03.2024 r., Ostoja Narwiańska (PLH200024) – aktual. w 03.2024 r., Bagienna Dolina Narwi (PLB200001) – aktual. w 03.2024 r., Narwiańskie Bagna (PLH200002) – aktual. W 03.2024 r.;
- Aktualizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych - AKPOŚK 2022 - obwieszczenie Ministra Infrastruktury z dnia 17 marca 2023 r. (M.P. 2023 r. poz. 503) wraz z wcześniejszymi aktualizacjami KPOŚK;
- Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej;
- Europejska konwencja krajobrazowa sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz.U. z 2006 r Nr 14, poz. 98);
- Mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego PGW Wody Polskie, 2015 r. (aktual. w 2020 r.);
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły – przyjęty rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (Dz. U. poz. 1911) wraz z jego aktualizacją przyjętą rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 300);
- Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w obszarze środowiska i gospodarki wodnej, Ministerstwo Środowiska, Warszawa, 2019 r.;
- Krajowa Polityka Miejska 2030 - przyjęta uchwałą Nr 136 Rady Ministrów z dnia 14 czerwca 2022 r.;
- Stan środowiska w województwie podlaskim. Raport 2020, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Białymstoku, Białystok 2020 r.;
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie podlaskim. Raport wojewódzki za rok 2023, GIOŚ, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Białymstoku, Białystok, kwiecień 2024 r.;
- Ocena stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego, stanu chemicznego i stanu wód powierzchniowych województwa podlaskiego w 2017 roku, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Białymstoku, Białystok czerwiec 2018 r.;
- Ocena poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku w roku 2023 w województwie podlaskim, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Białymstoku GIOŚ, Białystok, czerwiec 2024 r.;
- Program ochrony powietrza dla aglomeracji białostockiej - uchwała Nr XXXIV/415/13 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 20 grudnia 2013 r. wraz z jego zmianą – uchwała Nr XIX/235/2020 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 8 czerwca 2020 r. oraz uchwałą Nr XLIV/610/2022 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 27 czerwca 2022 r.;
- Raport z oceny stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach – stan na rok 2019, PIG-PIB, Warszawa, listopad 2020 r.;
- 2022 - Klasy jakości wód podziemnych – monitoring jakości wód podziemnych – monitoring diagnostyczny, marzec 2023 r. (https://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2022.html);
- Strategiczna mapa hałasu miasta Białystok, 2022 r.;

- Program ochrony środowiska przed hałasem dla obszaru województwa podlaskiego – uchwała Nr LXII/931/2024 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 19 lutego 2024 r.;
- Program ochrony środowiska dla miasta Białegostoku na lata 2025-2030 z perspektywą na lata 2031-2034 – uchwała Nr XXI/323/25 Rady Miasta Białystok z dnia 22 grudnia 2025 r.;
- Plan przeciwdziałania skutkom suszy – Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. (Dz.U. 2021 poz. 1615);
- Program przeciwdziałania niedoborowi wody nalata 2023-2027 z perspektywą do roku 2030 – uchwała Nr 152 Rady Ministrów z dnia 22 sierpnia 2023 r. (Dz.U. 2023 poz. 1119);
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego - uchwała Nr XXXVI/330/17 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 22 maja 2017 r. (Dz.U.W.P. poz. 2777) zmieniony uchwałą Nr XXXIX/356/17 z dnia 28 sierpnia 2017 r. (Dz.U.W.P. poz. 3270);
- Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Planu zagospodarowania przestrzennego województwa podlaskiego, Białystok 2016 r.;
- Plan Gospodarki Odpadami Województwa Podlaskiego na lata 2023-2028 - uchwała Nr VII/78/2024 Sejmiku Województwa Podlaskiego z dnia 26 listopada 2024 r.;
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, Ministerstwo Środowiska, Warszawa, październik 2013 r.;
- Plan Adaptacji Miasta Białystok do zmian klimatu do roku 2030 – uchwała Nr XIV/210/19 Rady Miasta Białystok z dnia 23 września 2019 r.;
- Ekofizjografia Białegostoku, Tom I Wstęp i diagnoza stanu środowiska przyrodniczego, Kwiatkowski W., Gajko K., Białystok 2011 r.;
- Ekofizjografia Białegostoku, Tom II Ocena i funkcjonowanie środowiska, uwarunkowania ekofizjograficzne, Kwiatkowski W., Gajko K., Białystok 2012 r.;
- Opracowanie ekofizjograficzne dla terenu miasta Białegostoku, Kwiatkowski W., Gajko K., Ksepko M., Miniuk P., Stepaniuk M., Białystok 2004 r.;
- „Inwentaryzacja awifauny na obszarze miasta Białystok", Mirski P., Płowucha A., Siuchno R., Białystok 2011 r.;
- „Inwentaryzacja fauny płazów, gadów oraz motyli dziennych na obszarze miasta Białegostoku", Chętnicki W., Werpachowski C., Łupiński S., Giedrewicz M., Klimczuk P., Gawędzki P., Buńkowski T., Czerniak W., Białystok 2011 r.;
- Plan ogólny miasta Białegostoku – uchwała Nr XXVII/453/26 Rady Miasta Białystok z dnia 25 czerwca 2026 r.;
- Mały Rocznik Statystyczny Polski 2025, 2026 Główny Urząd Statystyczny, Warszawa, www.stat.gov.pl;
- Klimat województwa podlaskiego, Górniak A., Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Białystok 2000 r.;
- Uchwała Nr XIX/306/25 Rady Miasta Białystok z dnia 24 listopada 2025 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku w rejonie ulic Skowronkowej i Niezapominajki;
- Projekt uchwały Rady Miasta Białystok w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku w rejonie ulic Skowronkowej i Niezapominajki;
- mapy ewidencji i klasyfikacji gruntów miasta;
- własne obserwacje w terenie;
- https://natura2000.gdos.gov.pl;

- https://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy;
- https://klimada2.ios.gov.pl;
- https://www.gov.pl/web/gios;
- https://isok.gov.pl/hydroportal.html;
- https://wody.gov.pl;
- https://bts.socware.pl;
- https://bialystok.repozytorium.app/index.php/view/map/?repository=rapp&project=Bialystok;
- https://gisbialystok.pl.

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1 Zakres obejmujący projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku w rejonie ulic Skowronkowej i Niezapominajki 4
Rysunek 2 Przydatność terenu do funkcji użytkowych 9
Rysunek 3 Położenie projektu mpzp na tle obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w Białymstoku 13
Rysunek 4 Imisja hałasu komunikacyjnego L_{DWN} i L_N w obszarze projektu planu 34
Rysunek 5 Lokalizacja obszaru projektu planu względem najbliższych form ochrony przyrody 49

SPIS TABEL

Tabela 1 Cele *Programu ochrony środowiska dla miasta Białegostoku* powiązane z projektem planu miejscowego 15
Tabela 2 Wykaz gatunków zwierząt występujących w obszarze projektu planu, chronionych na podstawie prawa polskiego i Unii Europejskiej 37
Tabela 3 Wpływ realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska 49
Tabela 4 Prognoza w zakresie skutków dla środowiska (w tym zdrowia i życia ludzi), które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu 64

SPIS ZDJĘĆ

Zdjęcie 1a, 1b Fragment doliny z Ciekiem spod Zagórek wzdłuż ulicy Skowronkowej 23
Zdjęcie 2a i 2b Niezabudowane fragmenty w zachodniej części w pobliżu linii energetycznej 110 kV z widokiem na obszar doliny Cieku spod Dojlid Górnych 24
Zdjęcie 3a i 3b Fragment doliny wzdłuż ulicy Brzoskwiniowej z odnogą Cieku spod Dojlid Górnych 24
Zdjęcie 4a, 4b, 4c, 4d Zieleń wysoka, grupy drzew.....28

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik 1 Istniejący stan środowiska przyrodniczego w granicach projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku w rejonie ulic Skowronkowej i Niezapominajki

Załącznik 2 Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części osiedla Dojlidy Górne w Białymstoku w rejonie ulic Skowronkowej i Niezapominajki

Załącznik 3 Oświadczenie kierującego zespołem wykonawców prognozy oddziaływania na środowisko o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670, z późn. zm.)

ZAŁĄCZNIK 3

Oświadczenie kierującego zespołem wykonawców prognozy oddziaływania na środowisko o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670, z późn. zm.)

Ja, Kamila Misiewicz, będąca autorem prognozy oddziaływania na środowisko oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2026 r. poz. 670, z późn. zm).

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

STARSZY INSPEKTOR
Kamila Misiewicz
Kamila Misiewicz

ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO W GRANICACH PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO CZĘŚCI OSIEDLA DOJLIDY GÓRNE W BIAŁYMSTOKU W REJONIE ULIC SKOWRONKOWEJ I NIEZAPOMINAJKI - ZAŁĄCZNIK NR 1
SKALA 1 : 10 000

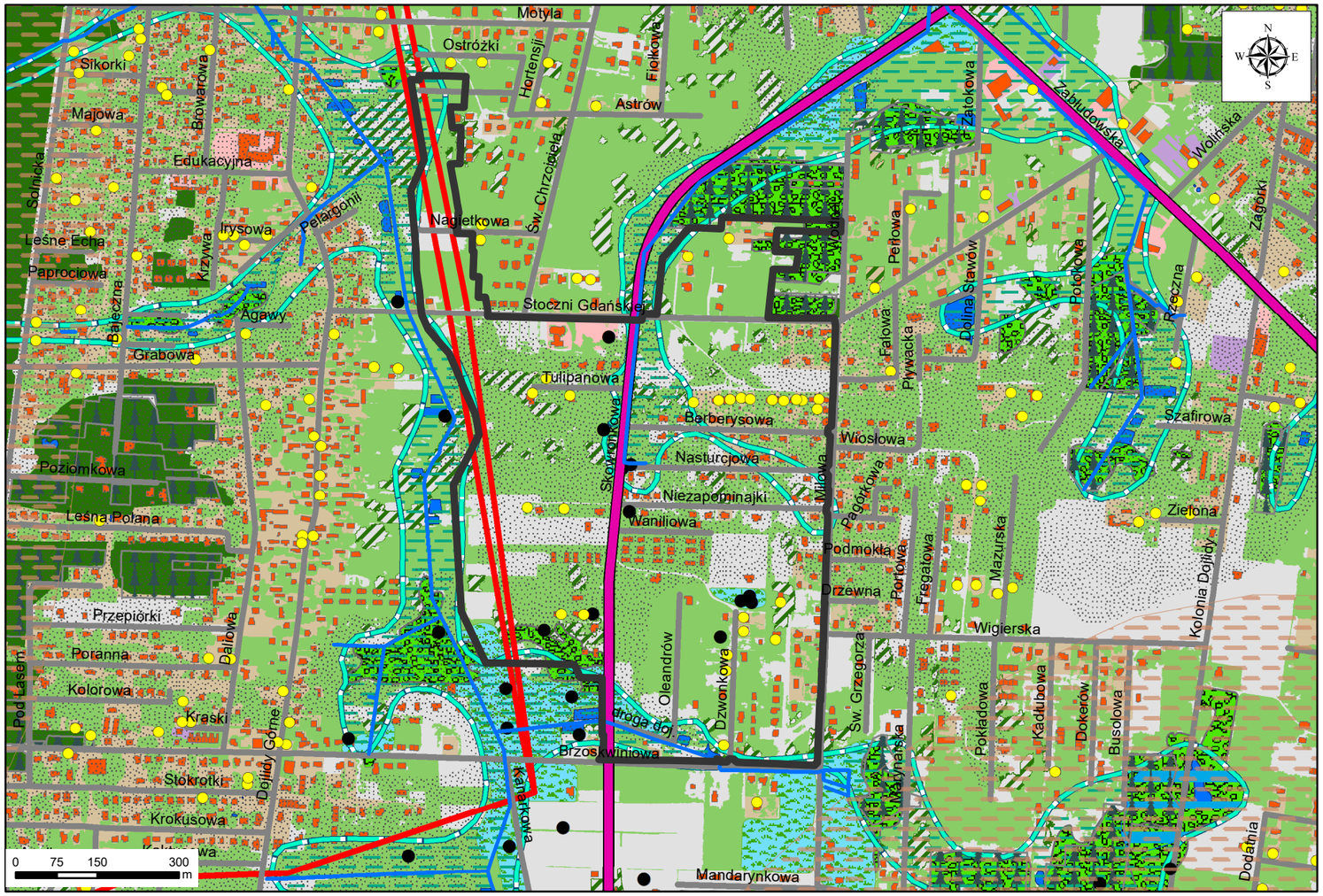
Motyla
Ostróżki
Hortensji
Fiołkowa
Astrów
Sikorki
Majowa
Browarowa
Edukacyjna
Sosnicka
Leśne Echa
Paprociowa
Krzywa
Irysowa
Pelargonii
Nagietkowa
Św. Chrzciciela
Agawy
Grabowa
Stoczni Gdańskiej
Tulipanowa
Berberysowa
Nasturcjowa
Niezapominajki
Wiosłowa
Skowronkowa
Wodna
Falowa
Pływacka
Dolina Stawów
Pełnowa
Polodowa
Rzeczna
Zabłudowska
Wołkowyska
Zagórki
Szafirowa
Zielona
Wanilliowa
Podmokła
Pagórkowa
Mazurska
Fregatowa
Portowa
Drzewna
Wigierska
Kolonia Dojlidy
Poziomkowa
Leśna Polana
Przepiórki
Porzeczkowa
Porzeczkowa
Porzeczkowa

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO PROJEKTU MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO CZĘŚCI OSIEDLA DOJLIDY GÓRNE W BIAŁYMSTOKU W REJONIE ULIC SKOWRONKOWEJ I NIEZAPOMINAJKI - ZAŁĄCZNIK NR 2
SKALA 1 : 6 000

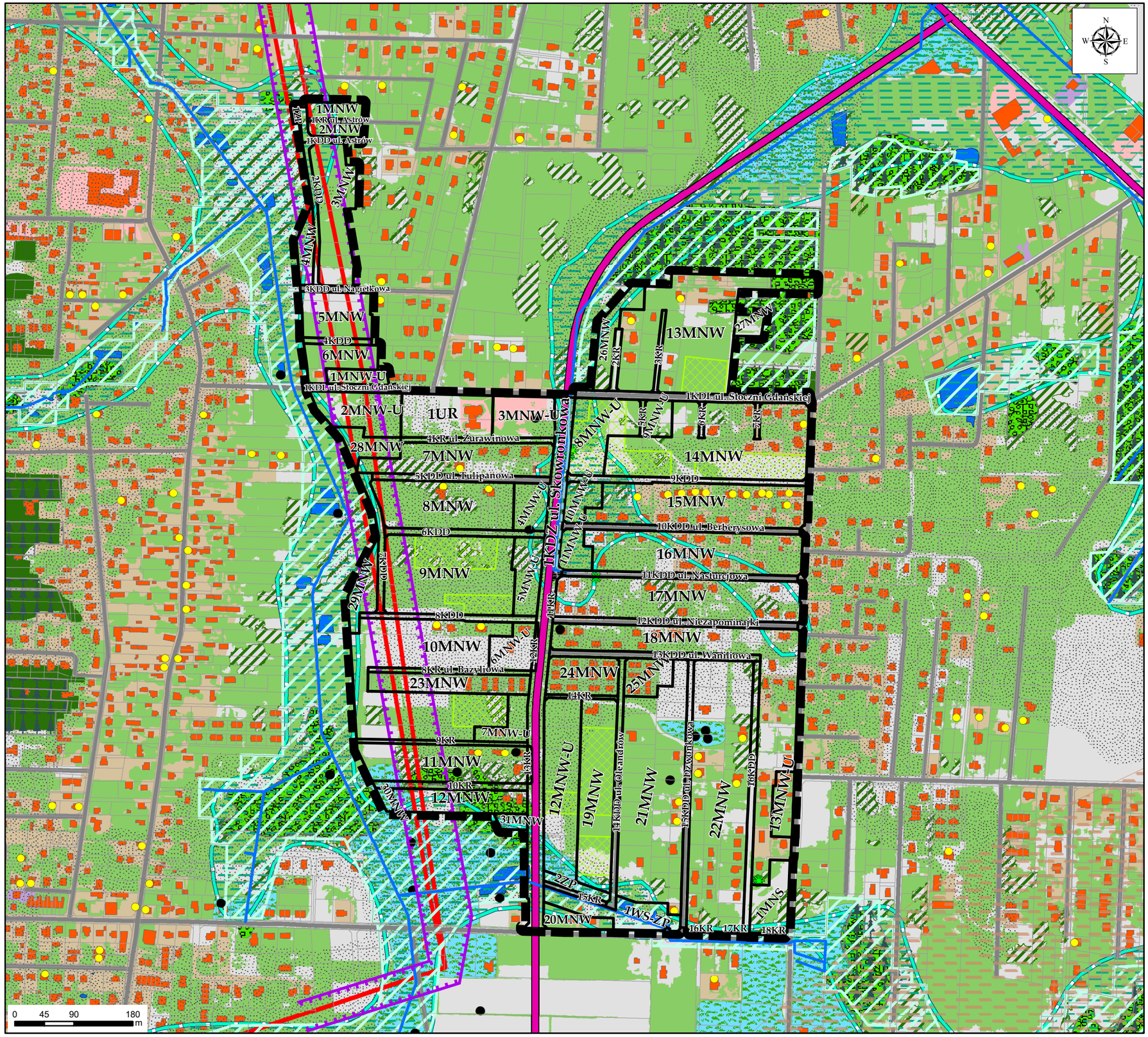

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW I KOLORÓW

USTALENIA PLANISTYCZNE

- Granica opracowania
- Linie rozgraniczające
- Zespoły zieleni wysokiej
- Drzewa wartościowe wskazane do zachowania
- Strefa techniczna linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia 110 kV
- Projektowany ciek

STREFY PLANISTYCZNE PREDYSPONOWANE DO PEŁNIENIA FUNKCJI PRZYRODNICZEJ, TWORZĄCE POWIĄZANIA EKOLOGICZNE W MIEŚCIE, NA PODSTAWIE PLANU OGÓLNEGO

- Strefa zieleni i rekreacji

OBSZARY PRZYRODNICZE ORAZ TERENY AKTYWNE BIOLOGICZNIE - stan istniejący

- Kompleksy leśne oraz większe zbiorowiska leśne
- Grunty leśne wg ewidencji gruntów
- Nawierzchnia trawiasta oraz zieleń towarzysząca zabudowie i użyteczności publicznej
- Zbiorowiska leśne charakterystyczne dla siedlisk podmokłych (łęgi,olsy)
- Tereny zalewowe i podmokłe dolin rzecznych z naturalnymi ekosystemami (łąki i pastwiska wilgotne, murawy napiaskowe) do wykorzystania w charakterze zieleni urządzonej
- Drobne powierzchniowo tereny leśne oraz tereny z zaawansowaną sukcesją leśną proponuje się do wykorzystania w charakterze urządzonej zieleni wysokiej
- Morfologiczna dolina rzeczna - główny system korytarzy ekologicznych, postulowany maksymalny zasięg terenów zurbanizowanych
- Istniejące zbiorniki wodne, stawy
- Rzeki, cieki, rowy melioracyjne
- Stanowiska chronionych i rzadkich gatunków zwierząt, roślin i grzybów
- Zasięg występowania jeża wschodniego Erinaceus roumanicus (ochr. częściowa)

OBIEKTY I OBSZARY POTENCJALNYCH KONFLIKTÓW I ZAGROŻEŃ

- Grunty dobrze przepuszczalne - gruboziarniste żwiry i piaski
- Tereny nieprzydatne do zabudowy ze względu na występowanie nienośnych gruntów mineralno-organicznych i wysoki poziom wód gruntowych
- Obszary stale podmokłe
- Zbiorniki na nieczystości płynne (tzw. szamba)
- Droga o dużym natężeniu ruchu
- Linie elektroenergetyczne wysokiego napięcia 110 kV

TERENY ZURBANIZOWANE - stan istniejący

- Tereny zurbanizowane, utwardzone
- Budynki
- Tereny dróg

POZOSTAŁE INFORMACJE

- Działki ewidencyjne